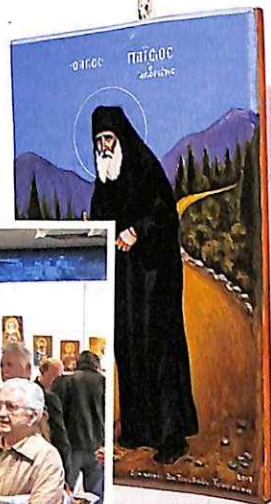
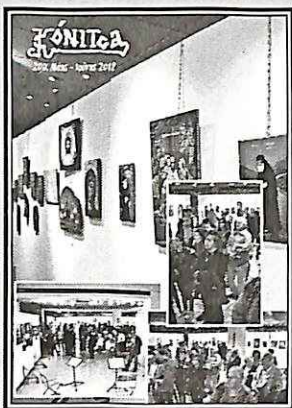

ΚΟΝΙΤΣΑ

200. Μάης - Ιούνιος 2018

200. Μάης - Ιούνης 2018

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.
(Έκθεση Αγιογραφίας)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΟΝΙΤΣΑ»

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. - fax. 26550 22212

Κιν. 6979138737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάνκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ή

Τρ. Πειραιώς: 6302-010076-607

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 200 Μάης - Ιούνης 2018 • Euro 3

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.	
153	34 χρόνια - 200 ΤΕΥΧΗ Σ.Ε.
154	Παρουσίαση ευργετών, Η. Ανδρέου
157	Από την ιστορία της επαρχίας Κόνιτσας, Χ. Γκούτου
160	Έκθεση Αγιογραφίας
161	Έκθεση Ζωγραφικής
162	Πρόγραμμα εκδηλώσεων Δήμου Κόνιτσας
167	Από τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ
168	Δημ. Βιβλιοθήκη Κόνιτσας (Δελτίο Τύπου)
173	Πνεύμ. Κέντρο Δροσοπηγής, Θ. Ζιώγα
178	Βιβλιοπαρουσίαση, Θ. Ζιώγα
180	Ενδιαφέρουσα πληροφόρηση, Β. Κουκέση
184	Χειμωνιάτικο δωμάτιο, Η. Ανδρέου
187	Έναστρος θερινές νύχτες, Τ. Κανάση
188	Άρθρο, Σ. Τάση
190	Για τον "Κλεισθένη", Ν. Εξάρχου
192	Κρίση επί Κρίσεων, Δ. Δημητριάδη
194	Μια ξεχωριστή μέρα, Γ. Δερμιτζάκη
197	Μια παλιά ιστορία από το Γοργοπόταμο, Σ. Οικονόμου
199	Το πρώτο μου ταξίδι στην Κόνιτσα, Αγ. Πολίτη
201	Εκδήλωση Ασημοχωριτών, Στεφ. Νούση
204	Μιμητές-Ομοιοίτητες, Γ. Μαυρογιάννη
206	Τοπωνύμια Αρμάτοβα, Χ. Γιαννάκου
209	Στα αχνάρια των προγόνων, Σπ. Ξεινού
213	Βυζαντινά Μνημεία, Π. Μανώλη
219	Τριάκοντα ημερών αιχμαλωσία, Ν. Βεκιάρη
222	Παλαιοσελλίτες αεί ευγνώμονες, Η.Α.
225	Εύθυμα και σοβαρά, Μ. Σπηλιόπουλου
226	Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Γαριβάλη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Κόνιτσα

34 ΧΡΟΝΙΑ - 200 ΤΕΥΧΗ

Με τούτο το τεύχος το διακοσιοστό (200) φτάσαμε στα 34 χρόνια από την έκδοση του περιοδικού μας στην Κόνιτσα. Για όσους, από τους νέους αναγνώστες δεν γνωρίζουν, το περιοδικό πρωτοξεκίνησε το 1962 στην Αθήνα και με κάποια διαλείμματα κράτησε ως το 1984.

Από το 1985 (Γ' περίοδος) εκδίδεται ανελλιπώς στην Κόνιτσα. Τριάντα τέσσερα χρόνια πέρασαν από τότε και όλο αυτό το διάστημα στηριχτή του ήταν οι συνεργάτες με τα γραφτά τους και οι φίλοι συνδρομητές με την οικονομική βοήθειά τους.

Η Συντακτική Επιτροπή έκανε ό,τι μπορούσε ανάλογα με τις δυνατότητές της, γιατί δεν είναι εύκολη υπόθεση η έκδοση περιοδικών μακριά από τα Κέντρα.

Αν η προσφορά του είναι αξιόλογη, αυτό επαφίεται στην κρίση των "επαϊόντων" (Πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες κ.ά.).

Πολλοί συνεργάστηκαν, πολλοί το αγάπησαν, πολλοί το βοήθησαν με τη συνδρομή τους όλα αυτά τα χρόνια.

Εμείς τους ευχαριστούμε όλους...

Όλα αυτά ως εδώ. Όπως έχουμε γράψει και σε προηγούμενα τεύχη, το πρόβλημά μας είναι απ' εδώ και πέρα γιατί, από τη μια μεριά οι συνδρομητές λιγοστεύουν κι από την άλλη, πολλοί αμελούν να στείλουν έγκαιρα τις οφειλές τους.

Όταν καθυστερούν 2-3 ή περισσότερα χρόνια, πώς μπορούμε να καλύψουμε τα έξοδα κάθε δίμηνο;

Αυτή τη στιγμή τα οικονομικά μας είναι ίσα ίσα για τούτο το επετειακό (200) τεύχος.

Αν δεν συνειδητοποιήσουν όλοι οι φίλοι συνδρομητές ότι πρέπει να είναι συνεπείς, δε φαίνεται να έχει μέλλον το περιοδικό, γιατί όπως έλεγε και ο πρόγονός μας Δημοσθένης, "χωρίς χρήματα δε γίνεται τίποτε" ή όπως επαναλάμβαναν οι θυμόσοφοι παππούδες μας "άμα δεν πέφτει ο παράς, δε βαράει ο ταμπουράς..."

Ας ελπίσουμε, τούτο να μην είναι το τελευταίο τεύχος...

Η.Σ.Ε.

Δωρεά **Ευρώ 23-7-2018** 153
Ημερομ. **24634**
Αριθμ. **24634**

Παρουσίαση εντόπιων Ευεργετών

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

1837-1906

Η Διαθήκη του

Εγώ ο Μιχαήλ Αναγνωστόπουλος, κάτοικος Βοστώνης τῆς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ τοῦ Σούφορκ καὶ τῇ Πολιτείᾳ τῆς Μασσαχουσέτης κειμένης συντάτ-

τω, δημοσιεύω καὶ δηλῶ τὰ ἐπόμενα, ὡς τὴν τελευταίαν θέλησίν μου καὶ διαθήκην, ἀνακαλῶν πάσας τὰς ἄλλας προηγουμένας διαθήκας μου.

1) Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὸν ἀδελφόν μου Χριστόδουλον Ἀναγνωστόπουλον, κάτοικον τοῦ Παπίγκου, τοῦ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἡπείρου ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ κειμένου, τὸ ποσὸν τῶν πέντε χιλιάδων δολλαρίων.

2) Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὴν ἀνεψιάν μου Ἀμαλίαν Ι. Σιαψοπούλου, ἐκ τοῦ εἰρημένου Παπίγκου, τὸ ποσὸν τῶν χιλίων δολλαρίων.

3) Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὴν ἀνεψιάν μου Ἑλένην Κ. Σκούρτη, ἐκ τοῦ εἰρημένου Παπίγκου, τὸ ποσὸν χιλίων δολλαρίων.

4) Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὸν Πο-

λυχρόνην Ἀναγνωστόπουλον, ἐκ τοῦ εἰρημένου Παπίγκου, τὸ ποσὸν πεντακοσίων δολλαρίων.

5) Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὸν ἀνεψιόν μου Δημήτριον Ἀναγνωστόπουλον τοῦ εἰρημένου Παπίγκου, τὸ ποσὸν ἑκατὸν δολλαρίων, ἐὰν ἐπιζήσῃ ἐμοῦ.

6) Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὴν ἀνεψιάν τῆς συζύγου μου Ἀλίκην Μωδ Ρίχαρνδ ἐκ Γκάρδινερ τῆς Μαΐνης τὴν ἐλαιογραφίαν μου, τῆς Γρήην Πίης ὑπὸ Γεωργίου Λ. Μπράουν.

7) Δίδω καὶ κληροδοτῶ ὅλα μου τὰ βιβλία εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Καλλινείου Σχολείου, τοῦ ἐν τῷ ἄνω εἰρημένῳ Παπίγκῳ κειμένου.

8) Δίδω καὶ κληροδοτῶ ὅλα τὰ οἰκιακά μου ἔπιπλα, ὡς καὶ τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου πράγματα, τὰ σκεύη δηλονότι αὐτῆς καὶ τὰ πρὸς διακόσμησιν, τὸν ἱματισμόν μου, τὰ κοσμήματά μου καὶ τὰ πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν ἀντικείμενα, εἰς τὸ Καθίδρυμα τοῦ Πέρκινς καὶ εἰς τὸ ἐν Μασσαχουσέτῃ Σχολεῖον τῶν Τυφλῶν.

9) Δίδω καὶ κληροδοτῶ εἰς τὸ Νηπιαγωγεῖον τῶν τυφλῶν, εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ καὶ ἐκδοχεῖς, τὴν ἐν τῇ Ἰαμαϊκῇ Πλατείᾳ ὑπ' ἀριθ. 95 καὶ 97 τῆς ὁδοῦ Η. οἰκίαν μου, τὴν κειμένην ἐν τῷ Τμήματι τῆς Βοστώνης τῷ καλουμένῳ Νοτία Βοστώνη, ὡς καὶ τὴν γῆν τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὴν οἰκίαν μου ταύτην.

10) Πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἀπομένει ἐκ τῆς περιουσίας μου, εἴτε πρᾶγμα, εἴτε πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν ὑπάρχον, ὅπουδήποτε καὶ ἂν κεῖται, εἴτε θὰ κατέχεται ὑπ' ἐμοῦ καὶ θὰ εἶναι κτῆμα μου καθ' ὃν χρόνον θὰ ἀποβιώσω, εἴτε ἀνήκη εἰς ἐμὲ δι' οἰουδήποτε τίτλου, δίδω καὶ κληροδοτῶ καὶ παρέχω εἰς τοὺς ἐπιτρόπους μου, οὓς κατωτέρω ὀνομάζω, καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν καὶ ἐκδοχεῖς αὐτῶν, διὰ παντὸς ἵνα ἐπιμελῶνται αὐτοῦ καὶ διαχειρίζωνται, μετατρέπωσι, τοποθετῶσι καὶ ἀνατοποθετῶσι ἐκάστοτε πῶς νομίζωσι καταλλήλοτερον. Τὸ ἐν δὲ ἕκτον τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος αὐτοῦ θὰ χορηγῶσι κατὰ ἐξαμήνους δόσεις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Καλλινείου Παρθεναγωγείου, τοῦ ἐν τῷ εἰρημένῳ Παπίγκῳ, ἐπὶ δέκα ἔτη μετὰ τὸν θάνατόν μου, τὰ δὲ πέντε ἑκτα τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος αὐτοῦ θὰ χρησιμοποιῶσι, κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον τῶν δέκα ἐτῶν, καθ' ὃν τρόπον αὐτοὶ νομίζουσι προσφορώτερον, πρὸς συντήρησιν Ἑλληνικῆς Σχολῆς ἀνωτάτης, ἐφ' ὅσον θὰ ἐπιτρέπωσιν αἱ περιστάσεις, εἰς δυνατόν δὲ τὸ Σχολεῖον τοῦτο νὰ εἶναι παρόμοιον πρὸς τὰ ἄριστα Γερμανικά «Γυμνάσια», νὰ φοιτῶσι δὲ εἰς αὐτὸ πρὸς μόρφωσιν ἑαυτῶν παῖδες ἄνευ διακρίσεως φυλῆς, θρησκείας, χρώματος καὶ κοινωνικῆς τάξεως, νὰ ἰδρυθῇ δὲ τὸ Σχολεῖον τοῦτο εἴτε ἐν Κονίτῃ, εἴτε ἐν Ἰωαννίνοις, εἴτε ἐν ἄλλῃ τινὶ πόλει τῆς Ἡπείρου πρὸς δυσμὰς τῶν

Ἰωαννίνων κειμένη.

Μετὰ τὴν πάροδον δέκα ἐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν μου, ὀρίζω ἵνα ἐν ἕκτον τοῦ κεφαλαίου τῆς εἰρημένης παρακαταθήκης δοθῇ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Καλλινείου Παρθεναγωγείου, τοῦ ἐν τῷ εἰρημένῳ Παπίγκῳ τὰ δὲ πέντε ἑκτα τοῦ ρηθέντος κεφαλαίου νὰ χρησιμοποιηθῶσιν, ὡς οἱ ἐπίτροποί μου νομίσωσι πρόσφορον, πρὸς ἐγκατάστασιν καὶ συντήρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τοῦ ἀνωτέρω διαγραφέντος. Πρὸς χρησιμοποίησιν δὲ τοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ πρὸς συντήρησιν Ἑλληνικοῦ Σχολείου, παρέχω εἰς τοὺς εἰρημένους ἐπιτρόπους μου καὶ εἰς ὄντινα θὰ εἶναι ἐπίτροπος κατὰ τὴν διαθήκην μου ταύτην, ἀπόλυτον πληρεξουσιότητα καὶ κῦρος ἵνα προβαίνουσι εἰς οἰονδήποτε μέτρον, νομιζόμενον ὑπ' αὐτῶν ἄριστον πρὸς ὃν προτίθεμαι σκοπὸν, νὰ πληρῶνωσι τὸ εἰσόδημα καὶ κεφάλαιον εἰς πρόσωπον ἢ εἰς πρόσωπα ἢ καὶ σωματεῖον, νὰ κατακρατῶσιν αὐτὸ καὶ νὰ χρησιμοποιῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν ἄνω δηλωθέντα, εἴτε νὰ προβαίνωσι εἰς οἰονδήποτε ἄλλο μέτρον καὶ ἐξουσιοδοτῶ τοὺς ἐπιτρόπους μου πλὴν τούτου νὰ σχηματίζωσι σωματεῖον πρὸς συντήρησιν τοιοῦτου Σχολείου, ἂν νομίζωσι τὸ πρᾶγμα ὀρθόν. Ὅρίζω δὲ ὅτι ἡ παραλαβὴ ἀπὸ μέρους τοῦ προσώπου ἢ τῶν προσώπων ἢ τοῦ σωματείου τῶν χρημάτων τῶν μετρηθέντων εἰς αὐτὸ ἢ εἰς αὐτὰ ὑπὸ τῶν

έπιτρόπων μου, θα απαλλάσσει αυτούς πάσης ευθύνης, και ότι του λοιπού οι έπιτροποί μου ουδέμίαν ευθύνην ίνα λογαριάσωσι ή ίνα έποπτεύωσι την χρησιμοποίησιν αυτού θα υπέχωνιν.

11) Διορίζω τον Βάλλας Α. Πίηρς, τον Ροβέρτον Χ. Γάρντινερ και τον Βάλβορθ Πίηρς εκτελεστές και έπιτρόπους των θελήσεών μου τούτων, και όρίζω ίνα ούτοι απαλλαγώσι από του να δώσωσιν έγγραφοις δια τας υποχρεώσεις άς θα αναλάβωσιν ως εκτελεσται και ως έπιτροποι.

Έπιτρέπω εις τους εκτελεστές μου και εις όντινα ανατεθή ή εκτέλεσις των θελήσεων μου τούτων, να πωλήσιν δια δημοσίας πλειοδοσίας ή κατ' ιδίαν και να φροντίσει περι πάσης της περιουσίας μου της εις πράγματα ή της προς άτομικήν περι πάσης της περιουσίας μου της εις πράγματα ή της προς άτομικήν μου χρήσιν, ήν θα κέκτημαι και θα έχω κατά τον χρόνον του θανάτου μου, ή επί της οποίας θα έχω τίτλους άδιαφιλονικήτους, μη υποχρεωμένου του άγοραστού ή των άγοραστών να έξετάσιν περι της χρησιμοποίησεως του τιμήματος. Έξουσιοδοτώ τους ειρημένους και εκείνον όστις θα είναι έπιτρόπός μου, να πωλήσιν δια δημοσίας πλειοδοσίας ή κατ' ιδίαν, πᾶσαν την περιουσίαν μου την εις πράγματα ή προς άτομικήν μου χρήσιν, ήτις θα άποτελῇ μέρος ή μέρη της περιουσίας μου της έμπειστευμένης εις χείρας των. Το προϊόν δέ της πωλήσεως να παραμένει εις χείρας των

έπιτρόπων, του άγοραστού μη υποχρεωμένου να έξετάσιν περι της χρήσεως του τιμήματος.

Έπειδή δέ άνέθηκα δια της διαθήκης μου ταύτης εις τους έπιτρόπους καθήκοντα άσυνήθη και δυσχερή, δια τα όποια θα δεήσιν να έπισκεφθῇ εις ή πλείονες έξ αυτών την Ελλάδα και την Ήπειρον, έπιθυμῶ να πληρωθῶσι άπασαι αυτών αι δαπάναι άς θα απαιτήσιν ή μετάβασις αυτών ή άλλο τι, εκ της περιουσίας μου, ως και ή άποζημίωσις αυτών αναλόγως των δυσκολιών άς θα συναντήσωσιν εκτελοῦντες τα καθήκοντά των ταῦτα. Την αναλογίαν δέ των ειρημένων δαπανών μεταξύ κεφαλαίου και προσόδων άφίνω να όρίσωσιν οι ειρημένοι έπιτροποι, ή δέ κρίσις αυτών περι ταύτης να είναι όριστική.

Εις πίστωσιν περι πάντων τούτων υπογράφω και σφραγίζω το παρόν τη είκοστή ήμέρα Φεβρουαρίου του χίλια έννεακόσια έξ.

(Υπ.) Μιχ. Αναγνωστόπουλος

Υπογεγραμμένον, έσφραγισμένον, δεδημοσιευμένον και δεδηλωμένον υπό του ρηθέντος Μιχαήλ Αναγνωστοπούλου ως τελευταία αυτού θέλησις και διαθήκη, παρόντων ήμῶν οίτινες επί παρουσία άπάντων ήμῶν και κατ' άπαίτησιν αυτού υπεγράψαμεν τα όνόματα ήμῶν προς μαρτυρίαν.

Έν Βοστώνη Έδουαρδ Χούτσινς
Χένρυ Χουήλερ
Σάραχ Ε. Μακδόναλδ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ»

Χαρίλαος Γκούτος

Κυρίες και Κύριοι*

Σας εύχαριστώ όλους, με τον νοῦ και την καρδιά μου, για την τιμητική παρουσία σας στην εκδήλωση τούτη. Και χαίρομαι γιατί ενδιαφέρεσθε και σεις για την Ιστορία της επαρχίας Κόνιτσας. Θα μιλήσω για 15 περίπου λεπτά της ώρας, αναφέροντας συνοπτικά πῶς γράφτηκε το έν λόγω βιβλίο και πῶς εκδόθηκε.

Πρώτα όμως θέλω να εκφράσω ιδιαίτερες εύχαριστίες στους τρεις προλαλήσαντες Καθηγητές, έπειδή πρόσεξαν το νεοεκδοθέν βιβλίο μου και θέλησαν να το σχολιάσουν εδώ, μολονότι πριν να το μελετήσουν δέν είχαν σχέσεις με την επαρχία Κόνιτσας. Εύχαριστώ λοιπόν: την Πρύτανιν κ. Ίσμήνη Κριάρη, ή όποία, με τις ικανότητές της και το ήθος της, άνύψωσε το κύρος του Παντείου Πανεπιστημίου, κατορθώνει δέ όχι μόνο να εκτελεῖ εύδόκιμα τα πολλά, σοβαρά και χρονοβόρα καθήκοντά της, αλλά, παράλληλα, να παρακολουθεῖ την ιστοριογραφία και να συμπράττει στην άνάδειξη δημοσιευμάτων του έρευνητικού και διδακτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου. Τον κ. Κλεομένη Κουτσούκη, ό όποιος διακρίθηκε ως ειδικός μελετητής ελληνικών πολιτικών φαινομένων του παρόντος και του παρελθόντος και ως όργανωτής έπιστημονικών Συνεδρίων προς διερεύνηση της Ιστορίας της Εϋρυτανίας, που ήταν παραμελημένη, είναι δέ πολυγραφότατος και συμπαρίσταται πρόθυμα στις δραστηριότητες πολλών άλλων έπιστημόνων, ιδίως νέων. Τον κ. Αθανάσιο Φωτόπουλο, που είναι ένας από τους έμβριθέστερους γνώστες της Ιστορίας του Νέου Έλληνισμού, έρεύνησε δέ πλείστα γενικά και ειδικά θέματα της Ιστορίας της Πελοποννήσου. Επίσης, εύχαριστώ τον λόγιό κ. Φραγκούδη, ό όποιος όργάνωσε την αποψινή εκδήλωση με δική του πρωτοβουλία, αγαπᾶ δέ τους Παντειακούς έπειδή ό παππούς του, το 1930, ίδρυσε την

* Ομιλία στην εκδήλωση παρουσίασης του ως άνω βιβλίου, την 10.5.2018 στο Αρσάκειο Μέγαρο της Αθήνας.

Σχολή που μετέπειτα ονομάστηκε Πάντειος (πρὸς τιμὴν τοῦ χρηματοδότη της Ἀλέξανδρου Πάντου).

Οἱ τρεῖς παρουσιαστές τοῦ βιβλίου ἀνέλυσαν τόσο παραστατικά τὸ περιεχόμενό του καὶ τὰ χαρακτηριστικά του, ὥστε διερωτῶμαι μήπως οἱ ἐδῶ παρόντες δὲν θὰ χρειασθεῖ πλέον νὰ τὸ διαβάσουν! Ἀστειεύομαι. Οἱ κριτικὲς παρατηρήσεις τῶν παρουσιαστῶν ὑποθέτω ὅτι ἐπαύξησαν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀκροατῶν γιὰ τὸ βιβλίο. Οἱ παρατηρήσεις αὐτὲς ἐστιάζθηκαν μὲν στὶς ἀρετὲς τοῦ βιβλίου (ὅπως συνηθίζεται), πλὴν ὅμως νομίζω ὅτι πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀντικειμενικὲς, διότι πρόκειται γιὰ γνῶμες ἐπιστημόνων ἐγκυρων καὶ ἀνεπηρέαστων ἀπὸ προκαταλήψεις τοπικὲς ἢ ἄλλες.

Οἱ ἱστοριογραφικὲς ἀφηγήσεις γιὰ τὴν ἐπαρχία τῆς Κόνιτσας, ἕως τὸ τέλος τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ἦσαν πενιχρές, ἀνέτρεχαν δὲ συνήθως μέχρι τὸ 1850 τὸ πολὺ. Καὶ τοῦτο, μολονότι ὑπῆρχαν ἀξιόλογες συλλογὲς πρωτογενῶν ἱστορικῶν πηγῶν τῆς περιόδου τῆς τουρκοκρατίας, δημοσιευθεῖσες κυρίως ἀπὸ ἑξὶ γηγενεῖς λογίους (στῶν ὁποίων τὴν μνήμη ἀφιερῶθηκε τὸ κρινόμενο βιβλίο).

Ἀσχολήθηκα μὲ τὸ παρελθὸν τῆς ἐπαρχίας, ἀπὸ τὸ 1962 καὶ μετέπειτα, συλλέγοντας πληροφορίες γραπτὲς καὶ προφορικὲς, μετέχοντας κατὰ τὴν εἰκοσαετία 1965-1985 στὴν ἐπιτροπὴ σύνταξης τοῦ περιοδικοῦ “Κόνιτσα”, ἀναδημοσιεύοντας παλαιὰ ἄγνωστα κείμενα, ἀναφερόμενα στὴν ἐπαρχία, καὶ γράφοντας σχετικὰ ἄρθρα καὶ βιβλία - ὅσο μοῦ ἐπέτρεπαν οἱ ἐκάστοτε κύριες δραστηριότητές μου.

Τὸ ἐνδιαφέρον μου γιὰ τὴν Ἱστορία τῆς γενέτειράς μου ἐπαρχίας ἐπήγαζε πρῶτον ἀπὸ τὴν ἀγάπη μου γιὰ τὸν τόπο αὐτὸν (τὸν ἀγάπησα ὅπως τὰ τέκνα, πού ἀγαποῦν τοὺς γονεῖς τους ὅχι ἐπειδὴ εἶναι τέλειοι, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ μετὰ τὸν τους σχέση εἶναι μοναδικὴ καὶ ἀνεπανάληπτη) καὶ δεύτερον ἐπήγαζε ἀπὸ τὴν ἀνάγκη μου νὰ ἀποτιμήσω πρὸς αὐτογνωσία, κατὰ πόσο ἐπηρεάσθηκα ἀπὸ τὶς πολιτιστικὲς καταβολὲς τοῦ τόπου τούτου, ζώντας σὲ αὐτὸν μέχρι τὸ 18ο ἔτος τῆς ἡλικίας μου.

Οἱ ἀμέτρητες ὥρες πού διέθεσα ἀσχολούμενος μὲ τὴν τοπικὴ ἱστορία ὑπῆρξαν ἀπολαυστικὲς κατὰ τὸ πλεῖστον. Διότι ἐνῶθα συχνὰ ὅπως ὁ ἀρχαιολόγος, πού βρίσκει θαυμάσια ἀντικείμενα κατὰ τὶς ἀνασκαφές του ἢ ὅπως οἱ παλαιοὶ ἐξερευνητές, πού ἀνακάλυπταν ἄγνωστους τόπους ὑπὸ περιπετειώδεις συνθῆκες. Ἐπὶ πλέον, μὲ ἱκανοποιοῦσαν οἱ γνωριμίες καὶ συναναστροφές μου μὲ ἀξιαγάπητους ἱστορικοὺς ἐρευνητὲς πού διέπονταν ἀπὸ παρόμοια νοοτροπία.

Μὲ τὶς δημοσιεύσεις τῶν μελετῶν πού ἔγραφα ὅταν εὕρισκα ἀπαντήσεις τεκμηριωμένες καὶ πειστικὲς στὰ ἐρωτήματα πού μὲ ἀπασχολοῦσαν, ἐπεδίωκα ὅχι νὰ προβληθῶ προσωπικά, ἀλλὰ νὰ πληροφορηθοῦν τὶς κομιζόμενες νέες

ἱστορικὲς γνώσεις ἀφ’ ἐνὸς οἱ ἐνδιαφερόμενοι γι’ αὐτὲς μὴ ἱστορικοὶ συνεπαρχιῶτες καὶ ἄλλοι, ἀφ’ ἐτέρου δὲ οἱ μελετητὲς τῆς Ἱστορίας τῆς Ἠπείρου. Θέλω νὰ ἐλπίζω ὅτι τὸ νεοεκδοθὲν βιβλίο μου θὰ διευκολύνει τὴν ἐκπόνηση νέων ἱστορικῶν μελετῶν γιὰ τὴν ἐπαρχία Κόνιτσας καὶ γιὰ τὶς γειτονικὲς τῆς περιοχὲς (τοῦ νομοῦ Ἰωαννίνων, τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Βορείου Ἠπείρου) καὶ θὰ ἀφυπνίσει τὸ ἐνδιαφέρον καταλλήλων προσώπων σχετικὰ μὲ τὴν ἀναθεώρηση καὶ βελτίωση τῆς ἱστοριογραφίας γιὰ τὴν Ἠπειρο, ἡ ὁποία ἐν πολλοῖς εἶναι ἐλλειμματική.

Χαρακτηριστικὰ ἀναφέρω ὅτι ἔχει ἀγνοήσει, σχεδὸν ἐντελῶς, ἀκόμη καὶ τὰ πιὸ σημαντικὰ ἱστορικὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα τῆς ἐπαρχίας Κόνιτσας.

Τὸ βιβλίο τυπώθηκε σὲ 350 ἀντίτυπα. Ἀπὸ αὐτά, 200 ἀγόρασε ὁ Δήμος Κόνιτσας, 100 προσφέρθηκαν σὲ βιβλιοθήκες κοινόχρηστες καὶ σὲ γνωστούς μου, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 50 τὰ ἐμπορεύεται ὁ ἐκδότης γιὰ λογαριασμό του. Τὰ συγγραφικὰ δικαιώματα τὰ παραχώρησα στὸν Δήμο Κόνιτσας δωρεάν, μαζί μὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπανεκδίδει τὸ βιβλίο γιὰ λογαριασμό του, εὐελπιστώντας ὅτι ἡ ἐκάστοτε Δημοτικὴ Ἀρχή, τώρα καὶ μελλοντικά, θὰ ἀξιοποιήσει πρακτικὰ τὶς ἐκδόσεις τοῦ βιβλίου ἐπ’ ὠφελεία τῆς ἐπαρχίας.

Περαίνοντας, θὰ ἀναφερθῶ σὲ 4 λόγους, μετὰ τὸν ἄλλον, γιὰ τοὺς ὁποίους τὸ βιβλίο μπορεῖ νὰ καταστῇ χρήσιμο γιὰ τὴν ἐπαρχία, ἔνεκα καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ πού ἐπεσήμαναν οἱ τρεῖς παρουσιαστές.

α. Ἡ τοπικὴ ἱστορία θὰ ἐνδιαφέρει καὶ θὰ ζητεῖται πάντοτε, ἀκόμη καὶ στὸ μακρινὸ μέλλον, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐκάστοτε ἡ ἐπαρχία θὰ βρίσκεται σὲ εὐημερία ἢ σὲ παρακμὴ.

β. Ἡ τουριστικὴ ἀξιοποίηση τῆς ἐπαρχίας προϋποθέτει ὅτι οἱ ἐν δυνάμει ἐπισκέπτες τῆς μποροῦν νὰ βροῦν ἐπαρκεῖς πληροφορίες γιὰ τὴν τοπικὴ Ἱστορία σὲ σχετικὰ δημοσιεύματα, ὅπως εἶναι τὸ κρινόμενο βιβλίο.

γ. Οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας πού θὰ μαθαίνουν τὴν Ἱστορία τῆς, μερικοὶ τουλάχιστον θὰ ἀποκτοῦν πιθανότατα: ὑπερηφάνεια γιὰ τὸν τόπο τους, σεβασμὸ στὶς καλὲς παραδόσεις του, αὐτοεκτίμηση, φιλοτιμία νὰ μὴν ὑστερήσουν ἐναντι τῶν προγόνων τους.

δ. Γνωρίζοντας τὴν τοπικὴ Ἱστορία, βρίσκουμε τὶς αἰτίες τῶν ἐπιτυχιῶν τοῦ τόπου καὶ τὶς αἰτίες τῶν ἀποτυχιῶν του καὶ μποροῦμε, σχεδιάζοντας τὸ μέλλον του, νὰ μεθοδεύσουμε τὴν διατήρηση τῶν ἐπιτυχιῶν καὶ τὴ μὴ ἐπανάληψη τῶν ἀποτυχιῶν. Διότι ἡ Ἱστορία διδάσκει ὅτι, ὅταν ἐνεργοποιοῦνται οἱ ἀναπτυξιακὲς δυνατότητες ἐνὸς τόπου, τὶς κακοδαίμονιες του τὶς διαδέχονται ἐπιτυχίες, δηλαδὴ οἱ δυσπραγίες του δὲν εἶναι αἰῶνιες.

Έκθεση Αγιογραφίας

Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Κόνιτσας, σε συνεργασία με το Πνευματικό Κέντρο Ιωαννίνων, διοργάνωσε Έκθεση Αγιογραφίας, στα Γιάννενα, από 15 έως 19 Μαΐου 2018, στον εκθεσιακό χώρο της αίθουσας Βασ. Πυρσινέλλα.

Στα εγκαίνια της έκθεσης συμμετείχε και η χορωδία ενηλίκων του Δήμου με τον μαέστρο Γιάννη Γαλίτη, πλουτίζοντας την εκδήλωση με τα τραγούδια της.

Αρκετοί ήταν οι επισκέπτες, Κονιτσιώτες και Γιαννιώτες που θαύμασαν τα έργα των καλλιτέχνιδων - αγιογράφων.

Στην αρχή έγινε μια σύντομη ενημέρωση για το εικαστικό Εργαστήρι από το μέλος της Ομάδας αγιογράφων κ. Κατερίνα Τσούβαλη-Τσαρούχη, ομιλία από την αντιδήμαρχο κ. Κατερίνα Δημάρατου. Χαιρετισμό από το Δήμαρχο κ. Ανδρέα Παπασπύρου. Στο τέλος μίλησε και ο αγιογράφος-δάσκαλος του εργαστηρίου κ. Γιάννης Γκούτζος σχετικά με την πρόοδο των μαθητευόμενων της Ομάδας.

Ομιλία της κ. Τσούβαλη

Το Τμήμα Αγιογραφίας του Δήμου Κόνιτσας λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2007, με δάσκαλο τον εξαίρετο ζωγράφο και αγιογράφο κ. Γιάννη Γκούτζο, ο οποίος διδάσκει και στο Εικαστικό Εργαστήρι Ιωαννίνων.

Τα μαθήματα απευθύνονται σε ενήλικες,

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

Γκούτζος Γιάννης (καθηγητής Αγιογραφίας)
Βελήκαρη-Παγανιά Άννα
Γιαννούλη Αφρούλα
Καλσούνη Αλεξάνδρα
Κίτσιου-Παντελή Ελένη
Κούρου Μαργαρίτα
Λαζογιάννη Ελένη
Τσούβαλη-Τσαρούχη Αικατερίνη

παιδιά και νέους και γίνονται κάθε Πέμπτη, από τον Οκτώβριο ως τον Ιούνιο, σε χώρο του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Κόνιτσας.

Με την τεχνική της αυγοτέμπερας και με βάση τη βυζαντινή παράδοση τα έργα μας είναι αποτέλεσμα ατελείωτων ωρών δουλειάς, χωρίς βιασύνη, χωρίς προχειρότητα, χωρίς τυποποιήσεις και χωρίς να αποτελούν πιστές αναπαραγωγές άλλων έργων. Εξάλλου η αγιογραφία δεν είναι τέχνη στατική, έχει δυναμισμό και εξελικτική πορεία. Απαιτεί γνώσεις, τεχνική, εμπειρία, υπομονή, ακρίβεια με στόχο την υψηλή ποιότητα.

Με σεβασμό στη βυζαντινή αγιογραφία, ενσωματώνουμε στοιχεία της δυτικοευρωπαϊκής εικονογραφίας, ενώ δεχόμαστε τις επιρροές των Χιονιαδιτών αγιογράφων που υπήρξαν συντοπίτες μας.

Στα έργα μας μπορεί κάποιος να διακρίνει τη διάθεση για γαλήνη και ηρεμία κάτι που πιστεύουμε πως έχει ανάγκη η εποχή μας. Επίσης διακρίνεται η προσωπική σφραγίδα, το ιδιαίτερο ύφος του κάθε δημιουργού.

Το Τμήμα Αγιογραφίας του Δήμου Κόνιτσας μετρά αρκετές εκθέσεις στα όρια του Δήμου, ενώ εκθέτει για δεύτερη φορά στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννίνων. Η πρώτη υλοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2012.

Στην έκθεση συμμετέχουν:

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

6947351542
6951349421
2655022200
6949791321
6974314438
6959023446
6947326716
6976158421

Έκθεση Ζωγραφικής & Κεραμικής

Το Εικαστικό Καλλιτεχνικό Εργαστήρι της Κοινωφελούς επιχείρησης του Δήμου Κόνιτσας πραγματοποίησε κι εφέτος την ετήσια έκθεση ζωγραφικής και κεραμικής με έργα μικρών και μεγάλων δημιουργών.

Τα εγκαίνια έγιναν το Σάββατο 16/6/18 παρουσία του Δημάρχου κ. Παπασπύρου, προέδρου ΚΕΔΚ κ. Λάκκα και πλήθους κόσμου, ενώ την εκδήλωση πλαισίωσε η χορωδία ενηλίκων του Δήμου υπό την καλλιτεχνική δ/ση του κ. Γαλίτη. Η έκθεση έμεινε ανοικτή ως το τέλος του Ιουνίου.

Υπεύθυνη του Εικαστικού Εργαστηρίου είναι η κ. Δήμητρα Κατή, ζωγράφος-Εικαστικός.

Οι συμμετέχοντες του καλλιτεχνικού Εργαστηρίου είναι: 1. Χριστίνα Μιχαλάκη Ευαγγέλου, 2. Αριστέα Πάντου, 3. Κωνσταντίνα Κίκερη-Λώλου, 4. Μήτσιου Δέσποινα, 5. Νεκταρία Παππά, 6. Μαρία Σπανού, 7. Αλεξάνδρα Κόντου, 8. Κων/να Λάμπρου, 9. Πανωραία Μπλιθικιώτη, 10. Ηλέκτρα Σπανού, 11. Ηλέκτρα Αμπάζ, 12. Αλεξάνδρα Πανταζή, 13. Ελένη Παπαμιχαήλ, 14. Γεωργία Νάτση, 15. Εφραίμ Οικονόμου, 16. Αθανάσιος Οικονόμου, 17. Χρήστος Κίτσιος.

Οι επισκέπτες αποκόμισαν τις καλύτερες εντυπώσεις από τη δουλειά των καλλιτεχνών (μικρών και μεγάλων) και αυτό φαίνεται και από την υπογραφή τους στο σχετικό βιβλίο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ 2018

ΙΟΥΝΙΟΣ 21-22/ 06/ 2018

Επίσκεψη Γερμανών Δημάρχων.

23 -24/ 06/2018 Φεστιβάλ Χορωδιών – Μουσικό Φεστιβάλ Κόνιτσας (Δημοτική Μουσική Σχολή Κόνιτσας κ. Ιωάννης Γαλίτης, κα Αγγελική Παπανικολάου).

30/06 /2018 Μουσικοχορευτική Παράσταση από το Πολιτιστικό Εργαστήρι της Α.Ε.Κ. (Αθλητική Ένωση Κόνιτσας) στην Αίθουσα Τελετών Δημαρχείου «Μια θάλασσα τραγούδια».

ΙΟΥΛΙΟΣ

08 /07/2018 Εγκαίνια Έκθεσης Αγιογραφίας στο «Κούσειο» Εκθεσιακό Κέντρο.

Επέτειος Πυρπόλησης χωριών Μολυβδοσκέπαστης, και Καλόβρυσης από τους Γερμανούς Κατακτητές.

09/07/2018 Επέτειος Πυρπόλησης Αηδονοχωρίου στη Πλατεία του χωριού.

07- 12 /07/2018 Εβδομαδιαία συνάντηση νέων από τη Ρωσία για τον Άγιο Παΐσιο.

08-09/07/2018 Προβολή ταινιών για τον Άγιο Παΐσιο στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας.

10- 12/ 07 /2018 Τριήμερο Εκδηλώσεων για τον Άγιο Παΐσιο (Κόνιτσα).

14-15/7/2018 Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών στην Κεντρική Πλατεία Κόνιτσας.

14-19/7/2018 Μουσικό Σχολείο (SUMMER CAMP) στη Μαθητική Εστία.

20/07 /2018 Εορτασμός «Γυναίκας της Πίνδου» στον Προφήτη Ηλία Φούρκας.

22/07 - 04/08/2018 13ο Διεθνές Summer School στην Κόνιτσα «Ανθρωπολογία, Εθνογραφία και Συγκριτική Λαογραφία των Βαλκανίων» Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων- Δή-

μος Κόνιτσας.

28-29/07/2018 Εκδηλώσεις προς τιμήν των Απόδημων Κονιτσιωτών.

31/07/2018 Θεατρική Παράσταση στην Κεντρική Πλατεία Κόνιτσας από τη Θεατρική Ομάδα του Δήμου Ζίτσας.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

03 – 05/08/2018 3ήμερο Κτηνοτροφίας στην Αετομηλίτσα.

11/08/2018 Ημερίδα στα χωριά Μόλιστα- Γα-ναδιό με θέμα «Αρχιτεκτονική Παραδοσιακών Οικισμών»

(Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο) .

12/08/2018 Εγκαίνια Έκθεσης φωτογραφίας Νικόλαου Γαλάνη (12:00) στην Πυρσό-γιαννη.

Μουσική Παράσταση «Οι Θάλασσες μέσα μας» με την Ελένη Καρακάση στην Πυρ-σόγιαννη.

16/08/2018 Μουσικό Φεστιβάλ Αώος – (Συ-ναυλία Σωκράτη Μάλαμα και Θανάση Πα-πακωνσταντίνου στον Αρχαιολογικό χώρο της Χάμκω).

17/08/2018 Ετήσια χορευτική παράσταση του Χ.Ο.Κ. (Χορευτικός Όμιλος Κόνιτσας) στην Κεντρική Πλατεία Κόνιτσας.

23- 24/08/2018 Εορτή του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού .

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

08- 09/08/2018 Φεστιβάλ Φιλαρμονικών στην Κεντρική Πλατεία Κόνιτσας (κ. Γεωργάνος Χρήστος – Φιλαρμονική «Ελ. Χ. Παγγές».

11/09/18 Εκδήλωση για τους επιτυγχόντες σε Α.Ε.Ι. – Τ.Ε.Ι

20-26/09/18 Εμποροπανήγυρη.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

18-21/10/2018 Ιατρικό Συνέδριο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

-gramatia@konitsa.gr

-Κέντρο Πληροφόρησης

Δήμου Κόνιτσας τηλ:2655023000

-ΚΕΔΚ τηλ:2655024144

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

26 Ιουλίου: Γιορτή Αγίας Παρασκευής, παρα-δοσιακό πανηγύρι.

1-30 Αυγούστου: Έκθεση ασπρόμαυρης φω-τογραφίας στο Δημοτικό Σχολείο του χω-ριού.

5 Αυγούστου: Δρώμενο

12 Αυγούστου: Το πρωί αιμοδοσία στην πλα-τεία του χωριού.

Παραδοσιακή βραδιά με την ορχήστρα του Ν. Φιλοππίδη, εμφάνιση τοπικού Χορευτικού και Χορωδίας καθώς και του Άσκαυλου Χορευτικού.

Ιούλιο – Αύγουστο: διάφορα δρώμενα / δρα-στηριότητες για τα παιδιά του χωριού κα-θώς και διοργανώσεις εκδρομών.

ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμη-σης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύ-ρι με εδέσματα.

ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

Απόκριες: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις.

ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ 30 Ιουνίου: Γιορτή Αγ. Απο-στόλων

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμη-σης Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι

Αγίου Γεωργίου: Προσκύνημα στην κεντρική εκκλησία.

ΑΡΜΑΤΑ 13 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της

Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ Αύγουστος: Πολιτιστικές Εκδηλώ-σεις.

ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ 14-16 Αυγούστου: Πολιτιστι-κές Εκδηλώσεις.

Οκτώβριος: Γιορτή τσίπουρου

ΓΑΝΝΑΔΙΟ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι. Θρησκευτικές εκδηλώσεις.

6 Νοεμβρίου: Γιορτή Τσίπουρου.

ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ 16 Αυγούστου: Γιορτή Κοί-μησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανη-γύρι.

ΔΙΣΤΡΑΤΟ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

Αποκριές: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις.

ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ 11 Αυγούστου: Εγκαίνια έκθε-σης φωτογραφίας με θέμα «Εθνική Αντί-σταση 1941-1944» του Κώστα Μπαλάφα σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη.

13 Αυγούστου: Αιμοδοσία στην πλατεία του χωριού.

14-15-16 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

Απόκριες: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ 6-7 Αυγούστου: Γιορτή Μεταμόρ-φωσης Σωτήρος, παραδοσιακό πανηγύρι και γιορτή πίτας.

1 Μαΐου: Γλέντι-Πρωτομαγιάς.

Θεοφάνεια: Θρησκευτικές Εκδηλώσεις.

Καθαρή Δευτέρα: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις.
ΕΞΟΧΗ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου.

ΗΛΙΟΡΡΑΧΗ 23 Απριλίου: παραδοσιακό πανηγύρι.

Γιορτή Αγίας Τριάδας: παραδοσιακό πανηγύρι.

ΚΑΒΑΣΙΛΑ Γιορτή Ζωοδόχου Πηγής: παραδοσιακό πανηγύρι.

8 Σεπτεμβρίου: παραδοσιακό πανηγύρι.

ΚΑΛΛΙΘΕΑ: 21 Μαΐου: Γιορτή Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης, Θρησκευτικές εκδηλώσεις.

07 Αυγούστου: Γιορτή Αγίου Νικάνωρος, πανηγύρι. Εμφάνιση της Φιλαρμονικής του Δήμου Κόνιτσας «Ελ. Χ. Παγγές».

14 Σεπτεμβρίου: Ύψωση Τιμίου Σταυρού
ΚΑΛΟΒΡΥΣΗ Γιορτή Αγ. Τριάδος, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ 26 Ιουλίου: Γιορτή Αγ. Παρασκευής, παραδοσιακό πανηγύρι. Εμφάνιση της Φιλαρμονικής του Δήμου Κόνιτσας «Ελ. Χ. Παγγές».

Την εβδομάδα του Δεκαπενταύγουστου: πραγματοποιούνται εκδηλώσεις πολιτιστικές (θεατρικές παραστάσεις, μουσικοπλητικές βραδιές και διάφορα αφιερώματα).

ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ 20 Ιουλίου: Γιορτή Προφήτη Ηλία, παραδοσιακό πανηγύρι

11 Αυγούστου: Δημοτική Βραδιά

Απόκριες: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις.

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ

Ιούλιος: Θρησκευτικές Εκδηλώσεις.

6 Αυγούστου: Γιορτή Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, πανηγύρι.

Οκτώβριος: Γιορτή τσίπουρου

ΚΟΝΙΤΣΑ 24/02: Απελευθέρωση της Κόνιτσας.

Αποκριές: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις.

15 Αυγούστου: Πάνω Κόνιτσα, παραδοσιακό πανηγύρι.

8η Σεπτεμβρίου: Γέννηση της Θεοτόκου, Μονή Στομίου, προσκύνημα.

Της Αναλήψεως: Γιορτή στον Ποταμό Αώο και στο εκκλησάκι του Αγ. Αρσενίου.

Όλη την διάρκεια του χρόνου: Πολιτιστικές Εκδηλώσεις, Εθνικές Εορτές, Συνέδρια, Ημερίδες, κ.α.

ΛΑΓΚΑΔΑ 20 Ιουλίου: Γιορτή Προφήτη Ηλία, παραδοσιακό πανηγύρι.

15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΜΑΖΙ 21 Μαΐου: Γιορτή Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης. Παραδοσιακό πανηγύρι.

20 Ιουλίου: Γιορτή Προφήτη Ηλία, παραδοσιακό πανηγύρι.

Απόκριες: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις.

ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑ 26 Ιουλίου: Γιορτή Αγ. Παρασκευής, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΜΟΛΙΣΤΑ 11 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι. Εμφάνιση της Φιλαρμονικής του Δήμου Κόνιτσας «Ελ. Χ. Παγγές».

ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ 29 Ιουνίου, Πέτρου και Παύλου. Γιορτή τσίπουρου το Νοέμβριο.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ 6 Αυγούστου: παραδοσιακό πανηγύρι.

21 Νοεμβρίου: Θρησκευτική γιορτή στη Μονή Παναγίας.

ΝΙΚΑΝΩΡΑΣ 17 Ιουλίου: Αγ. Μαρίνας, Παραδοσιακό πανηγύρι.

7 Αυγούστου: Γιορτή Αγ. Νικάνωρος, Θρησκευτικές Εκδηλώσεις.

ΟΞΥΑ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου. Παραδοσιακό πανηγύρι.

ΠΥΞΑΡΙΑ 26 Ιουλίου: Γιορτή Αγ. Παρασκευής, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΠΑΔΕΣ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙ 14-15-16 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΠΗΓΗ Αποκριές: Αποκριάτικες Εκδηλώσεις. Παραδοσιακό πανηγύρι.

Δεύτερη μέρα Πάσχα: Αντάμωμα των χωριών με πλούσια εδέσματα και παραδοσιακή μουσική.

26 Ιουλίου: Γιορτή Αγ. Παρασκευής, παραδοσιακό πανηγύρι.

27 Ιουλίου: Γιορτή Αγ. Παντελεήμονα, παραδοσιακό πανηγύρι.

Ιούλιο – Αύγουστο: διάφορα δρώμενα/ δραστηριότητες για τους νέους του χωριού καθώς και διοργανώσεις εκδρομών.

Νοέμβριος: Γιορτή τσίπουρου με παραδοσιακό γλέντι.

ΠΑΓΙΑ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΠΛΗΚΑΤΙ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

16 Φεβρουαρίου: Θρησκευτική Γιορτή προς τιμήν της Παναγίας της Πληκαδίτισσας.

ΠΟΥΡΝΙΑ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΠΥΡΓΟΣ 15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗ 14-15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΦΟΥΡΚΑ 20 Ιουλίου: Γιορτή Γυναίκας της Πίνδου.

15 Αυγούστου: Γιορτή Κοίμησης Της Θεοτόκου, παραδοσιακό πανηγύρι.

8 Σεπτεμβρίου: Θρησκευτικές εκδηλώσεις στην Παναγιά Κλαδόρμη.

Παραδοσιακό πανηγύρι.

ΧΙΟΝΙΑΔΕΣ 20 Ιουλίου: Γιορτή Προφήτη Ηλία, παραδοσιακό πανηγύρι.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΕΔΚ

Ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Κόνιτσας επιθυμούν να εκφράσουν θερμές ευχαριστίες στις αλυσίδες supermarket ΜΑΣΟΥΤΗΣ και ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ για την άμεση ανταπόκριση τους στο αίτημα μας για τη διάθεση δωρεάν προϊόντων προς ενίσχυση του Κοινωνικού Παντοπωλείου Κόνιτσας.

Είναι γνωστή σε όλους μας η δύσκολη οικονομική συγκυρία, που περνάει η χώρα μας και βέβαια δεν εξαιρούνται από αυτή και πολλές οικογένειες του Δήμου μας, οι οποίες δεν μπορούν να καλύψουν βασικές τους

ανάγκες. Η προσφορά σας αποτελεί δείγμα γενναιοδωρίας, αγάπης και κατανόησης. Η ανιδιοτελής υποστήριξη σας στο έργο μας είναι ένα λαμπρό παράδειγμα και αποδεικνύει την κοινωνική αλληλεγγύη, που διέπει τα μέλη της Επιχείρησής σας.

Ελπίζουμε πως η προσφορά σας προς το κοινωνικό σύνολο, θα αποτελέσει παράδειγμα και θα βρει και άλλους μιμητές.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΚ

Αθανάσιος Λάκκας

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Επίσκεψη και Φιλοξενία αντιπροσωπείας Γερμανών
Δημάρχων και εκπροσώπων του Φυσικού Πάρκου
Νότιας Βεσφαλίας στην Κόνιτσα

Από 21 έως 22 Ιουνίου 2018 επισκέφθηκε την Κόνιτσα αντιπροσωπεία Γερμανών Δημάρχων και εκπροσώπων του Φυσικού Πάρκου Νότιας Βεσφαλίας μαζί με εκπροσώπους του Γεωπάρκου Βίκου-Αώου, που αποτελεί προστατευόμενο μνημείο Φυσικής κληρονομιάς της Unesco. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της συνεργασίας του Δήμου Κόνιτσας με την Ελληνογερμανική Συνέλευση.

Σκοπός της συνάντησης είναι η συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων με το Φυσικό Πάρκο Βεσφαλίας, η προβολή του Γεωπάρκου Βίκου-Αώου, η προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού στην περιοχή μας με βάση τον φυσικό μας πλούτο, καθώς και η διερεύνηση προώθησης των τοπικών προϊόντων της περιοχής μας στην Γερμανία.

Στη συνάντηση που έλαβε χώρα στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου Κόνιτσας 22 Ιουνίου 2018 παρευρέθηκε ο Δήμαρχος Ζαγορίου κ. Βασίλης Σπύρου, εκπρόσωποι της Περιφέρειας Ηπείρου και της Αναπτυξιακής Ηπείρου

και ντόπιοι παραγωγοί και επαγγελματίες, που σχετίζονται με τον τουρισμό.

Χαιρετισμό απεύθυνε ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Ανδρέας Παπασπύρου και η κα. G. Scheiner ως εκπρόσωπος των Γερμανών Δημάρχων και εμπειρογνομόνων. Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση του Δήμου Κόνιτσας από τον Αντιδήμαρχο Τουρισμού κ. Γεώργιο Καλλιντέρη, παρουσίαση των τοπικών προϊόντων από τον κ. Μανώλη Παπαγεωργίου, παρουσίαση του Γεωπάρκου Βίκου-Αώου από τον κ. Χαριτάκη Παπαϊωάννου εκπρόσωπο της Αναπτυξιακής Ηπείρου, του Φυσικού Πάρκου Ν. Βεσφαλίας από τον κ. Smith και του Epirus Trail από τον κ. Ηλία Γκαρτζονίκα εκπρόσωπο της Περιφέρειας Ηπείρου.

Μετά τη συζήτηση η αντιπροσωπεία επισκέφθηκε διάφορα σημεία ενδιαφέροντος στην Κόνιτσα και στην ευρύτερη περιοχή, όπως το μονότοξο πέτρινο γεφύρι της Κόνιτσας, το Μουσείο Οίνου και Αμπέλου, τη Μονή Μολυβδοσκεπάστης και άλλα.

**Μην ξεχνάτε
την συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

4ο ΧΟΡΩΔΙΑΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Στις 23/6 πραγματοποιήθηκε το τέταρτο Χορωδιακό Φεστιβάλ στην αίθουσα του Δημαρχείου με τη συμμετοχή τριών χορωδιών.

1. Της Χορωδίας Πολιτιστικού Συλλόγου Πτολεμαΐδας "Ο ΣΩΤΗΡ" με χοράρχη τον κ. Μάρκο Βαλαβάνη.

2. Τη Δημοτική Χορωδία Φαρσάλων με την καλλιτεχνική δ/ση του κ. Κων/νου Μάτη.

3. Τη Μικτή χορωδία Δήμου Κόνιτσας με χοράρχη και συνθέτη τον κ. Γιάννη Γαλίτη.

Το πρόγραμμα και των τριών χορωδιών

περιλάμβανε τραγούδια Ελλήνων συνθετών Παπακωνσταντίνου-Λεοντή-Χατζηδάκη-Κηπουργού-Μικρούτσικου-Μάντζαρου-Λαυράγκα-Κουγιουμτζή -Θεοδωράκη κ.ά. Στο πιάνο συνόδευσαν: Μάρκος Βαλαβάνης-Κατερίνα Ζαγοριανάκου-Αγγέλικα Παπανικολάου.

Και οι τρεις χορωδίες απέδωσαν με εξαιρετικό τρόπο την εκτέλεση των τραγουδιών και το ακροατήριο στην κατάμεστη αίθουσα, "άφωνο" απόλαυσε μια μουσική πανδαισία.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Α. Στη βιβλιοθήκη κάθε μήνα έχουμε... θέμα

Μάιος- Ευρώπη

Σε συνεργασία με την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος κάθε μήνα θα πραγματοποιούνται στη βιβλιοθήκη εκπαιδευτικές δράσεις για παιδιά με συγκεκριμένο θέμα!

Το θέμα του Μαΐου ήταν η Ευρώπη, καθώς το 2018 είναι έτος αφιερωμένο στην ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά. Μέσα από διαφορετικά εκπαιδευτικά εργαστήρια ορίσαμε έννοιες όπως «πολιτισμός» και «κληρονομιά» και ερευνήσαμε όψεις της κοινής μας πατρίδας, της κοινής μας ηπείρου, του κοινού πολιτισμού μας, που ονομάζουμε ευρωπαϊκό.

Β. Βιβλιοθήκη είναι...

Τι είναι "βιβλιοθήκη"; Τι είναι "βιβλιοθηκονόμος"; Πώς "πετάμε" με τα βιβλία; Πώς "χανόμαστε" μέσα στα βιβλία; Ποιος ήταν ο κύριος Μόρρις Λέσμορ και ποια τα φανταστικά ιπτάμενα βιβλία του; Με τους μαθητές της Α' και Β' τάξης του 3ου Δημοτικού Σχολείου Κόνιτσας απαντήσαμε σε όλα τα παραπάνω ερωτήματα παίρνοντας τα ερεθίσματά μας από το βιβλίο του W.E. Joyce "Τα φανταστικά ιπτάμενα βιβλία του Μόρρις Λέσμορ" (εκδόσεις Πατάκη) και την ομώνυμη, βραβευμένη με Όσκαρ, ταινία μικρού μήκους! Στο τέλος τα παιδιά δανείστηκαν βιβλία αφού έγιναν μέλη της Βιβλιοθήκης αποκτώντας τον δικό τους προσωπικό κωδικό. Το πρόγραμμα

ολοκληρώθηκε την επόμενη μέρα στο Σχολείο με την βιβλιοπαρουσίαση από τα ίδια τα παιδιά.

Γ. Παρουσίαση βιβλίου «Η Κερασοβίπσσα μάνα» της Ανδρομάχης Μπούνα

Την Κυριακή 13/5/2018 τιμήσαμε τη γιορτή της μητέρας παρουσιάζοντας το βιβλίο της Ανδρομάχης Μπούνα: "Η ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΣΣΑ ΜΑΝΑ".

Αρχικά, η εκπαιδευτικός και μεταπτυχιακή φοιτήτρια Λαογραφίας Γεωργία Τσαμαδιά παρουσίασε αναπαραστάσεις της "μητέρας" μέσα από τις ζωγραφιές των παιδιών - "προσφύγων" που φιλοξενούνται στην Κόνιτσα. Έπειτα, ο πολιτισμολόγος και δημοσιογράφος της ΕΡΤ Παναγιώτης Τζόκας και η φιλόλογος Κατερίνα Τσούβαλη μίλησαν για την παραστατικότητα και την αμεσότητα στη γραφή της συγγραφέως και για τη σφαιρική προσέγγισή της στη μορφή της γυναίκας-μάνας πανανθρώπινα και διαχρονικά αλλά και στις ιδιαιτερότητες των πολλαπλών ρόλων της μάνας στις ορεινές περιοχές της Ηπείρου. Όπως τόνισαν οι ομιλητές αλλά και η ίδια η συγγραφέας, η ζωή της γυναίκας-μάνας στο Κεράσοβο ήταν στενά συνδεδεμένη με το διαρκή αγώνα για επιβίωση, με τις στερήσεις, τη φτώχεια, τις αγωνίες του χαμού, την ξενιτιά και τον πόλεμο. Παρά όμως τις κακουχίες που βίωναν, έστεκαν δυνατές και πάλευαν χωρίς να μετατρέπουν τον πόνο και την πίκρα τους σε απόγνωση. "Οι σεβάσμιες αυτές

"μάνες" με τις βαθιές ρυτίδες, με το καθαρό μαύρο μαντίλι στο κεφάλι και τριγύρω τη νύφη με τα εγγόνια, φιλοσοφούσαν τη ζωή, τα πράγματα, έβγαζαν σοφά σοφίσματα, έδιναν μαθήματα, βγαλμένα από την πείρα της ζωής, έδιναν οδηγίες, υποδείξεις και εντολές σε μικρούς και μεγάλους. Όπως έλεγε η μάνα τρανή Νικολάκενα Βάιλα: "Η μάνα είναι η θάλασσα, όλα τα ποτάμια πέφτουν μέσα κι αυτή τα δέχεται".

Δ. Επισκέψεις βιβλιοαυτοκινήτου.

Τον Μάιο και Ιούνιο η κινητή μονάδα της βιβλιοθήκης μας επισκέφθηκε το Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Κεφαλοχωρίου, το Δημοτικό σχολείο και Γυμνάσιο Παρακαλάμου, το Δημοτικό Σχολείο και Γυμνάσιο Δελθινάκιου, όπου υλοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα και πραγματοποιήθηκε δανεισμός βιβλίων.

Ε. Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ιωαννίνων «Δρόμο παίρνει... δρόμο αφήνει...»

Το ΔΗΠΤΕΘΕ Ιωαννίνων «Δρόμο πήρε... δρόμο άφησε» και έφτασε και στη βιβλιοθήκη μας.

Τα πολύχρωμα μαντήλια και τα πινέλα στα χέρια των παιδιών γίνανε λέξεις, εικόνες, ιστορίες. Ιστορίες για έναν τόπο που τον βιώνουν τα παιδιά όχι μόνο μέσα από τη γεωγραφία αλλά μέσα από την καρδιά τους και από τη φιλία!

Καλλιτεχνική υπεύθυνη της δράσης είναι η κα. Ελένη Δημοπούλου, η υλοποίηση του προγράμματος γίνεται από την αφηγήτρια Μαρία Μαχαίρα, μουσικός - εικαστικός ο Αντώνης Καρασταμά-

της και φωτογράφος η Κατερίνα Κούρου.

ΣΤ. 7 Η Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας

«Αγαπημένα δεδομένα: Παρατηρώ και μετρώ τον κόσμο»

Για έβδομη συνεχή χρονιά η βιβλιοθήκη μας συμμετέχει στην καλοκαιρινή εκστρατεία ανάγνωσης και δημιουργικότητας που οργανώνεται από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και υλοποιείται από το Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών. Η διοργάνωση χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και υλοποιείται χάρη στη συνεργασία εκατοντάδων βιβλιοθηκονόμων, εκπαιδευτικών και εθελοντών σε όλη την Ελλάδα.

Φέτος το καλοκαίρι η βιβλιοθήκη μας θα μεταμορφωθεί σε «εργοστάσιο δεδομένων». Οι αριθμοί και τα δεδομένα θα γίνουν αντικείμενο καταγραφών και μετρήσεων από τα παιδιά-ερευνητές, τα οποία καλούνται να παρατηρήσουν στοιχεία της καθημερινότητάς τους, αλλά και πληροφορίες που είναι κρυμμένες στη φύση, στο χώμα, στο νερό, στον κόσμο των μελισσών, στον κόσμο της πόλης μας, μαθαίνοντας να παρατηρούν τη συμπεριφορά των ανθρώπων. Μέσα στη βιβλιοθήκη, που αποτελεί τον ιδανικό χώρο για έρευνα και παρατήρηση, τα παιδιά θα μετρήσουν και θα καταγράψουν δεδομένα τόσο από τον κόσμο του παρελθόντος, όσο και από τον σύγχρονο. Μέσα από 20 διαφορετικά εργαστήρια από 15 Ιουνίου έως 30 Ιουλίου, πέρα από τη χαρά της

δημιουργίας και της κοινωνικοποίησης, θα ανακαλύψουν τη μαγεία των μικρών πραγμάτων που τους περιβάλλουν και

τον τρόπο με τον οποίο οι αριθμοί και τα δεδομένα μετατρέπονται σε αφήγηση, εικόνα και εν τέλει ερμηνεία.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ

Τετάρτη, 20 Ιουνίου, 11:00-1:00, το πρωί. Γιορτή Έναρξης: Το ημερολόγιο του Ιουνίου

Για να ξεκινήσει η γιορτή πρέπει να μετρήσουμε, να κόψουμε, να κρεμάσουμε, να ψάξουμε στα λεξικά, να ψάξουμε στα ράφια για να τα έχουμε όλα έτοιμα για το καλοκαίρι.

Για όλα τα παιδιά.

Πέμπτη, 21 Ιουνίου, 11:00-1:00, το πρωί. Δεδομένα για μένα: Όλα αρχίζουν από εδώ-

Ο εγκέφαλος

Θυμόμαστε, σκεφτόμαστε, μετράμε με αυτό το καταπληκτικό όργανο μέσα στο κεφάλι μας. Ας το γνωρίσουμε καλύτερα.

Για παιδιά 8-12 ετών

Δευτέρα, 25 Ιουνίου, 11:00-1:00, το πρωί. Ένα παιχνίδι με βιβλία που έχουν στον τίτλο τους αριθμούς

Μάντεψε το βιβλίο βρίσκοντας το όνομα του ήρωα, κάνοντας παντομίμα τον τίτλο του, αναγνωρίζοντας μια εικόνα του, συμπληρώνοντας τις λέξεις που λείπουν στον τίτλο του, διαβάζοντας ένα απόσπασμα.

Για παιδιά 6-12 ετών.

Τετάρτη, 27 Ιουνίου, 11:00-1:00, το πρωί. Δεδομένα για μένα: Τι κάνω κάθε μέρα;

Ύπνος, φαγητό, παιχνίδι, φίλοι διά-

βασμα. Χωράνε όλα σε ένα εικοσιτετράωρο; Πώς μπορεί κανείς να απεικονίσει τη μέρα του σε ένα φύλλο χαρτί;

Για παιδιά 7-12 ετών.

Πέμπτη, 28 Ιουνίου, 11:00-12:30, το πρωί. Ένας χώρος στα μέτρα μου

Μετράμε τα έπιπλα στη βιβλιοθήκη και το σώμα μας. Χωράμε να κάσουμε, είναι μικρά ή μεγάλα; Ψηλά ή κοντά; Η Χρυσομαλλούσα θα μας δείξει ποιο είναι το σωστό μέγεθος επίπλου για μας.

Για παιδιά 6-12 ετών.

Παρασκευή, 29 Ιουνίου, 11:00-1:00, το πρωί. Αφιέρωμα στην αστυνομική λογοτεχνία: Ντετέκτιβς

Γνωρίζουμε διάσημους ντετέκτιβ. Παρατηρούν, καταγράφουν, παρακολουθούν. Είναι μεγάλοι, είναι μικρά παιδιά, όλοι αναγνωρίζουν την ξεχωριστή σημασία των δεδομένων στη διαλεύκανση ενός εγκλήματος.

Για παιδιά 7-12 ετών.

Δευτέρα, 2 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Το ημερολόγιο του Ιουλίου

Ετοιμάζουμε το ημερολόγιο του Ιουλίου. Ποιες δράσεις θα αρέσουν περισσότερο στα παιδιά; Ποια μέρα θα δανειστούν τα περισσότερα βιβλία; Τα παιδιά συμμετέχουν και αξιολογούν την καλοκαιρινή εκστρατεία.

Για όλα τα παιδιά.

Τρίτη, 3 Ιουλίου, 11:00-12:30, το

πρωί «Φωτογραφημένα» δεδομένα: Τα ρούχα

Οι φωτογραφίες γίνονται υλικό για να καταγράψουμε τον κόσμο που μας περιβάλλει. Γίνονται αφετηρία για να παρατηρήσουμε τα ρούχα ανθρώπων από άλλες εποχές και άλλα μέρη.

Για παιδιά 6-9 ετών.

Πέμπτη, 5 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Τα «θαμμένα» δεδομένα: πειράματα με το χώμα

Υπάρχουν περισσότερα πράγματα απ' ό,τι νομίζουμε στο έδαφος! Ας τα ανακαλύψουμε.

Για παιδιά 6-12 ετών.

Παρασκευή, 6 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Αφιέρωμα στην αστυνομική λογοτεχνία: Εγκλήματα

Η παρατήρηση της σκηνής του εγκλήματος οδηγεί στη διαλεύκανσή του. Ληστείες, εκβιασμοί, περίεργα ατυχήματα - πώς περιγράφονται, ποια δεδομένα οδηγούν στην επίλυσή τους;

Για παιδιά 7-12 ετών.

Δευτέρα, 9 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. «Φωτογραφημένα» δεδομένα: τα μέσα μεταφοράς

Οι φωτογραφίες γίνονται υλικό για να καταγράψουμε τον κόσμο που μας περιβάλλει. Γίνονται αφετηρία για να παρατηρήσουμε τα μέσα από άλλες εποχές και άλλα μέρη.

Για παιδιά 6-9 ετών.

Τετάρτη, 11 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Δεδομένα για μένα: Τι θα γίνω όταν μεγαλώσω;

Να πετάω στο διάστημα, να γιατρεύω ανθρώπους, να πλάθω ψωμί, να μαγει-

ρεύω γλυκά και αλμυρά, να σχεδιάζω κτίρια, να χορεύω, να παίζω μουσική. Όλες οι δυνατότητες είναι ανοιχτές μπροστά μας κι εμείς μαθαίνουμε τα επαγγέλματα του σήμερα και του μέλλοντος για να ξέρουμε όταν θα πρέπει να αποφασίσουμε.

Για παιδιά 4-7 ετών.

Παρασκευή, 13 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. «Ζωγραφισμένα» δεδομένα: έργα τέχνης με όλες τις αισθήσεις

Μια περιπλάνηση στα υλικά των καλλιτεχνών που μπορείς να τα αγγίξεις, να τα μυρίσεις, να τα ακούσεις. Τα έργα τέχνης δεν φτιάχνονται μόνο για να τα βλέπουμε!

Για παιδιά 6-12 ετών.

Τρίτη, 17 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Δεδομένα «γύρω- γύρω»: Βόλτα στην πόλη- καταγραφή συμπεριφορών

Βγαίνουμε βόλτα στην πόλη και καταγράφουμε ανθρώπους που γελάνε, συζητάνε, αγκαλιάζονται, φωνάζουν, θυμώνουν. Οι συμπεριφορές τους δίνουν τον τόνο στο ρυθμό της πόλης.

Για παιδιά 7-12 ετών.

Πέμπτη, 19 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. «Δομημένα» δεδομένα: οι άνθρωποι της πόλης μου- μια έρευνα

Έξω από τη βιβλιοθήκη καταγράφουμε τους ανθρώπους της πόλης μας: άντρες- γυναίκες, παιδιά, μεγάλοι, παππούδες και γιαγιάδες, μελαχρινοί- ξανθοί, τι δουλειές κάνουν. Μέσα από τα δεδομένα που συλλέγουμε έχουμε μια πειστική εικόνα της πόλης σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο και μπορούμε να την περιγράψουμε με κλειστά τα μάτια.

Για παιδιά 7-12 ετών.

Παρασκευή, 20 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Αφιέρωμα στους ήρωες της λογοτεχνίας που παρατηρούν τα πάντα

Τα έντομα, τη θάλασσα, τους ανθρώπους, τα σπίτια. Είναι οι ήρωες στις ιστορίες που δεν κάνουν ηρωικές πράξεις, αλλά παρατηρούν τον κόσμο για να τον καταλάβουν και να τον εξηγήσουν.

Για παιδιά 7-12 ετών.

Δευτέρα, 23 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Τα «ιστορημένα» δεδομένα: η ιστορία, οι ήρωες

Ένας διαφορετικός τρόπος να διαβάσεις τα αγαπημένα σου βιβλία: καταγράφοντας τα δεδομένα τους. Πόσοι πρωταγωνιστές, τι ηλικία έχουν, σε ποια εποχή εξελίσσεται η πλοκή, υπάρχουν ζώα που παίρνουν μέρος;

Για παιδιά 6-12 ετών.

Τετάρτη, 25 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Φυσικά δεδομένα: πειράματα με το νερό

Πειράματα φυσικής και χημείας για να γνωρίσουμε το πολύτιμο αγαθό του πλανήτη μας.

Για παιδιά 8-12 ετών.

Πέμπτη, 26 Ιουλίου, 11:00-12:30, το πρωί. Φυσικά δεδομένα: η χρονογραμμή της μέλισσας

Πριν πόσες χιλιάδες χρόνια εμφανίστηκαν οι μέλισσες στη γη; Πριν πόσες χιλιάδες χρόνια ο άνθρωπος άρχισε να συλλέγει το μέλι και πώς εξελίχθηκαν οι τρόποι αυτοί; Ελάτε να βάλουμε τα δεδομένα στη γραμμή του χρόνου.

Για παιδιά 7-12 ετών.

Παρασκευή, 27 Ιουλίου, 11:00-12:00, το πρωί. «Αριθμημένα» δεδομένα: Από το μηδέν ως το δέκα

Δέκα σύμβολα που με τη βοήθειά τους μπορούμε να μετρήσουμε τα πάντα

Για παιδιά 4-6 ετών.

Στη Δροσοπηγή

Δευτέρα, 30 Ιουλίου, 11:00-1:00, το πρωί. Γιορτή λήξης

Καταγράφουμε τους αποχαιρετισμούς και τα «του χρόνου» και γιορτάζουμε το κλείσιμο ενός ακόμη καλοκαιριού που περάσαμε μαζί.

Για όλα τα παιδιά.

Η περιοδική έκθεση «Φωτο-ματιές στο Μουσείο» ταξιδεύει από το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, στην Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Κόνιτσας, όπου πρόκειται να φιλοξενηθεί από 1 έως 31 Αυγούστου 2018. Οι φρέσκιες και πρωτότυπες οπτικές των φωτογράφων της πόλης των Ιωαννίνων, για το τοπικό Αρχαιολογικό Μουσείο και το περιεχόμενό του θα παρουσιαστούν στην Κόνιτσα, ενισχύοντας τα δίκτυα συνεργασιών και επαφών των τοπικών κοινωνιών.

Διοργάνωση: Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Συνεδριακό-Πνευματικό Κέντρο Δροσοπηγής Κόνιτσας

Έκθεση φωτογραφιών του Κώστα Μπαλάφα

Θέμα: Το αντάρτικο στην Ήπειρο, 1941-1944

Διάρκεια: Από 7 Ιουλίου έως 10 Νοεμβρίου 2018

ΤΟΥ ΘΩΜΑ Β. ΖΙΩΓΑ

Α) Λίγα λόγια για την Έκθεση.

Το μέγαρο του παλιού Σχολείου της Δροσοπηγής (τώρα Συνεδριακό-Πνευματικό Κέντρο) έχει καταξιωθεί σε όλους τους συνεπαρχιώτες της Κόνιτσας, και όχι μόνον, ως κέντρο προβολής και ανάδειξης της ιστορίας και του πολιτισμού του τόπου μας. Και δεν έχουν άδικο. Η τελειότητα της εκθεσιακής υποδομής του, οι ενδιαφέρουσες και παιδευτικές θεματικές επιλογές, η καλαίσθητη προβολή των εκθεμάτων και ο ζήλος όσων εθελοντικά προσφέρονται για την επιτυχία των εκθέσεων καθιστούν το μέγαρο πραγματικό πνευματικό κέντρο.

Στο πλαίσιο αυτής της πραγματικότητας και για τη διατήρησή της, η Αδελφότητα ενδιαφέρθηκε και ζήτησε από το μουσείο Μπενάκη (Αθήνα) να προβληθεί στο μέγαρο μας η έκθεση «Κώστας Μπαλάφας – Το αντάρτικο στην Ήπειρο 1941-1944», η οποία το καλοκαίρι του 2015 είχε παρουσιαστεί στο χωριό Βωβούσα Ζαγορίου, αλλά με διπλάσια εκθέματα στη Δροσοπηγή, αφού ο χώρος και η διάταξή του το επέτρεπε. Το μουσείο ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημά μας και μας παραχώρησε 50 κα-

δραρισμένες (63x66) φωτογραφίες, χωρίς κανένα ενοίκιο ή πνευματικό δικαίωμα, πλην των δαπανών ασφαλιστικής κάλυψης και μεταφοράς των έργων, καθώς και το κόστος μετακίνησης και φιλοξενίας ενός εκπροσώπου του που θα παραστεί στα εγκαίνια της έκθεσης. Η επιβάρυνση της Αδελφότητας θα είναι ελάχιστη, καθώς ο κ. Τάσος Αβέρωφ, φίλος του χωριού μας, με προθυμία έγινε χορηγός επικοινωνίας της Έκθεσης.

Την επιλογή του υλικού επιμελήθηκαν οι κυρίες Αλίκη Τσιργιάλου και Γεωργία Ιμσιρίδου εκ μέρους των Φωτογραφικών Αρχείων του μουσείου Μπενάκη, σε συνεργασία με τον συγχωρινό μας εικαστικό Κώστα Τζιμούλη, ο οποίος, με την αρωγή ολίγων συνεργατών, επιμελήθηκε και την καλλιτεχνική ανάρτηση των φωτογραφιών στις κατάλληλες θέσεις του εκθεσιακού χώρου. Ήδη οι φωτογραφίες προβάλλουν στους επισκέπτες το ήθος και το πνεύμα της εποχής της Εθνικής Αντίστασης, μέσα από την ασύγκριτη φωτογραφική τέχνη και ευαισθησία του Κώστα Μπαλάφα.

Β) Λίγα λόγια για το Θέμα.

Η επιλογή της έκθεσης τούτης, με το ευαίσθητο πολιτικά θέμα που αναδεικνύεται από αυτήν, ίσως κάποιους ηλικιωμένους, που ακόμη δεν απέβαλαν το διχαστικό πνεύμα του εμφυλίου 1946/9 και του μετέπειτα ψυχρού πολέμου, να τους ξενίσει, ή να τους ξαναθυμίσει γεγονότα, καλά ή κακά, που άκουσαν ή έζησαν. Καιρός είναι να τα ξεπεράσουν όλα αυτά. Οι νέες γενεές που στο μεταξύ μπήκαν στον στίβο της ζωής διαπίστωσαν, βοηθούσης και της σοβούσης κρίσης, ότι, όποια ιδεολογία και αν προσβέυει κάποιος, η ανάγκη πάντα και αδιακρίτως τον υπερβαίνει, γι' αυτό έβαλαν άλλες προτεραιότητες, περισσότερο βιοτικές παρά ιδεολογικές, καθώς τις ενδιαφέρει η προοπτική της ζωής τους και όχι οι ιδεοληψίες του παρελθόντος. Και καλά κάνουν.

Η ανάδειξη και η προβολή της ηρωικής Εθνικής Αντίστασης 1941/4 έπαψε προ πολλού να γίνεται στα κρυφά και με κίνδυνο τιμωρίας, λόγω της μετεμφυλιακής κρατούσας κατάστασης. Το επίσημο ελληνικό Κράτος, αναστρέφοντας πλήρως την αρχική αρνητική και διωκτική θέση του στο θέμα αυτό, αναγνώρισε με νόμο, έστω και αργοπορημένα, την Εθνική Αντίσταση ως κορυφαία ηρωική πράξη του ελληνικού λαού και τίμησε τους αγωνιστές της, παρέχοντάς τους ακόμη και συμβολικές συντάξεις. Με το πνεύμα και την ουσία αυτού του νόμου συστοιχείται η παρούσα Έκθεση και

προβάλλει με μοναδικές φωτογραφικές μαρτυρίες αυτό που η Βουλή των Ελλήνων αποδέχτηκε.

Γ) Λίγα λόγια για το μουσείο Μπενάκη. [Πηγή: Διαδίκτυο www.el.wikipedia.org]

Το μουσείο Μπενάκη είναι ένα από τα πιο γνωστά μουσεία της Αθήνας. Ιδρύθηκε το 1929 από τον Αντώνη Μπενάκη στην μνήμη του πατέρα του Εμμανουήλ Μπενάκη και στεγάζεται στην οικία της ιστορικής από την Αλεξάνδρεια οικογένειας Μπενάκη. Σημειώνεται ότι η προσφορά της οικογένειας Μπενάκη στη πολιτική, κοινωνική και την πολιτιστική ζωή της Αθήνας, αλλά και γενικότερα της Ελλάδας κρίνεται ανεκτίμητη.

Το κυρίως μουσείο στεγάζεται στο νεοκλασικό κτίριο της οικογένειας Μπενάκη, που κτίστηκε το 1867/8 στην Αθήνα, στη διασταύρωση της οδού Κουμπάρη και της λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας, έναντι του Εθνικού κήπου. Το 1910 το κτίριο περιήλθε στον Εμμανουήλ Μπενάκη. Την περίοδο 1929/31 το κτίριο επεκτάθηκε προς τα δυτικά και διαμορφώθηκε κατάλληλα για να στεγάσει το νέο μουσείο. Για να μπορέσει, όμως, το μουσείο να λειτουργήσει σαν ολοκληρωμένο ίδρυμα και να στεγάσει τις συνεχώς εμπλουτιζόμενες συλλογές έργων τέχνης του, μια νέα πτέρυγα σχεδιάστηκε από τους Αλέκο και Στέφανο Καλλιγά και ολοκληρώθηκε το 1997. Το κεντρικό αυτό κτίριο μουσείο άνοιξε επίσημα τις πύλες του στο κοινό το καλοκαίρι του 2000.

Το μουσείο φιλοξενεί στους τρεις ορόφους αντιπροσωπευτικά έργα όλων των εποχών της ελληνικής ιστορίας και τέχνης από την προϊστορική εποχή μέχρι τους σύγχρονους καιρούς. Η αρχική συλλογή του Αντώνη Μπενάκη, που αποτελεί και τον πυρήνα της συλλογής του μουσείου, περιελάμβανε έργα αρχαίας, βυζαντινής, μεταβυζαντινής, ισλαμικής και παραδοσιακής τέχνης. Στις συλλογές του μουσείου περιλαμβάνονται επίσης έργα ασιατικής (κινέζικης κυρίως) και κοπτικής τέχνης.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το τμήμα των **Φωτογραφικών Αρχείων** του μουσείου Μπενάκη, που ιδρύθηκε το 1973, με στόχο τη συγκέντρωση, διαφύλαξη, καταγραφή και ταξινόμηση φωτογραφιών από μνημεία και αντικείμενα παλαιοχριστιανικής, βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης, αλλά γρήγορα επεκτάθηκε με αγορές ή δωρεές σε φωτογραφίες τέχνης. Ενδεικτικά, φιλοξενούνται έργα των γνωστών Ελλήνων φωτογράφων Nelly's, Βούλας Παπαϊωάννου, Περικλή Παπακατσηδάκη, Δημήτρη Χαρισιάδη, Νικόλαου Ρίζου, Νικόλαου Τομπάκη, και από το 2008 του Κώστα Μπαλάφα.

Δ) Λίγα λόγια για τον φωτογράφο Κώστα Μπαλάφα (1917-2011)

Ο ηπειρώτης φωτογράφος Κώστας Μπαλάφας γεννήθηκε το 1917 στο ορεινό χωριό Κυψέλη (παλιά Χώσση) του νομού Άρτας, από γονείς αγρότες.

Στην Αθήνα, στη διάρκεια των γυμνασιακών του σπουδών, είδε πρώτη φορά φωτογραφική μηχανή και μαγεύτηκε. Μυήθηκε στη φωτογραφική τέχνη, την οποία αγάπησε και υπηρέτησε για εξήντα και πλέον χρόνια, στα Γιάννενα, πριν να ξεσπάσει ο 2ος παγκόσμιος πόλεμος.

Στα τέλη του 1940, στα συντρίμια ενός ιταλικού αεροπλάνου που καταρρίφθηκε από ελληνικά αντιαεροπορικά πυρά έξω από τα Γιάννενα, βρέθηκε ένα κουτί με κινηματογραφικό φιλμ, το οποίο ο Μπαλάφας αγόρασε με αντίμο λίγες οκάδες καλαμποκάλευρο. Με αυτό και με μια φωτογραφική μηχανή που είχε λίγο νωρίτερα προμηθευτεί από έναν Ιταλό στρατιώτη και με παρακινδυνευμένες ενέργειες, καθώς η φωτογράφιση απαγορευόταν την περίοδο της κατοχής, άρχισε να αποτυπώνει τον ένοπλο αντάρτικο αγώνα του ηπειρώτικου λαού κατά των κατακτητών, στον οποίο και ο ίδιος συμμετείχε, καθώς εντάχθηκε στην 6η ταξιαρχία του 85ου συντάγματος του Ελληνικού Απελευθερωτικού Στρατού (Ε.Λ.Α.Σ.) ως μηχανής-τυφεκιοφόρος. Την περίοδο αυτή (1941-1944) έλαβε μέρος σε πολλές επιχειρήσεις στα βουνά, αποτυπώνοντας, χωρίς επικές εξάρσεις, τις ζυμώσεις για την έναρξη του ένοπλου αγώνα, τη ζωή και δράση των ανταρτών (πορείες, εκπαίδευση, ασκήσεις, μάχες, κ.λπ.), τα καμένα από τον κατακτητή χωριά, τον θρήνο των χαροκαμένων μανάδων, και

αργότερα τις εκδηλώσεις του λαού των Ιωαννίνων κατά την απελευθέρωση (Οκτώβριος 1944), μαζί με τους πρωταγωνιστές των γεγονότων αυτών.

Με το τέλος του πολέμου, για πολιτικούς λόγους και ενώ η εμφύλια διαμάχη είχε ήδη ξεκινήσει, εμπιστεύτηκε το υλικό που είχε συγκεντρώσει στην οικογενειακή του φίλη Ιουλία Γοργόλη, θεωρώντας πως υπήρχε κίνδυνος να κατασχεθεί και να χαθεί αν έμενε στα χέρια του. Εκείνη το έκρυψε κάτω από το ξύλινο πάτωμα ενός γιαννιώπικου σπιτιού, όπου και παρέμεινε καταχωνιασμένο για 31 χρόνια, μέχρι το 1974, οπότε ο Μπαλάφας το επανέκτησε, καθώς η χώρα είχε μπει στην τροχιά της μεταπολίτευσης και επεκράτησαν, από την πλευρά της Πολιτείας, θετικότερες απόψεις για την Εθνική Αντίσταση.

Μέχρι το 1974, λόγω των πολιτικών συνθηκών της χώρας, αλλά και της θεματολογίας των εικόνων, το έργο του βρισκόταν στην αφάνεια. Αργότερα, όταν αναπτύχθηκε το ενδιαφέρον για την ιστορία της ελληνικής φωτογραφίας, έγινε γνωστό μέσα από εκθέσεις και εκδόσεις που είχαν πάντα την προσωπική του σφραγίδα. Και σαν τέτοιο αναφέρουμε τον τόμο «Κώστας Μπαλάφας. Το αντάρτικο στην Ήπειρο. Ασπρόμαυρες φωτογραφίες 1940-1944», που με δική του δαπάνη εξέδωσε ο ίδιος το 1991 και αποτελεί σημαντική φωτογραφική ιστορική μαρτυρία για τα τεκταινόμενα της τότε εποχής, αποτυπωμένη στο χαρτί με

τη δική του αυθεντική καλλιτεχνία.

Την περίοδο του εμφύλιου 1946/9 και έως το 1951, εργάστηκε ως επίσημος μεταφραστής της Βρετανικής Αποστολής, ταξιδεύοντας σε όλη την Ελλάδα και φωτογραφίζοντας τη ζωή και τα έθιμα των ανθρώπων της επαρχίας. Ακολουθώντας, χάρη στην καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, προσλήφθηκε στην αμερικανική εταιρεία Embasco Service Inc., πρόδρομο της Δ.Ε.Η., αναλαμβάνοντας τον τομέα αναπαραγωγής σχεδίων. Κατόπιν, διατήρησε την ίδια θέση και στην διάδοχη Δ.Ε.Η., όπου παρέμεινε μέχρι τη συνταξιοδότησή του, ασχολούμενος παράλληλα με την αγαπημένη του τέχνη, τη φωτογραφία. Από το 1954 έγινε μέλος της Ελληνικής Φωτογραφικής Εταιρείας (Ε.Φ.Ε.) και συμμετείχε σε εκθέσεις και διαγωνισμούς, ενώ φωτογραφίες του δημοσιεύονται συχνά στο τριμηνιαίο περιοδικό «Ελληνική Φωτογραφία».

Ο Κώστας Μπαλάφας συγκαταλέγεται ανάμεσα στους κορυφαίους Έλληνες εκπροσώπους του ρεύματος της ανθρωπιστικής φωτογραφίας, που άνθισε διεθνώς μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο, και καθόρισαν την πορεία της ελληνικής φωτογραφίας. Το έργο του, μαρτυρία μοναδικής σημασίας για την κοινωνία και την ιστορία της πατρίδας μας, είναι αφιερωμένο στον απλό άνθρωπο του μόχθου και στους αγώνες που δίνει κάτω από τραγικές συνθήκες, τόσο για την επιβίωσή του, όσο και για την ελευθερία του. Εξέχουσα θέση στην καλλι-

τεχνική του δημιουργία κατέχουν οι κάτοικοι των απομακρυσμένων χωριών της γενέτειράς του, της Ηπείρου, και ιδιαίτερα οι αγέρωχες ηπειρώτισσες μάνες, που κάτω από αντίξοες συνθήκες έχουν επωμισθεί τη συνέχεια της ζωής στον τόπο τους. Τα θέματά του αποκτούν διαχρονική αξία, καθώς τα αποτυπώνει με έντονη συνείδηση ότι οι παραδόσεις και τα έθιμα χάνονται με το πέρασμα του χρόνου και την εξέλιξη του σύγχρονου τρόπου ζωής. Το ύφος της φωτογραφικής του δουλειάς διαμόρφωσαν οι σκληρές συνθήκες ζωής των παιδικών του χρόνων και οι αγώνες του ελληνικού λαού για ανεξαρτησία και αξιοπρέπεια.

Το έτος 2008, τρία χρόνια πριν το θάνατό του, ο Κώστας Μπαλάφας εμπιστεύ-

τηκε το φωτογραφικό του έργο (15000 αρνητικά, πρωτότυπα φωτογραφικά τυπώματα, 72 κινηματογραφικές ταινίες, καθώς και γραπτές και ηχητικές μαρτυρίες) στο μουσείο Μπενάκη, με τη βεβαιότητα ότι θα το διαχειριστεί με σεβασμό και την αρμόζουσα δεοντολογία, τόσο ως προς τη φύλαξή του, όσο και ως προς την αξιοποίησή του. Και δεν έκανε λάθος. Δείγμα της σωστής και πρέπεισας αξιοποίησης είναι και η παρούσα έκθεση στο Συνεδριακό-Πνευματικό Κέντρο Δροσοπηγής, η οποία γίνεται με προσφορά των εκθεμάτων από το μουσείο Μπενάκη.

Σας περιμένουμε

Το Δ. Σ. της Αδελφότητας Δροσοπηγής [Τα επίσημα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την 11η Αυγούστου 2018].

Ο Κώστας Μπαλάφας τον καιρό που φωτογράφιζε την Εθνική Αντίσταση στην Ήπειρο.
[Πηγή: Φωτογραφικά Αρχεία Μουσείου Μπενάκη]

Ευχαριστούμε Ουγγαρία!
(Συλλογικό λεύκωμα φωτογραφιών)

Πριν από ελάχιστους μήνες κυκλοφόρησε ένα θαυμάσιο βιβλίο/λεύκωμα που επιγράφεται «Ευχαριστούμε Ουγγαρία!», έκδοση 2018, ISBN: 963-06-0308-χ. Πρόκειται για συλλογικό έργο, γραμμένο σε δύο γλώσσες, την ουγγρική και την ελληνική, και περιέχει φωτογραφίες από τη ζωή των πολιτικών προσφύγων του ελληνικού εμφύλιου 1946/49 που κατέφυγαν στη φιλόξενη αυτή χώρα. Κυρίως παρουσιάζεται σ' αυτό η υψηλή φροντίδα που παρασχέθηκε στα χιλιάδες Ελληνόπουλα που έφθασαν εκεί διωγμένα από τον φόβο και τα έκτροπα του εμφύλιου πολέμου. Η προβολή αυτού του θέματος γίνεται άκρως πειστική μέσω των παλαιών φωτογραφιών, ώστε να μην επιδέχεται παραποιήσεις, καθώς «Οφθαλμοί των ώτων ακριβέστεροι μάρτυρες» (Ηράκλειτος).

Όλα τα παιδιά που φιλοξενήθηκαν στην Ουγγαρία ήσαν χωριάτπουλα, τα οποία δεν είχαν δει ποτέ τους κανένα αγαθό του σύγχρονου πολιτισμού, ούτε καν αυτοκίνητο και ηλεκτρικό. Και βρέθηκαν σε μια κεντροευρωπαϊκή χώρα, με καλές υποδομές για την εποχή τους, έστω και αν ακόμη δεν είχε συνέλθει από τα δεινά του 2ου παγκόσμιου πολέμου. Έγιναν δεκτά με αγάπη από τον ουγγρικό λαό. Η νεοφώτιστη τότε στον σοσιαλισμό Διοίκηση, εφαρμόζοντας στην πράξη τις αρχές της διεθνούς αλληλεγγύης και συνεργασίας με τα όμαιμα κινήματα, παρέσχε κάθε φροντίδα και μέριμνα στα παιδιά αυτά, ίσως εις βάρος των αντίστοιχων παροχών προς τα δικά της τέκνα, έτσι ώστε τα Ελληνόπουλα να ζήσουν ανθρώπινα, να μορφωθούν, να μεγαλώσουν, να σπουδάσουν ή να αποκτήσουν κάποιο τεχνικό επάγγελμα και τέλος να σταδιοδρομήσουν.

Τα περισσότερα παιδιά έχουν επιστρέψει ήδη στην Ελλάδα, κυρίως την εποχή της μεταπολίτευ-

σης, ενήλικες πλέον. Με το ήθος, την ευγένεια, τη μόρφωση και την επαγγελματική κατάρτιση που είχαν αποκτήσει ξεχώρισαν στην κοινωνία μας και φάνηκαν χρήσιμοι Έλληνες πολίτες. Όσοι έκαναν μικτούς γάμους έμειναν εκεί, για οικογενειακούς ή επαγγελματικούς λόγους, και είναι οι λιγότεροι, αλλά και αυτοί εξ ίσου ωφέλιμοι στη δεύτερη πατρίδα τους. Οι τελευταίοι, ακραιφνείς Έλληνες και στο έπακρο πολιτιστικά ελληνολάτρες, συνέστησαν το ίδρυμα «Οίκος του Ελληνισμού της Ουγγαρίας», που τύπωσε και το παρόν λεύκωμα, με σκοπό «την εξασφάλιση της διατήρησης της ελληνικής ταυτότητας των Ελλήνων στην Ουγγαρία». Όμως, και οι μεν και οι δε νιώθουν απέραντη ευγνωμοσύνη προς τη χώρα που τους φιλοξένησε και τους ανέθρεψε, την Ουγγαρία. Έκφραση αυτής της ευγνωμοσύνης, έστω και κάπως αργοπορημένη, είναι και η έκδοση του λευκώματος «Ευχαριστούμε Ουγγαρία!» που ανέφερα πιο πάνω. Είμαι βέβαιος, από προσωπική εμπειρία, ότι κάτι ανάλογο συνέβη και με τα Ελληνόπουλα που φιλοξενήθηκαν στις άλλες τότε σοσιαλιστικές/λαϊκές Δημοκρατίες (π.χ. Ρουμανία, Τσεχοσλοβακία, Ανατολική Γερμανία, κ.λπ.). Επειδή η αγνωμοσύνη δεν έχει θέση στην ψυχροσύνη του Έλληνα, πιστεύω πως θα βρεθούν συλλογικότητες που θα εκφράσουν και γι' αυτές, γραπτώς και δημοσίως, το μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ που τις ανήκει, καθότι «Άρετης αχαριστουμένης Θεός ου παραμελεί».

Στο λεύκωμα αυτό περιλαμβάνονται και φωτογραφίες παιδιών από τα χωριά της Κόνιτσας (Ζέρμα, Κεράσοβο, Δίστρατο, Πληκάτι), χρονολογημένες και τεκμηριωμένες. Θεώρησα καλό, τις πλέον πολυπρόσωπες από αυτές να τις στείλω για δημοσίευση στο περιοδικό «Κόνιτσα» και όσες μπορέσει να τις καταχωρίσει σταδιακά στις σελίδες του. Οι γνωστοποίησή τους θα αναθάλλει

μήνες και θα προσφέρει αλήθειες στην τοπική ιστορία της τότε εποχής. Οι ενδιαφερόμενοι για περισσότερα στοιχεία μπορούν να βρουν το λεύκωμα στην Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας όπου είναι καταχωρημένο με αριθμό 58116.

Η διάταξη της ύλης και η περιοδολόγησή της γίνεται με σύστημα και αντίστοιχα με τα απεικονιζόμενα γεγονότα. Το περιεχόμενο χωρίζεται στα εξής κεφάλαια:

α) Επιστολή του υφυπουργού Εθνικής Άμυνας της Ελλάδος Βασίλη Ι. Μιχαλολιάκου, ο οποίος τους επισκέφτηκε το 2005.

β) Πρόλογος, γραμμένος από τον γιατρό Νίκο Φωκά, στον οποίο αναλύεται, χωρίς πολιτικές εμπάθειες, το θέμα των Ελληνόπουλων της Ουγγαρίας, σε συνδυασμό με τα ιστορικά αίτια και την τότε κρατούσα πολιτική κατάσταση σε Ελλάδα και Ουγγαρία.

γ) Αναμνήσεις: Ι/α) Δάσκαλοι και μαθητές στην έκθεση της 23 Σεπτεμβρίου 2005, Ι/β) Ευχαριστούμε Ουγγαρία! Από την εναρκτήρια τελετή της φωτογραφικής έκθεσης στις 23 Σεπτεμβρίου 2005.

II) Άφιξη Ελληνόπουλων, 1948: II/1) Το χρονικό μιας άσχημης μέρας, II/2) Στιγμιότυπα από εκκλήσεις (παραγόντων).

III) Περιοχές: III/1) Από: Μονόπυλο, Δίστρατο, Λεύκη, Ανταρτικό, Βυσσινιά, III/2) Που; Στο Φέχερβαρτσούργκο.

IV) Σχολείο: IV/1) Διδασκαλία, εκπαίδευση, IV/2) Συλλογικά προγράμματα.

V) Πρόσωπα, άνθρωποι, εικόνες.

VI) Τα σημερινά πρόσωπα.

Η όλη υλική εικόνα του λευκώματος, εξωτερικώς και εσωτερικώς, είναι τέλεια, καθώς οι 192 σελίδες του είναι ιδιαίτερα προσεγμένες. Το μεγάλο σχήμα (24,00x33,50 εκ.), το καλό χαρτί, η επεξεργασία των 297 παλιών εικόνων και η άσπρη τυπογραφία βοηθούν στην ανάδειξη του θέματος. Οι αριθμημένες φωτογραφίες τεκμηριώνονται πλήρως σε πολυσέλιδο πίνακα στο τέλος του λευκώματος, με πλήθος από ονόματα προσώπων, χρονολογίες και τόπους, πράγμα που απαιτήσε πολύχρονη εργασία και διασταύρωση στοιχείων.

ΘΩΜΑΣ Β. ΖΙΩΓΑΣ

Παιδιά από το Δίστρατο στον Παιδικό Σταθμό Φέχιρβαρτσούργκο, Αύγουστος 1949. με την «Μάνα» Γιαννούλα Ράπτη

Ενδιαφέρουσα πληροφόρηση

Σε παλαιότερους χρόνους, ο πολυπράγμων γεωπόνος της Αγροτικής Τράπεζας Κονίσης κ. Γεώργιος Μαυρογιάννης, είχε εκπονήσει και δημοσιεύσει οικονομοτεχνική μελέτη, που αφορούσε, ένα πράγματι μεγαλειώδες πρωτοποριακό έργο, δηλ. την ρύθμιση και διευθέτηση της κοίτης του ποταμού-Ήλίου και του περιβάλλοντος χώρου, άρχομένη κατά μήκος, από την τοξωτή γέφυρα και εξικνουμένη έως το Λιτοβούνι.

Κατά μήκος λοιπόν και παράλληλα προς την υπό διευθέτησιν κοίτη προβλέπεται από τον μελετητή κατασκευή σύγχρονου ποδηλατοδρομίου, διεθνών προδιαγραφών, ενώ ταυτόχρονα ολόκληρη ή περιοχή θα αναπλαστεί, με κατάλληλη διευθέτηση του χώρου, με αρχιτεκτονική δομή και χαρακτήρα, που θα συνάδει με την περιβάλλουσα άγρια παρθένα φύση.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν, ότι πλὴν τῶν χιλιάδων στρεμμάτων γῆς πού θά ἀπελευθερωθοῦν, ἀπό τήν διευθέτησιν τῆς κοίτης καί τῶν ὁποίων ἡ ἐκμετάλλευσιν καί τὸ εἶδος αὐτῆς (καίτοι προβλέπεται ἀρχικῶς ἀπὸ τὸν μελετητὴ) φρονοῦμεν ὅτι, ἴσως τοῦτο ἀποτελεῖ ἀντικείμενο περαιτέρω διαβουλευσεως, προβληματισμοῦ καί ἔρευνας, γιὰ τὸ βέλτιστον τοῦ ἀποτελεσματος,

ἀφοῦ οἱ λύσεις μπορεῖ νὰ εἶναι ἄπειρες: π.χ. κατάλληλες πρωτότυπες δροστοιχίες, παρκάκια καί συντριβάνια, σύγχρονες πισίνες, γήπεδα τένις, γήπεδο γκόλφ γιατί ὄχι, μονοπάτια γιὰ περιπάτους καί χαλάρωση καί πλεῖστες ὅσες ιδέες καί σχεδιασμοὺς μπορεῖ κανεὶς νὰ παραθέσει, ἐνῶ ἐξειδικευμένος καί ἐξατομικευμένος φωτισμὸς κατὰ περίπτωσιν καί κατὰ πεδία, θά προσδίδει μία εἰκόνα φαντασμαγορικῆ καί πραγματικὰ ἀνεπανάληπτη, πού θά παραπέμπει σὲ κάτι τὸ ἀσύλληπτο, κάτι τὸ φανταστικό, σὲ κάτι τὸ ἐξωτικό, πού οὕτως ἢ ἄλλως ἐλλεῖπει παντελῶς ἀπὸ τὰ δεδομένα τουλάχιστον τῆς Ἠλείου.

Ἄν μπορούμε νὰ συλλάβουμε, ἐν τινι μέτρῳ, τὸ ὄραμα τοῦ μοναδικοῦ εἰδυλλιακοῦ τοπίου πού θά προκύψει, εἶναι πλεονασμὸς νὰ ἀναφερθοῦμε στὰ τεράστια τουριστικὰ ὀφέλη πού θά προκύψουν γιὰ τὴν Κόνιτσα, γιατί εἶναι αὐτονόητα. Τὸ ἔργο θά ἀποτελεῖ ἀστείρευτη ροὴ ἐπισκεπτῶν, καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ ἔτους καί ἀκένωτη πηγὴ οικονομικῆς ρευστότητος. Ταυτόχρονα, ὁ χαρακτήρας τῆς Κονίτσας καί τὰ χαρακτηριστικά της, θά μεταβληθοῦν ἄρδην καί ἀπὸ τὴν ἀπομόνωση καί τὴν μιζέρια, θά καταστῇ αὐτομάτως πανελλήνιος πόλος ἑλξης καί

σταθερὸς τουριστικὸς προορισμὸς, τοσοῦτ' ἄλλο κατ' ὅσον εἰς τὸ ἐγγύτατον μέλλον, πλὴν τῶν γηγενῶν, χιλιάδες ἐπισκεπτῶν-τουριστῶν ἀπὸ Ἰσραήλ, Ρωσία καί κεντρικὴ Εὐρώπη, πού ἤδη δρομολογοῦνται, θά ἀρχίσουν νὰ κατακλύζουν τὸν νομὸ Ἰωαννίνων καί τὸ θέμα πλέον πού ἀνακύπτει ἐπιτακτικὸν καί ἀγωνιώδες εἶναι, ποῖος θά ἔχει τὴν δυνατότητα καί τὴν εὐκαιρία νὰ «ἀρπάξει» τὸ μεγαλύτερο κομμάτι τῆς πίτας. Ἄς ἔχουμε κατὰ νοῦν, ὅτι, οἱ εὐκαιρίες καθορίζουν σὲ ἀνύποπτο χρόνο ἀνατροπὲς κατεστημένων καί δρομολογοῦν ἀλλὰ καί παγιώνουν νέα δεδομένα ἀκόμη καί νέες ἐποχές...!!!

Ὅπως γίνεται εὐκόλως ἀντιληπτόν, πρώτη ἐπιλογὴ αὐτομάτως γιὰ τὰ τουριστικὰ πακέτα θά καταστῇ ἡ Κόνιτσα, διότι θά διαθέτει κάτι τὸ μοναδικό, δηλ. μία τουριστικὴ μονάδα πολλαπλῶν δυνατοτήτων, παροχῶν καί δραστηριοτήτων, πού δὲν θά ἀπαντᾶται σὲ ἄλλες περιοχὲς τῆς χώρας. Αποτέλεσμα ἡ Κόνιτσα ἀπὸ οὐραγὸς καί ἐπαίτις στὰ «ἀπομεινάρια» τῶν Ζαγοροχωρίων δύναται νὰ καταστῇ πρωτόπορος καί νὰ κερδίσει τοὺς χαμένους χρόνους τῆς ἀνυπαρξίας της.

(Ἀσφαλῶς καὶ δὲν ἔχουμε καμία ἀντιπαλότητα μὲ τοὺς Ζαγορισίους. Ἀπεναντίας τοὺς τιμῶμε γιὰ τὴν ἀνάπτυξή τους καί τοὺς συγχαίρουμε. Ἄλλωστε «ἐκαστος ἐφ' ὃ ἐτάχθη»).

Καὶ ὅμως, ἡ μελέτη αὐτή, μὴ ἔχουσα ποτὲ ἀνταπόκριση, παρεπέμφθη εἰς

τὶς καλὲς...!!!

Δὲν ἐγένετο οὐδεμία συζήτησις, δὲν ἠγέρθη οὔτε ἓνα ἐρωτηματικό, δὲν ἐξεφράσθη καν ἀμφισβήτησις, καίτοι δημοσιεύτηκε δύο φορές... Ἡ ραθυμία, ἡ ραστώνη καί ὁ ὠχαδερφισμὸς στὴν τελειωτέρα καί πλέον μεγαλειώδη ἔκφραση της... Κοινωνικὴ παθογένεια ἢ ψυχιατρικὴ ἀναζήτηση καί προβληματισμός;...

Ὁ σύνδεσμος ἀποφοίτων Γυμνασίου-Λυκείου Κονίτσας προσκρούοντας στὴν μετριοφροσύνη καί τὴν εὐγένεια τοῦ χαρακτήρος τοῦ κ. Μαυρογιάννη κατόρθωσε, ἐν τέλει, νὰ τὸν συνεγείρει καί τελικὰ ἀποφασίσαμε ἀπὸ κοινοῦ, νὰ ἀνακινήσουμε ξανά τὸ θέμα, πού ὁμολογουμένως μᾶς συναρπάζει καί τοῦ ὁποίου ἡ μελέτη παρατίθεται διεξοδικὰ στὸ τεῦχος 156, Γενάρης - Φλεβάρης 2011 τῆς «Κόνιτσας».

Τούτων δοθέντων, προσκαλοῦμε κάθε ιδιώτη, φορέα, ἐπιστήμονα πού ἐνδεχομένως ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχει λόγον, θέση, ἀποψη καί ἐπιθυμεῖ νὰ συμβάλει στὴν βελτίωση καί ἀναβάθμιση τῆς ὑπάρχουσας μελέτης, νὰ μᾶς ἀποστείλει ἐγγράφως τὶς ἀπόψεις του μέχρι τὸ τέλος Αὐγούστου ε.ε. στὴν διεύθυνση:

Κύριον Γκότζον Ἀναστάσιον
Ἀντιπρόεδρο συνδέσμου ἀποφοίτων
Γυμνασίου Λυκείου Κονίτσας
44100 ΚΟΝΙΤΣΑ

Τὰ νέα δεδομένα πού θά λάβουμε, προϊόντα τῆς εὐαισθησίας σας, θά συμπεριληφθοῦν καί θά ἐνσωματωθοῦν

σὲ νέα οἰκονομοτεχνική μελέτη, βελτιωμένη καὶ πλέον ἐπίκαιρη ἀπὸ τὸν κ. Μαυρογιάννη, ὁ ὁποῖος θὰ ἀναπροσαρμόσει τὰ οἰκονομικά μεγέθη στὶς σημερινὲς ἀξίες, ὥστε νὰ ἔχει πλέον σύγχρονη καὶ ἀποδεκτὴ παραδοχή.

Ἡ νέα μελέτη θὰ δημοσιευτεῖ πάλι στὸ περιοδικό «Κόνιτσα» πρὸς γνώσιν πάντων καὶ συνοδευομένη ἀπὸ μερικὲς ἑκατοντάδες ὑπογραφῶν συμπολιτῶν μας, θὰ κατατεθεῖ στὸ δημοτικὸ συμβούλιο τῆς Κόνιτσας, μὲ σκοπὸ νὰ προωθηθεῖ πάραυτα πρὸς προγραμματικὴ ἐνταξη, ἐνῶ θὰ παρακολουθοῦμε στενὰ τὴν ἐξέλιξη ἐνημερώνοντας τοὺς συμπολίτες μας.

Ἄς μὴν ἀφήσουμε καὶ αὐτὴ τὴν εὐκαιρία νὰ χαθεῖ, ἃς ἀξιοποιήσουμε, ὅτι ἀπλόχερα μᾶς προσέφερε ἡ φύσις, ἃς συσπειρωθοῦμε καὶ ἃς κυνηγήσουμε τὸ ὄραμα ὅλοι μαζί, γιατί ὁ μαρasmus καὶ ἡ παρακμὴ θὰ ξεθεμελιώσῃ ὅ,τι ἀπόμεινε στὴν Κόνιτσα.

Μὲ φιλικούς χαιρετισμούς
Ὁ Πρόεδρος
Βασ. Κουκέσης

Υ.Γ. Ὁ κ. Μαυρογιάννης Γεώργιος, φλογερὸς ἐραστὴς τοῦ τόπου μας, ἀγάπησε τόσο πολὺ τὴν Κόνιτσα ὥστε καὶ μετὰ τὴν συνταξιοδότησή του, τὶς μισὲς ἡμέρες τῆς ἐβδομάδος τὶς διάγει στὴν Κόνιτσα. Πλὴν τῆς ἐμπειρίας καὶ τῆς καταξίωσής του στὸν ἐπιστημονικὸ χῶρο τοῦ ἀντικειμένου του, ἔχει

ἐνδιατρίψει στὴν ἐνασχόληση καὶ διαχείριση τῶν ὑδάτινων πόρων καὶ μικρῶν φραγμάτων, ἐνῶ παράλληλα ἀσχολούμενος μὲ τὴν λογοτεχνία καὶ τὴν ποίηση, ἔχει ἐκδώσει ἱκανὸ ἀριθμὸ βιβλίων ποὺ περιέχουν ποίηση, διηγηματογραφία γιὰ παιδιὰ καὶ μεγάλους, τραγούδια καὶ παραμύθια γιὰ μικρὰ καὶ μεγάλα παιδιὰ, ποὺ παραπέμπουν σὲ ρομαντικὲς καὶ ἀθῶες ἐποχὲς τῆς πρώτης μας νιότης καὶ συνεχίζει ἀπτόητος τὴν προσφορά του στὸ κοινωνικὸ σύνολο. Ψήγματα τοῦ ἔργου του, πεζὰ καὶ ποίηση, μᾶς παραθέτει τακτικὰ μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες τῆς «Κόνιτσας» πρὸς τέρψιν καὶ προβληματισμό.

Ἐπειδὴ, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ γίνεται πάλι ἀναφορὰ ἐσχάτως, γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν ἱαματικῶν πηγῶν Ἀμαράντου καὶ Καβασίλων καὶ χωρὶς διάθεση νὰ ἀσκήσουμε σκωπτικὸν λόγον, ἡ ὑπόθεση αὐτὴ ἔχει καταλήξει σὲ παρωδία.

Γιὰ δεκαετίες ὁλόκληρες μεγαλώσαμε μὲ τὸ ὄραμα τῆς ἀξιοποίησης τῶν λουτρῶν, ποὺ οὐδέποτε ἔλαβε σάρκα καὶ ὀστά, ἀλλὰ πάντα ὑπῆρξε ἡ πρόχειρη πλὴν σίγουρη λύση τῆς ὑφανταγῆς τῆς ψήφου, διὰ τῆς ἀδιαμφισβήτητης μεθόδου τῆς ὑποσχέσεως, ποὺ κάθε πολίτευτὴς καὶ πολιτικάντης σέρβιρε τεχνηέντως, πρὸς ἱκανοποίηση πάσης προσδοκίας τῶν ἀκατέργαστων χειροκροτητῶν, πάντα ἀπατημένων.

Σπουδαία ἐπισήμανση καὶ οἰκονο-

μοτεχνική μελέτη εἶχε ἐκπονήσει περὶ ὅλων αὐτῶν πάλι ὁ κ. Γεώργιος Μαυρογιάννης, ὅπως λεπτομερῶς ἀναλύεται στὸ περιοδικό «Κόνιτσα» Νο 157 Μάρτης-Ἀπρίλης 2011. Ὅποιος φορέας ἐνδιαφέρεται σοβαρὰ καὶ πρωτίστως ὁ δῆμος τῆς Κόνιτσας, ἀκόμη καὶ ἡ περιφέρεια, γιατί ὄχι, ὀφείλει νὰ ἐγκύψει μὲ προσοχὴ στὴν παρούσα μελέτη, νὰ ζητήσει τὴν συνδρομὴ τοῦ μελετητῆ, ὁ ὁποῖος σίγουρα ἔχει νὰ προσθέσει, νὰ προτάξῃ καὶ νὰ προτείνει πολλὰ ἀκόμη. Πρωτίστως ὅμως οἱ ὡς ἄνω φορεῖς δύνανται νὰ ἀποκομίσουν καὶ νὰ προσεταιρισθοῦν στοιχεῖα, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἔχουν ἄποψη, λόγο καὶ ἀντίλογο, ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἀντικρούσουν μεσοβέζικες λύσεις καὶ προτάσεις σὲ μελλοντικούς σχεδιασμοὺς ἀναρμόδιων «ἀρμοδίων».

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν θερμοπηγὴ Καβασίλων, τὸ ἐκνέφωμα ποὺ ἀναδύονταν ἀπὸ τὰ ἐγκατα τῆς γῆς, περιβαλλόμενο ἀπὸ παράδοξο εἶδος πυκνῆς ἀχλύος, ποὺ ἐπικάθονταν ὑπερθεῖν τοῦ χώρου, ἀνεξαρτήτως βαρομετρικοῦ, συνοδευόμενο ἀπὸ ἄγνωστες φωτοχημικὲς ἀντιδράσεις, προσδίδοντας ἱριδίζοντες καὶ ἐναλλασσόμενους χρωματισμοὺς στὸ φαινόμενο, προκαλώντας θαυμασμό γιὰ τὰ μεγαλεῖα τῆς φύσης, τὸ φαινόμενο αὐτὸ τώρα ἔχει ἐξαφανιστεῖ.

Κατὰ καιροὺς ἐμπειριστὲς καὶ ἄσ-

χετοι μὲ τὸ ἀντικείμενο «μηχανικοὶ» κατόρθωσαν τὸ ἀκατόρθωτο, νὰ μειώσουν δηλ. τὴν φυσιολογικὴ θερμοκρασία τῆς λουτροπηγῆς καὶ φυσικὰ μὲ τὴν κατ' ἀκολουθίαν διαταραχὴ τοῦ pH, νὰ διαταραχθοῦν ἐνδεχομένως ἡ καὶ νὰ ἀλλοιωθοῦν τὰ ἰχνοστοιχεῖα, ποὺ ἦταν ὑπεύθυνα γιὰ τὶς θεραπευτικὲς ιδιότητες τῆς θερμοπηγῆς.

Τοῦτο αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὶς ἀποθέρμες τοῦ Ἀμαράντου. Ὅποιος εἰσῆρχετο στὶς πρωτόγονες σπηλιές-τρύπες, αὐτομάτως, σὲ ἐλάχιστα δευτερόλεπτα γινόταν «μούσκεμα στὸν ἰδρώτα», οἱ παλαιότεροι ἐνθυμοῦνται. Τώρα ἀσφαλῶς οἱ σημερινοὶ λουτῆρες δὲν ἔχουν, κατὰ γενικὴ ὁμολογία, τὴν πρώτη δυναμικὴ καὶ εἶναι ἄδηλον, ἐάν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἀντιστροφή τῶν δεδομένων.

Τὸ μόνο σημεῖο ἄξιον λόγου καὶ ἀναφορᾶς, ποὺ πρέπει νὰ ὑπογραμμίσουμε εἶναι ἡ πέραν πάσης προσδοκίας ἐξυπηρέτησις, ἀπὸ πλευρὰς τῶν ιδιοκτητῶν καὶ παρόχων τῶν ὑπηρεσιῶν ἐστίασης καὶ διαμονῆς, οἱ ὁποῖοι, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν καὶ τῶν συνθηκῶν βαθμολογοῦνται ἀναμφιβόλως μὲ ἀρίστα...!!!

Μία ἐκδρομὴ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες θὰ πείσει καὶ τὸν πλέον κακόπιστο καὶ εἰλικρινὰ ἀξίζει τὸν κόπο.

Φίλε του περιοδικού θυμήσου, ἔστειλες τὴ συνδρομὴ σου;

Χειμωνιάτικο Δωμάτιο

Του Ηλία Ανδρέου

Μέρος 3ο

Αγαπητέ Ηλία, σύντροφε και συνομιλητή της αποψινής βραδιάς. Όσο κι αν ανατρέξω στις καστροπολιτείες του κόσμου δεν νομίζω πως θα ανακαλύψω μια τέτοια υπαρκτή πύλη που θα λειτουργεί συγχρόνως ως έξοδος και είσοδος. Πράγματι φιλτατο πεπρωμένο δεν πρόκειται για υπαρκτή πύλη σε κάποιο αρχαίο ή μεσαιωνικό κάστρο αλλά για νοπή.

Την προσδιορίζει ο χρόνος και δεν προσδιορίζεται τοπικά. Η πύλη αυτή είναι του καθενός μας η έξοδος από την παρούσα ζωή και η είσοδος στην άλλη την αιώνια. Ηλία φαίνεται πως η βραδιά μας θα έχει συνέχεια γιατί αν ως άλλος Οιδίποδας έδινα απάντηση στο αίνιγμα, έπρεπε να γκρεμιστείς σε κάποιον παρακείμενο γκρεμό όπως και η σφίγγα. Και μια που μέχρι πρωίας θα κουβεντιάσουμε δίπλα σ' αυτό το τζάκι για πες μου. Παρ' όλη την κοσμοχαλασιά που γίνεται έξω δεν ακούω το μούγκρισμα του αέρα στα γυμνά κλαδιά της μουριάς στο πίσω μέρος του σπιτιού. Πού θυμήθηκες την μουριά των παιδικών χρόνων που χάρις σ' αυτή άρχισα να νοιώθω την έννοια του καλού και του κακού. Το καλοκαίρι σ' ένα σεντόνι τινάζαμε το γλυκό καρπό της και ήτανε η καλή μου-

ριά. Το χειμώνα όμως γυμνή από φύλλα παραδίνονταν στην μανία πότε του νοτιά πότε του βοριά. Το βουντό της, μου προκαλούσε φόβο και τότε από καλή μετατρέπονταν σε μια κακή των παραμυθιών μάγισσα.

Ειλικρινά Ηλία ύστερα από τόσα βρίσκω το σπίτι σε μια κατάσταση αναβάθμισης.

Εξαφανίσθηκε το ρόδινο και εν ολίγοις μαυρισμένο ταβάνι από τους καπνούς του τζακιού. Τα καινούργια παράθυρα καλύπτονται από βαριές κουρτίνες με εξαφανισμένα τα πλεκτά κουρτινάκια της μητέρας σου αν και πιστεύω πως κάπου τα φυλάσσεις σαν κειμήλια.

Ναι ή όχι; Πράγματι είναι τόσο καλλιτεχνικά κεντημένα και θεώρησα καθήκον μου να μην τα αφήσω εκτεθειμένα στη φθορά του χρόνου.

Παρατηρώ πως το ντουλάπι όπου η μητέρα σου φύλαγε τα λιγοστά τρόφιμα το γέμισες με βιβλία. Τι υπέροχη σκηνή ήταν εκείνη με τα νεογέννητα κατσικάκια που στεγνώναν μπροστά στο ζεστό τζάκι;

Πράγματι μια ωραία βουκολική σκηνή που ο χρόνος παρέσυρε στο διάβα του.

Παρότι ήμουν πολύ μικρός και είχα ανάγκη κάθε προστασίας εντούτοις τα κατσικάκια τα έβλεπα πιο ευάλωτα που είχαν ανάγκη κάθε φροντίδας. Έτσι μέσα μου θρονιάστηκε το αίσθημα της

συμπόνιας που όσο μεγάλωνα σέριωνε μέσα μου όταν ερχόμουν σ' επαφή με τις γερόντισσες του χωριού μου που δεν είχαν καμία προστασία. Πεπρωμένο αντιλήφθηκες πως έθεσες ένα φιλοσοφικό ζήτημα σχέσης ανθρώπου και πραγμάτων. Τι κι' αν το χθεσινό αγροτόσπιτο έγινε ένα σύγχρονο σπίτι.

Κάτω από τη στέγη του θα ζουν πάντα άνθρωποι με χαρές και λύπες με στιγμές ανέμελες και φουρτουνιασμένες με όνειρα και καημούς, με επιθυμίες και απογοητεύσεις. Στο τέλος αποχωρούν οι ένοικοι, μένουν αυτά.

Σε κείνη την γωνιά προς την ανατολή ήταν το εικονοστάσι με εικόνες της Παναγίας, της Αγίας Παρασκευής πολιούχου του χωριού σου, καθώς και του προστάτη σου Προφήτη Ηλία. Δεν τα βλέπω και διερωτώμαι μήπως ξεμάκρυνες από την ευσέβεια των γονιών σου;

Όχι, πεπρωμένο μου, κάθε άλλο. Το εικονοστάσι το τοποθέτησα στο μαντζάτο όπου μένω τον περισσότερο χρόνο. Εξ' άλλου για μένα η εικονική παρουσία Αγίων είναι η πλήρωση του χώρου από υπερκόσμιες και άυλες παρουσίες.

Να σε ρωτήσω κάτι. Είσαι τακτικός επισκέπτης του χωριού σου. Πάντα σε έναν επισκέπτη ενεργεί μια ελκτική δύναμη. Τι σε τραβάει λοιπόν;

Η νοσταλγία των παιδικών χρόνων, η ομορφιά της ορεινής φύσης και το υπερθέαμα της Τύμφης, μήπως κρυφός αναχωρητισμός και ανάγκη αναζήτησης του χαμένου χρόνου;

Άκου πεπρωμένο. Όλα όσα ανέφερες σίγουρα είναι λόγοι επίσκεψης του χωριού μου.

Αλλά ο λόγος είναι υπέρ το δέον ουσιώδης και υπαρξιακός. Κάθε επίσκεψή μου είναι και ένα προσκύνημα σε ένα χώρο και τόπο όπου από αμνημονεύτων χρόνων άνθρωποι αυτόχθονες οι Παρνααίοι εξελίχθηκαν σε μια οργανωμένη κοινωνία με λαϊκό πολιτισμό, ήθη, έθιμα και πλουσιότατη θρησκευτική ορθόδοξη χριστιανική παράδοση. Αυτής της κοινωνίας στα παιδικά μου χρόνια έζησα το λυκόφως και σήμερα ζω το ύστερο σπάραγμα της. Πολλές φορές διερωτώμαι πόσο άδικη ήταν η ιστορική εξέλιξη απέναντι σ' αυτές τις κοινωνίες της υπαίθρου. Αλλά τι είναι ιστορική εξέλιξη; Δεν είναι κάτι το αόριστο και νεφελώδες. Είναι οι δικές μας πράξεις, δράσεις και παραλείψεις. Επέστη (ήλθε) ο καιρός που θέλουμε δεν θέλουμε η αλήθεια κόλλησε στο πρόσωπό μας. Η άλλοτε κραταιά Επαρχία Κόνιτσας αργοπεθαίνει.

Κανείς δεν δικαιούται να αποποιηθεί τις ευθύνες του σε βάθος παρελθόντος χρόνου, κανείς δεν μπορεί να επανέλθει στο προσκήνιο ως σωτήρας. Η ιστορία επαναλαμβάνεται μόνον σαν φάρσα. Αλλά εκείνο που προέχει είναι να προσεγγίσουμε τις αρχέγονες αυτές κοινωνίες όχι επιφανειακά και επιδερμικά αλλά να εισχωρήσουμε στην ειδοποιό διαφορά τους από το σήμερα.

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η πιο αρχέγονη Παλαιοσελλίτικη κοινω-

νία διαβιούσε υπό το καθεστώς της "απόλυτης σπάνιος".

Από πρωίας έως νυχτός εργασία για τα απολύτως αναγκαία και πέραν αυτού ουδέν. Πλην όμως εκείνο που τους κρατούσε όρθιους ήταν η κοινοκτημοσύνη της πίστης στον Θεό και η πίστη ότι αυτός και μόνον τους όριζε. Καί' αυτόν τον τρόπο το πέρασμά τους στην άλλη ζωή δεν ήταν και τόσο επώδυνο τουναντίον ήταν και μια λύτρωση και ανάπαυση στις αγκάλες του Αβραάμ όπως λεγόταν μέχρι τις ημέρες των παιδικών μου χρόνων.

Για να κατανοήσουμε το πνεύμα των αρχέγονων κοινωνιών πρέπει να διαβούμε στο σήμερα και αυτό θα το επιχειρήσω με την αναφορά ενός σίχου του Δημήτρη Καπετανάκη από το ποίημα το αφιερωμένο στην Αμερικανίδα ποιήτρια Έμιλυ Ντίκινσον.

Ενώ αγράμματοι γεωργοί / μοχθούν για την αγάπη / εμένα οι μέρες μου κλωθούν / του ανθρώπου την ποιμή. Κατά τον ποιητή οι αγράμματοι γεωργοί «οι πτωχοί τω πνεύματι» (Ματθαίου 5,3) οργώνουν και θερίζουν την αγάπη και την βασιλεία των ουρανών. Ποια άραγε είναι η ποιμή που κλωθούν οι σύγχρονοι άνθρωποι. Μα φυσικά το άγος (κατάρα που πρέπει να εξαγνιστεί) της αυριανής απουσίας τους από τούτον εδώ τον κόσμο.

Πρώτος ο Χριστιανο-Υπαρξιστής Δανός φιλόσοφος Σαίρεν Κίρκεγκωρ εισήγαγε στον σύγχρονο κόσμο τον όρο της αγωνίας στο ομώνυμο βιβλίο του. «Η έννοια της αγωνίας». Στο δε έργο του

«Ασθένεια προς θάνατο» παρουσιάζει την απελπιστική δυσκολία του σημερινού ανθρώπου να αναλάβει την ευθύνη του εαυτού του και την σχέση του με την πραγματικότητα.

Ο Κίρκεγκωρ μας αποκαλύπτει όλα εκείνα που μηχανεύεται ο άνθρωπος για να αποφύγει την αλήθεια του εαυτού του καταφεύγοντας στα πάθη, στις διασκεδάσεις, στις φαντασιώσεις. Ο σημερινός άνθρωπος κυκλοφορεί μασκαρεμένος, έχει λανθάνουσα πίστη, πλαστή συνείδηση είναι ο «αλλοτριωμένος» άνθρωπος των υπαρξιστών φιλοσόφων.

Όπως καταλαβαίνεις πεπρωμένο μου τούτος ο τόπος που λέγεται Παλαιοσέλι δεν είναι μόνο το ειδυλλιακό μου χωριό αλλά και χώρος όπου λογοδοτώ στους κριτές προγόνους μου για το πώς έζησα πώς έπρεπε να ζήσω και τι μπορώ να διορθώσω στο υπόλοιπο της ζωής μου. Ηλία στο τραπεζάκι με το υπέροχο καρεδάκι σίγουρα εργόχειρο της μητέρας σου παρατηρώ τέσσερα βιβλία:

Εκκλησιαστής, Τα εις εαυτόν (Μάρκος Αυρήλιος) Είμαστε από αστερόσκοπη (Σιμόπουλος) και το Homo Deus (Άνθρωπος Θεός). Σίγουρα με προσκαλεί σε νέο κύκλο συζήτησης.

Δημήτριος Καπετανάκης 1912-1944.
Ποιητής και Δοκιμογράφος με βαθιά λογοτεχνική και φιλοσοφική παιδεία έζησε σε τρεις χώρες και έγραψε σε τέσσερις γλώσσες.

Συνεχίζεται

Έναστρες Θερινές νύχτες... (μεστωμένο στάχυ στον χρόνο το δίχνημα)

Κάθεσαι τώρα εκεί, στο πεζούδι του δειδινού, σαν ναυαγός σε ξέρα.

Στο εσπερινό αχνοφέγγισμα, το έντονο ανάγλυφο του ηπειρωτικού τόπου: τα περιγράμματα των δόφων ένα γύρο, και των βουνών αντίπερα - που οι κορφές τους, θαρρείς κι ακουμπούν το γδανκορόδινο τ' ουρανού - τις ισκιωμένες δεινρόφυτες πλάγιες, τις χδοερές ρηματιές, χαμηλότερα...

Έναστρη νύχτα τον Αδωνάρη, που σε περιέχει με την απεραντισμένη τον σύμπαντος, κάτω απ' τ' αμέτρητα «κεριά» του γαδαζία. Κι ένα θαρραδέο φεγγάρι ξεπροβάλλει και παίζει κρυφτό ανάμεσα απ' τις φουδωσιές, σκύβει κι ακουμπάει στο φιδιαιρό του πηγαδιού, βδέπει το θαμπερό του πρόσωπο στον πυθμένα, μπαίνει στο στάβλο και παίζει με τ' αρνιά, κόβει κρυφά σταφύδια απ' την κτηματαριά της αυλής, κι ύστερα χάνεται πίσω απ' τα γυδά ποδιφουδά δέντρα του δάσους. Ένα νεφέλωμα η σκέψη σου, σαν κι εκείνα τον στερείματος, με τη μνήμη ξωντανή να ζητάει επιταχτικά απ' το παρόν το μερτικό της.

Θα προλάβεις μιαν ευχή πριν σβήσει το πεφταστέρι, χαράζοντας με βιάση τη φλόγινη τροχιά του;

Όπως τότε που παιδί, κάτω απ' τον ίδιο ουρανό, στην ίδια αυδή των μυρωδικών και της ρέμβης, σε δίκνιζαν οι νύχτες του καδοκαιριού κι ο πόθος σου εκκόδαπε τους μύχιους σχεδιασμούς σου και σου φορούσε τα δυνατά φτερά για τους νέους ορίζοντες...

Τότε, που με τον εύπαστο πηδό στα χέρια σου, έπδαδες τον κόσμο εξ αρχής, χωρίς σκοτεινές και στενορύμια, αφουγκραζόμενος όδες τις φωνές που σε καλούσαν μαζί τους...

Όπως κάποτε, μέσα στο σάδαγο ενός κόσμου που αποτίπιανε ανεξίτηλα τα ίχνη του πάνω σου: το ποδοβολητό των αδόγων στα φτενά σταροχώρα, το δίχνημα των μεστωμένων σταχυών στο αχόνι, τα κονδούνια των κοπαδιών απόμακρα, τις παιδικές φωνές στο νυχτωμένο γυμναστήριο, τις πυγοδαμπίδες στο σκοτεινό σοκάκι, τη θρηνητική φωνή του ρεμπέτικου ανάκατη με τα συγκεχυμένα επιφω-

νήματα των θαμνώνων του καφενέ, το παράπονο του κδαρίνου απ' το παδιό γραμμόφωνο, το γδυκό του πόδου χαμόγεδο πίσω απ' το μισάνοιχτο παραθυρόφυλλο, τη «μουσική συμφωνία» των τριζονιών και των άδελων νυχτόβιων, τις πικραμένες, καθώς αργοδιάβαιναν στη σιράτα, των χωρικών μορφές...

Κάδεσαι τώρα εκεί, στην άκρη της νύχτας, πίνοντας το ηδύποτο της μοναξιάς, λίγο πριν απ' το θνηκνές μιας καινούριας μέρας, που θα σε πάρει στο διάβα της, σαν πώς παρασέρνει ένα δειντόφυλλο η ορμή του νερού στο αυδάκι, για να σε βγάδει ξανά στις πδατιές θάλασσες, στη χωρίς εξιδανικεύσεις και ρομαντισμούς καθημερινή τώρβη, ποντοπόρο αδάμαστο ή ναναγό ποδύπαθο... Έτσι κι αλλιώς, εδώδιμο στον σκοτεινό καταπύνα της ανωνιότητας....

Γάσος Κανάτσος

ΑΡΘΡΟ

Νέες μαθησιακές δομές μέσα στη σχολική αίθουσα και πέρα απ' αυτήν

Οι αλλαγές στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα καθώς και η απρόσκοπτη είσοδος των νέων τεχνολογιών δε θα μπορούσαν να αφήσουν αδιάφορη την εκπαιδευτική κοινότητα. Έτσι λοιπόν το ΕΠΑ.Λ Κόνιτσας συμμετείχε σε επιμορφωτικό πρόγραμμα Erasmus με θέμα: «Μη τυπική εκπαίδευση, μέθοδοι και εργαλεία για την αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής» προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα που ανακύπτουν και να αναβαθμιστεί ο ρόλος του σχολείου. Επίκειται και δεύτερη φάση της ίδιας δράσης.

Οι παραδοσιακές μέθοδοι διδασκαλίας, έτσι όπως τις έχουμε εσωτερικεύσει όλοι ήδη από την παιδική μας ηλικία οφείλουν να εναρμονιστούν με τα καινούρια δεδομένα της εποχής μας. Η

πρόσβαση στη γνώση δεν είναι το ζητούμενο σήμερα αφού είναι εύκολο να αναζητηθεί άμεσα και γρήγορα από πολλές πηγές. Το μεγαλύτερο στοιχείο είναι η διαχείριση του καταιγισμού των πληροφοριών και η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των παιδιών μας. Εξάλλου καλούνται να ζήσουν σε ένα εκ νέου δομημένο κοινωνικό σύνολο.

Για το λόγο αυτό θα χρειαστεί να αναπτύξουν συναισθηματικές και κοινωνικές δεξιότητες και ικανότητες όπως η εν συναίσθηση και η ολιστική - διαθεματική θεώρηση των παρεχόμενων μαθημάτων που προσφέρει το σχολικό περιβάλλον.

Καινοτόμες πρακτικές και μέθοδοι μη τυπικής μάθησης όπως η «Αντίστροφη Μάθηση», η «Μικτή Μάθηση», η

«Αυτορρυθμιζόμενη Μάθηση» αποσκοπούν στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας και στην ενεργό πολιτότητα των μαθητών μας. Με αυτές τις μεθόδους εκσυγχρονίζουμε το σχολείο, διασφαλίζουμε τις αξίες της δημοκρατίας και την κοινωνική συνοχή. Για να γίνουν όλα αυτά πραγματικότητα χρειάζεται και η συνδρομή των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ).

Σήμερα υπάρχουν αρκετές πλατφόρμες σχολικής δικτύωσης που μπορούν να αξιοποιηθούν προκειμένου να μελετούν οι μαθητές στο δικό τους χώρο π.χ. Evernote, Moodle, Kahoot, Edmodo στην οποία επιδόθηκαν οι εν λόγω συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί στο πρόγραμμα. Η παραγωγή της γνώσης γίνεται με την αλληλεπίδραση μαθητή - δασκάλου και μεταξύ των μαθητών ή εξατομικευμένα ανάλογα με τους προσωπικούς ρυθμούς. Η επίλυση αποριών και η εμπέδωση γίνεται στο χώρο του σχολείου με ατομικό και με ομαδοσυνεργατικό τρόπο. Η μάθηση από απόσταση (σύγχρονη και ασύγχρονη) με τηλεδιάσκεψη ή τηλεδιάλεξη επιλύει προβλήματα όπως για παράδειγμα η απουσία μαθητών λόγω καιρικών συνθηκών.

Το σχολείο παύει να είναι εξεταστικό

κεντρικό και επικεντρώνεται στη μάθηση προσφέροντας τη δυνατότητα στα παιδιά να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν. Ο ρόλος του δασκάλου μετουσιώνεται. Ο δάσκαλος γίνεται εμπνετής, εμπνέει και στηρίζει το μαθητή. Είναι αυτός που συντονίζει και διευκολύνει τις προσπάθειες των μαθητών δίνοντας την ευκαιρία να αυτενεργήσουν και να αναλάβουν πρωτοβουλίες. Έτσι το ενδιαφέρον για μελέτη παραμένει σταθερό και αποτρέπονται φαινόμενα σχολικής διαρροής και πρόωρης εγκατάλειψης. Επιπλέον ο σχολικός και ψηφιακός εγγραμματισμός περιορίζει τον αναλφαβητισμό που ακόμη βρίσκεται σε ανησυχητικά επίπεδα.

Ως εκπρόσωποι του ΕΠΑ.Λ Κόνιτσας στην πρώτη φάση του προγράμματος οι εκπαιδευτικοί Τάτση Σωσάννα (ΠΕ2), Γούσια Βασιλική (Π09) και Παπαβασιλείου Βασιλκή (ΠΕ19) θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον σύλλογο διδασκόντων για την εμπιστοσύνη που μας έδειξε και ιδιαίτερα τον διευθυντή του σχολείου μας Στέφανο Καρασάββα για την αμέριστη υποστήριξη για την διεκπεραίωση του προγράμματος.

ΤΑΤΣΗ ΣΩΣΑΝΝΑ

Για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ»

Αξιότιμη κύριε Διευθυντά

Θεωρώ υποχρέωσή μου (και της παράταξης «Ανασυγκρότηση-Αναγέννηση του δήμου Κόνιτσας» που εκπροσωπώ) να εκφράσω τις θέσεις μου για το πολυαναμενόμενο νομοσχέδιο «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» που αφορά την ανασυγκρότηση δήμων κ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ.

Το νομοσχέδιο εδόθη προς διαβούλευση. Όνομα με διπλή σημειολογία αφού στην αρχαιότητα υπήρχαν δύο γνωστοί με το συγκεκριμένο όνομα, Κλεισθένης ο Τύρρανος και Κλεισθένης ο αναμορφωτής εγγονός του πρώτου.

Μάλλον οι αρμόδιοι θέλουν να μας θυμίσουν τον δεύτερο. Χρειάζονταν νέο νομοσχέδιο για τους δήμους-περιφέρειες;

Κατά την άποψή μου ναι!

Θα αναφερθώ κυρίως στους δήμους.

Ο Καλλικράτης κατέρρευσε γρήγορα χωρίς ουσιαστικά να αναβαθμίσει την λειτουργία των δήμων. Το εκλογικό σύστημα, αυστηρά υπερενισχυμένο και δημαρχοκεντρικό, δημιούργησε προβλήματα από την πρώτη ημέρα.

Η απόλυτη εξουσία των δημάρχων, οι πλαστές πλειοψηφίες, ο αντιδημοκρατικός τρόπος λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου και των άλλων οργάνων (επικύρωση αποφάσεων που είχαν ληφθεί εκ των προτέρων από την πλειοψηφία), άρα όχι ζωντανός οργανισμός σύνθεσης απόψεων των δημοτικών συμβουλίων αποφάσεις που λαμβάνονταν

και δεν εφαρμόζονταν, απευθείας αναθέσεις έργων όπου ήθελαν οι πλαστές πλειοψηφίες και ο εκάστοτε δήμαρχος και άλλα πολλά.

Άλλες θέσεις πολιτικές, όταν είμαστε στην αντιπολίτευση ψεύτικες υποσχέσεις, αντίθετες, όταν αναλαμβάνουμε ως πλειοψηφία. Τα παραπάνω στο δήμο Κόνιτσας κανόνες!

Κατά την άποψή μου, η απλή αναλογική, ειδικά στους μικρούς δήμους (όπως οι δικοί μας). Θα αναβαθμίσει τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Οι δημοτικοί σύμβουλοι θα συμπεριφέρονται υπεύθυνα, μπορεί να απελευθερωθούν υγιείς δυνάμεις του τόπου που χρόνια απέχουν λόγω του έντονου κομματισμού και των συμφερόντων συντεχνιών.

Αρκεί, βέβαια, να βοηθήσουν με την ψήφο οι πολίτες. Θεωρώ, όμως, ότι το γερμανικό σύστημα με το ενιαίο ψηφοδέλτιο για τους δημοτικούς συμβούλους ενιαίο για τους υποψήφιους δημάρχους ακόμη καλύτερο.

Η παραπάνω άποψη ήταν στις προγραμματικές θέσεις του συνδυασμού μου στις εκλογές του 2014. Για όποιον ενδιαφέρεται να μελετήσει τη δομή και λειτουργία των δήμων στη Γερμανία τον παραπέμπω στο διαδίκτυο "επισκόπηση της ελληνογερμανικής συνέλευσης" Τέ-νιγκεν Νοέμβριος 2014, υπογεγραμμένο από τον Χάιντς -Ρούντολφ Χαγκενά-κερ, δήμαρχο και μέλος της ομάδας εμ-

πειρογνωμόνων.

Όσες φορές το υπουργείο προσπάθησε να συζητήσει αυτόν τον τρόπο εκλογής αντιδρούσε η Κ.Ε.Δ.Ε. (συλλογικό όργανο των δημάρχων).

Ποιά είναι τα βασικά άρθρα του νομοσχεδίου (ορίζει ως ημέρα εκλογών 13/10/2019 επαναληπτικές 20/10/2019 όπου χρειαστεί).

Το νομοσχέδιο αριθμεί 324 σελίδες.

- Εκλογή των δημοτικών συμβούλων από πρώτη κυριακή με απλή αναλογική.

- θητεία τέσσερα έτη.

- αριθμός υποψηφίων δημοτικών συμβούλων προσαυξημένος κατά 10% από τον αριθμό των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

- διαφορετικός τρόπος εκλογής σε κοινότητες άνω των 500 -κάτω των 500 κατοίκων όπου θα έχουμε ενιαίο ψηφοδέλτιο-αναλογία ανά φύλο 40%.

- αντιδήμαρχος μπορεί να οριστεί από το δήμαρχο οποιοσδήποτε δημοτικός σύμβουλος (και από τις άλλες παρατάξεις).

- τοπικά δημοψηφίσματα για μεγάλα θέματα

- θέσπιση του δημοτικού διαμεσολαβητή για προβλήματα πολιτών και δήμου.

- επιτρέπει τη σύσταση δημοτικών αναπτυξιακών επιχειρήσεων,

- δημιουργεί νομικό πλαίσιο για διαδημοτικές συνεργασίες.

Εισάγει και άλλες διατάξεις π.χ.

- Υπηρεσία πρασίνου στα ανταποδοτικά (άρα μάλλον αύξηση!)

- Καταργεί τον έλεγχο των δημοτικών αποφάσεων από την αποκεντρωμένη και δημιουργεί επόπτες νομιμότητας

που υπάγονται στην αρμοδιότητα του υπουργείου εσωτερικών ("σγκώνει πολύ κουβέντα αυτό")

- Αναδιανέμει τους Κ.Α.Π. με κριτήρια μάλλον πιο δυσμενή γενικά.

- Πολλαπλοί έλεγχοι στη διοίκηση των δήμων (Βάλλεται το αυτοδιοίκητο;) και αυτό σγκώνει πολύ κουβέντα.

Αγαπητοί φίλοι,

θεωρώ την αντίδραση του Δ.Σ. της Κ.Ε.Δ.Ε. υπερβολική. Θυμίζει συνδικαλιστικό όργανο συντεχνιακής νοοτροπίας. Θα μπορούσα να εκφράσω την άποψή μου επί όλων των θεμάτων που αναφέρει το ψήφισμά του. Δε θα το κάνω όμως. Η βιασύνη με την οποία κάποια δημοτικά συμβούλια (και του δήμου Κόνιτσας κατά πλειοψηφία δέχτηκαν τις απόψεις του, μου δημιουργεί εντύπωση.

Κύριοι του Δ.Σ. της Κ.Ε.Δ.Ε. επειδή κατά την άποψή μου, ο τρόπος εκλογής των δημοτικών συμβούλων είναι ο πιο σημαντικός για την λειτουργία ενός δήμου, μην κατηγορείτε για ακυβερνησία κάτι που δεν έχει εφαρμοστεί.

Ακυβέρνητο είναι ένα καράβι, όταν αποφασίζει ένας και οι άλλοι συνήθως υπακούν, όπως δυστυχώς συμβαίνει τώρα (όταν βουλιάζει το καράβι ο ένας, όχι ευθύνη). Αλήθεια, επειδή πολλοί από εσάς έχετε χρόνια στην αυτοδιοίκηση πείτε μου, πότε αντιδράσατε όταν δήμος υπάλληλος και συγχρόνως αιρετός (δήμαρχος - αντιδήμαρχος κ.λ.π.) ελάμβανε και τους δύο μισθούς από την υπηρεσία του και το δήμο;

Παρ' όλα αυτά, θα μπορούσατε (μην το θεωρήσετε υπόδειξη), για να έχετε

επιχειρήματα για την υποτιθέμενη κατ' εσάς ακυβερνησία, να προτείνετε:

- Μικροί δήμοι, απλή αναλογική, γιατί γνωρίζονται οι δημότες μεταξύ τους.

- Μεγάλοι δήμοι, απλή αναλογική, αν έχουμε εκλογή από τον πρώτο γύρο, ενώ αν έχουμε επιλογή στο δεύτερο γύρο ο συνδυασμός του εκλέγοντος δημάρχου ένα δημοτικό σύμβουλο παραπάνω (π.χ. σε δημοτικό συμβούλιο με 27 μέλη 14-13) ενισχυμένα, δηλαδή στο ελάχιστο (το ίδιο και στις περιφέρειες).

Οι δημοτικοί άρχοντες, κύριοι της Κ.Ε.Δ.Ε., επειδή ασκούν "λειπούργημα" έχουν δικαίωμα να ζητάνε ανατροπή στο μοντέλο λειτουργίας του κράτους και άλλα.

Όμως πάνω από όλα, θα έπρεπε να ζητάτε ανατροπή στο μοντέλο λειτουργίας των δήμων και όλων των ασχολούμενων

με την αυτοδιοίκηση αιρετών και μη.

Να μελετήσουμε πώς λειτουργεί η αυτοδιοίκηση στα ευρωπαϊκά κράτη και στις αναπτυγμένες κοινωνίες.

Να μην χρησιμοποιούμε ποταπά επιχειρήματα, ότι αυτά που εφαρμόζονται εκεί, δεν μπορούν στην χώρα μας.

Αγαπητοί συνδημότες,

Το σχέδιο νόμου κινείται προς την θετική κατεύθυνση. Ίσως, είναι η αρχή να περάσουμε στο μέλλον στο Γερμανικό σύστημα που κατά την άποψη μου είναι το καλύτερο.

Με εκτίμηση και σεβασμό στην αντίθετη άποψη.

Νικόλαος Εξάρχου

Δημοτικός Σύμβουλος

του Δήμου Κόνιτσας

επικεφαλής της δημοτικής παράταξης
«Ανασυγκρότηση-Αναγέννηση»

ΚΡΙΣΗ ΕΠΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Πού βαδίζει, άραγε, ο κόσμος στα δύσκολα και δύσμοιρα χρόνια μας; Το βέβαιο είναι ότι οι αλλαγές που επέφερε στην αλυσίδα της ζωής του δημιούργησαν μια γενική κρίση, ατέλειωτη και πολύπλοκη. Είναι σαν ένα κουβάρι που ξετυλίγεται διαρκώς αλλά και μπερδεύεται ταυτόχρονα. Μέσα στο χάος των σύγχρονων κοινωνιών όλα έγιναν πιο δύσκολα και περίπλοκα. Η οικονομία, η πολιτική, η επιστήμη, οι τέχνες, τα πάντα έχουν συνταυτιστεί με την κρίση. Η κρίση κυριαρχεί.

Κρίση, λοιπόν και η λέξη βρίσκεται

παντού, στην τηλεόραση, στις πρώτες σελίδες των εφημερίδων, στα κοινοβούλια, στις καθημερινές συζητήσεις των απλών ανθρώπων.

Χρόνια ζούμε το πολυπλόκαμο παρόν. Η παντοδυναμία του χρήματος, η εκμετάλλευση, η ανισότητα στα δικαιώματα, ο απέραντος κόσμος της απόλυτης βουλησιαρχίας, ο αποξηραμένος ψυχισμός, όλος αυτός ο κυκεώνας της ανθρώπινης λειτουργίας μάς καταβροχθίζει στη δίνη μιας άλλης πραγματικότητας.

Για την εξέλιξη αυτή ευθύνεται, κυρίως, ο οικονομικός παράγοντας, ο

οποίος παράγει την πολιτική, κοινωνική, πολιτιστική και ηθική κρίση. Η κάθε επιμέρους κρίση, συνεπώς, έχει άμεση σχέση με τις άλλες, τις επηρεάζει και επηρεάζεται από αυτές.

Ο παράγοντας της οικονομίας έχει διαβρωθεί και ο καθαρά εξουσιαστικός του χαρακτήρας τον οδηγεί στη χρησιμότητα κάθε θεμιτού και αθέμιτου μέσου, αρκεί να πετύχει το στόχο του. Γι' αυτό, η ισότητα, η ανθρωπιά, η ελευθερία, μετατράπηκαν σε ισότητα στην κατανάλωση, ανθρωπιά στην κατανάλωση, ελευθερία στην κατανάλωση και το όραμα των αξιών σε όραμα της αφθονίας και της ανέχειας. Η οικονομική ύφεση, η ανεργία, ο κοινωνικός ανταγωνισμός, η χειροτέρευση της θέσης των φτωχών και η βελτίωση της θέσης των πλουσίων, δεσπόζουν παντού. Το κεφάλαιο έχει αναχθεί σε υπέρ-δύναμη η οποία εξουσιάζει τους πάντες, διεθνείς οργανισμούς, κράτη, κοινωνίες, πολιτικές ηγεσίες, κόμματα, άτομα. Έγινε οδοστρωτήρας που τα σαρώνει όλα, με πρώτο και κύριο το ανθρώπινο πρόσωπο του σύγχρονου κοινωνικού κράτους, που με τόσους κόπους οικοδόμησαν οι λαοί.

Ποιοι όμως ευθύνονται, εκτός από το κεφάλαιο, γι' αυτή την κατάσταση; Ευθύνονται οι πολιτικές ηγεσίες των κομμάτων, γιατί με την εν γένει στάση τους απογοήτευσαν τις λαϊκές μάζες και τις οδήγησαν στην αδρανοποίηση της ενεργητικότητάς τους.

Ευθύνονται τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που αποκτώντας φοβερή δύνα-

μη, καθορίζουν, πλέον, τα πάντα, το φρόνημα των πολιτών, την ανάδειξη των κυβερνήσεων, την εξέλιξη της οικονομίας, την ειρήνη, την παγκόσμια τάξη πραγμάτων.

Σοβαρό μερίδιο ευθύνης αναλογεί και στους πνευματικούς ανθρώπους κάθε κοινωνίας, που στο όνομα του πλούτου, της δόξας και της κατάκτησης μιας δημόσιας θέσης εξαργύρωσαν τη γνώση τους και έγιναν αυλοκόλακες των ισχυρών. Η ευθύνη τους είναι ακόμη μεγαλύτερη όταν αναλογιστεί κανείς ότι αυτοί και καταλαβαίνουν όσα τεκταίνονται, αλλά και μπορούν από τη μια να αποτρέψουν με την παρέμβασή τους το κακό και από την άλλη να δια φωτίσουν, να καθοδηγήσουν.

Τέλος, δεν είναι άμοιροι ευθυνών και οι λαοί που ανέχονται αυτή την κατάσταση, που αδρανούν, που έχουν αποδεχτεί τη λογική της ιδιώτευσης, που δεν αντιλαμβάνονται την έντεχνη υποβολή των ιδεολογικών και πολιτικών μηνυμάτων, με στόχο την υιοθέτηση από μέρους τους ενός συγκεκριμένου τρόπου συμπεριφοράς και τον επηρεασμό τους σε επιλογές και κατευθύνσεις. Η μεγαλύτερή τους, όμως, ευθύνη είναι που δεν παίρνουν την τύχη τους στα χέρια τους, διδασκόμενοι από την ιστορία των πατέρων και των προγόνων τους, ότι, δηλαδή, τίποτε δεν χαρίζεται, πολύ περισσότερο σήμερα, την εποχή της καθολικής εμπορευματοποίησης και της κυριαρχίας του χρήματος, ότι όλα κατακτώνται ή στην περίπτωση μας υπερασπίζονται με αγώνες συνεχόμενους.

ΜΙΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΜΟΡΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ-ΜΟΛΙΣΤΑ ΚΑΙ ΓΑΝΝΑΔΙΟ

Την Κυριακή 04/02/2018 ύστερα από σχετική πρόσκληση του συμπατριώτη Γιώργου Βέργου, παραβρέθηκα στον Ιερό Ναό Παναγίας Φανερωμένης στη Βουλιαγμένη όπου μετά τη Θεία Λειτουργία, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για την επιστροφή προς τη Μητρόπολη Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης της λειψανοθήκης της Ι. Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Μόλιστας του Δήμου Κόνιτσας, η οποία είχε κλαπεί το 1976 μαζί με εικόνες του τέμπλου του Καθολικού της Μονής. Η πολύτιμη λειψανοθήκη φέρει τα λείψανα του Αγίου Γεωργίου του Τροπαιοφόρου, του Αγίου Χαραλάμπους, του Αγίου Παντελεήμονος, της Αγίας Παρασκευής, του Αγίου Σιλβέστρου, Πάπα Ρώμης και του Αγίου Μηνά και κοσμεύεται με τις αντίστοιχες εγχάραιες μορφές Αγίων.

Η λειψανοθήκη αυτή αγοράστηκε το 2010 στην Αγγλία από τον Έλληνα εφοπλιστή Αθανάσιο Μαρτίνο με όλες τις νόμιμες διαδικασίες και από τότε φυλασσόταν προσωρινά από τη Μητρόπολη Γλυφάδας στον Ιερό Ναό Παναγίας Φανερωμένης στη Βουλιαγμένη, του οποίου κτίτορας είναι ο ανωτέρω εφοπλιστής. Μετά από την καθοριστική συμβολή του κυρίου Αθ. Μαρτίνου και την επικοινωνία των Μητροπόλεων Γλυφάδας και Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης η λειψανοθήκη επαναπατρίζεται και θα φυλάσσεται σε ασφαλές μέρος. Μέσα σε κλίμα βαθιάς συγκίνησης

υπεγράφη το πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής του κειμηλίου. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν και απηύθυναν ευχαριστήριους λόγους προς τον κ. Αθανάσιο Μαρτίνο, ο Αρχιμανδρίτης π. Αρσένιος Μάϊπας Ηγούμενος της Ι. Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Μόλιστας, εκπροσωπώντας τη Μητρόπολη Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης, ο π. Γεώργιος εκπροσωπώντας τη Μητρόπολη Γλυφάδας, ο κ. Ανδρέας Παπασπύρου Δήμαρχος Κόνιτσας, ο πρώην Υπουργός Πολιτισμού κ. Κωνσταντίνος Τασούλας, ο περιφερειακός Σύμβουλος της Περιφέρειας Ηπείρου κ. Οδυσσέας Πότσης και ο εκλεκτός και ακούραστος συμπατριώτης κ. Γεώργιος Βέργος μέλος του Συμβουλίου της Ι. Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου Μόλιστας, ο οποίος είναι άξιος συγχαρητηρίων για τις πολύτιμες υπηρεσίες τις οποίες προσφέρει στην προαναφερόμενη Ι. Μονή. Πέραν των προαναφερόμενων στην εξαιρετική αυτή εκδήλωση παραβρέθηκαν και οι: Βασίλης Τζιμινάδης Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Γανναδιού, Ιωάννης Λέτσιος του Α. Πρόεδρος του Συλλόγου Μοναστηριωτών, Ιωάννης Λέτσιος του Γ. Πρόεδρος του Συλλόγου Μόλιστας, ο υποφαινόμενος Πρόεδρος του Συλλόγου Γανναδιωτών, καθώς και πολλοί συμπατριώτες από τα όμορα χωριά μας Μοναστήρι, Μόλιστα και Γανναδίό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΓΑΝΝΑΔΙΟ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΑΝΝΑΔΙΩΤΩΝ
«ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΑΞΙΑΡΧΑΙ»
ΑΝΑΒΡΥΤΩΝ 38

Αριθμ. Πρωτ.: 303

ΠΡΟΣ:
Τον Πρωθυπουργό
της Ελλάδας
κ. Αλέξη Τσίπρα
ΕΝΤΑΥΘΑ

Θέμα: «Λειτουργία Καφενείου Ακριτικού Χωριού»

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ, ο Σύλλογος μας ιδρύθηκε το 1976 με έδρα την Αθήνα και σήμερα αριθμεί 150 μέλη.

Το ακριτικό χωριό μας Γανναδίό (Σημερινή Τοπική Κοινότητα Γανναδιού) του Δήμου Κόνιτσας, είναι ένας από τους τρεις (3) παραδοσιακούς οικισμούς της Επαρχίας Κόνιτσας (Φ.Ε.Κ. αριθμ 594 13.11.1978 Τ.Δ. Υπουργείου Δημοσίων Έργων), με σπίτια στην πλειοψηφία τους χτισμένα πριν το 1900 που τα συντηρούμε με ιδρώτα και αίμα, πληρώνοντας παράλληλα και Ε.Ν.Φ.Ι.Α. Οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού μας είναι 14 άτομα, τα περισσότερα άνω των 80 ετών. Αυτοί οι ακρίτες μας που «φυλάνε Θερμοπύλες» φυλάνε με την παρουσία τους την πολιτιστική μας κληρονομιά, τις εκκλησίες μας, το ερειπωμένο Σχολαρχείο, το Παρθεναγωγείο, το «Αμιλικό», τα παλαιά βιβλία, τις εικόνες, τα πράγματα οικιακής χρήσης του προηγούμενου αιώνα κ.λ.π. Αυτοί οι ακρίτες, έχουν ανάγκη από ένα χώρο συνάντησης «να πουν μια κουβέντα», να πιούν ένα ποτό

και να μετρηθούν να δουν, αν λείπει κανένας.

Ο Σύλλογος μας το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο που έχει, είναι ένα ακίνητο από δωρεά της πρώην σχολικής Εφορείας, το οποίο βρίσκεται στην πλατεία του χωριού μας, για το οποίο καταβάλλει και τον ετήσιο Ε.Ν.Φ.Ι.Α.

Όταν ο μικρότερος σε ηλικία μόνιμος κάτοικος 65 ετών συνταξιούχος, ζήτησε άδεια για να λειτουργήσει τον προαναφερόμενο χώρο ως Καφενείο, βρέθηκε προ εκπλήξεως. Αντί να τον συγχαρούν για την προθυμία του να εξυπηρετήσει τους μόνιμους κατοίκους και τους επισκέπτες του χωριού μας του είπαν ότι: «Μπορεί να λειτουργήσει τον παραπάνω χώρο ως Καφενείο, αλλά θα του περικοπεί το 60% της σύνταξής του. Δηλαδή το Καφενείο του Γανναδιού των 14 ατόμων έχει την ίδια αντιμετώπιση με την καφετέρια της Μυκόνου και τόσων άλλων τουριστικών περιοχών. Επειδή σαν το δικό μας χωριό υπάρχουν πολλά χωριά στην Ελλάδα και οι κάτοικοι τους, αυτοί οι ήρωες, «έχουν εγκαταλειφθεί

στη μοίρα τους», κάντε το ελάχιστο, που τους οφείλουμε και δεν στοιχίζει, όσο είναι ζωντανοί. Δώστε τους την ευκαιρία της επικοινωνίας με μία τροπολογία του άρθρου 20 του Ν.4387/2016 όπως τροποποιήθηκε πρόσφατα, για κάποιες κατηγορίες συνταξιούχων, ώστε να εξαιρούνται παρόμοιες περιπτώσεις.

Ο καφετζής εκεί επιτελεί κοινωνικό έργο και δεν αποσκοπεί στο κέρδος.

Είναι φούρναρης, φαρμακοποιός, φοροτεχνικός, Ε.Κ.Α.Β.(166) και στο χώρο αυτό προσφέρεται ο καφές από κηδείες και μνημόσυνα.

Με την παρούσα απευθυνόμαστε σε

Με ιδιαίτερη εκτίμηση
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος Γιώργος Δερμιτζάκης

Ο Γραμματέας Σπύρος Πορφύρης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Πρόεδρο Νέας Δημοκρατίας, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη
2. Πρόεδρο Χρυσής Αυγής, κ. Νικόλαο Μιχαολιάκο
3. Πρόεδρο Κινήματος Αλλαγής, κ. Φώφη Γεννηματά
4. Πρόεδρο Κ.Κ.Ε. κ. Δημήτρη Κουτσούμπα
5. Πρόεδρο Ποταμιού, κ. Σταύρο Θεοδωράκη
6. Πρόεδρο Ένωσης Κεντρώων, κ. Βασίλη Λεβέντη και
7. Πρόεδρο Ανεξ/των Ελλήνων, κ. Πάνο Καμμένο
8. Υφυπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Αναστάσιο Πετρόπουλο
9. Βουλευτές Νομού Ιωαννίνων
10. Περιφερειάρχη Ηπείρου, κ. Αλέξανδρο Κακριμάνη, 45110 Ιωάννινα
11. Δήμαρχο Κόνιτσας, κ. Ανδρέα Παπασπύρου, 44100 Κόνιτσα
12. Πρόεδρο Τοπικής Κοινότητας Γανναδιού, κ. Βασίλη Τζιμινάδη, 44100 Κόνιτσα
13. Πανεπιστημιακή Συν/δια Ελλάδος
14. Ομοσπονδία Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας
15. Περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ

ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟ

Γράφει ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Έχουν περάσει από τότε 60 ολόκληρα χρόνια, που πρωτοδιορίστηκα δάσκαλος, στο ωραίο χωριό ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ Κονιτσας, στις υπώρειες του Γράμμου, όσα όμως κι αν περάσουν δεν ξεχνώ το χωριό αυτό και το Σχολείο του, πού 'κανα τα πρώτα βήματά μου..

Χωριό Γοργοπόταμος, με το παλιό όνομά του ΤΟΥΡΝΟΒΟ που φημίζεται για τα φασόλια, τους γίγαντες, που είναι πολύ βραστερά και νόστιμα.

Από το χωριό αυτό, παλιότερα, κατάγονταν οι γνωστοί ξυλογλύπτες, λαϊκοί τεχνίτες που λέγονταν "σκαλιστές ή ταλιαδούροι" γνωστοί σ' όλη την Ελλάδα και τα Βαλκάνια· αυτοί σκάλισαν μεταξύ των άλλων και τον περίφημο τέμπλο της Ιεράς Μητρόπολης Ιωαννίνων.

Το χωριό αυτό τότε είχε 30 μαθητές, σήμερα κανέναν.

Αγάπησα το Γοργοπόταμο, με τ' άγρια γύρω βουνά, τους ανέμους το μικρό κάμπο του, το ορμητικό ποτάμι του τα καταπράσινα δέντρα του, τους μαθητές μου κι όλους τους κατοίκους κι αγαπήθηκα απ' όλους.

Χωριό με μεγάλη ιστορία, ιδίως στη διάρκεια της εθνικής Αντίστασης, αλλά και κατά τα γεγονότα του εμφύλιου πολέμου. Χωριό αναγνωρισμένο απ' όλους, Δημοκρατικό αντιστασιακό, με λαϊκό σχολείο (συγκεντρώσεις λαϊκές, παραστάσεις, ομιλίες, κέντρο εκπαίδευσης κ.α.).

Είχε λοιπόν δύο σχολεία, το παλιό και το καινούργιο.

Εγώ έφθασα και πήγα στο καινούργιο.
(Μια αίθουσα διδασκαλίας υπέροχη, διά-

δρομο, γραφείο και δίπλα μικρή κατοικία, για το δάσκαλο) πετρόχτιστο, πραγματικό στολίδι του χωριού και της περιοχής.

Το παλιό ερειπωμένο με ξύλινο δάπεδο, που ανήκε κι αυτό στη Σχολική Εφορεία και το διατηρούσαμε να μην πέσει ακόμη στέκεται ορθό. Στάλαζε όμως, και η υγρασία είχε σαπίσει μερικές σανίδες, χοντρές δρύϊνες του δαπέδου.

Αποφάσισα να τις αντικαταστήσω. Πήρα λοιπόν έναν μαραγκό και κάτι σανίδες και το διορθώσαμε. Έκπληκτος ο μαραγκός, μακαρίτης τώρα μπάρμπα Αριστείδης, μόλις ξεκάρφωσε μια σάπια σανίδα φώναξε δυνατά. «Δάσκαλε, εδώ υπάρχουν πολλά βιβλία, πολλά τετράδια, περιοδικά έγγραφα, έλα να δεις». Πράγματι πήγα κι είδα εκεί λοιπόν στο πάτωμα υπήρχε το Αρχείο της Εθνικής αντίστασης και του Δ.Ε.Ε. Όλη η ιστορία των αγώνων του Ελληνικού λαού, για την υπόθεση της Εθνικής Ανεξαρτησίας της Δημοκρατίας και της κοινωνικής αλλαγής και προόδου. Όλα ήταν μέσα σε κάτι μικρά σιδερένια, μικροκιβώτια, από πολεμικό υλικό, με υποσημείωση, σ' ένα που έγραφε τον υπεύθυνο του Αρχείου, Γεώργιο Ζωΐδη μακαρίτη τώρα, Καθηγητή φιλόλογος-ιστορικός από την Αρίστη Ζαγορίου, αντιστασιακό και καπετάνιο του Δ.Σ.Ε. Αγωνιστής της Εθνικής αντίστασης και υπεύθυνος της Λαϊκής Παιδείας κατά την περίοδο των αγώνων του 1946-1949. Όλα σε καλή κατάσταση. Έμεινα έκθαμβος.

Κατά την υποχώρηση του Δ.Σ.Ε. τα είχε κρύψει, εκεί με μεγάλη μυστικότητα και επι-

μέλεια ο Καθηγητής Ζωίδης για μελλοντική ιστορική χρήση αληθινή.

Δυστυχώς, εκείνη τη στιγμή ήταν κι ένας απλός χωροφύλακας του Σταθμού. Τυχαίως; Είχε διαταγή; Δεν ξέρω. Τότε ο Γοργοπόταμος είχε και σταθμό χωροφυλακής. Αυτός αμέσως, πήγε και τ' ανέφερε στον Ενωματάρχη, αν θυμάμαι καλά, Ανδρουλάκης, λεγόταν, από την Κάνδανο Κρήτης που σώθηκε εκ θαύματος από την τότε θηριωδία των NAZI κατά την καταστροφή της Κανδάνου. Ήρθε ο αστυνόμος, έγινε θόρυβος, ξηλώθηκε όλο το πάτωμα. Βρέθηκε πολύ υλικό. Παρεκάλεσα τον Αστυνόμο να κρατήσω για μελλοντικούς ιστορικούς χρόνους, μερικά έγγραφα. Αρχεία και ιδίως το Αναγνωστικό «Τ' Αετόπουλα». Δυστυχώς, μου είπε δεν μπορώ. Και να θέλω να σου το επιτρέψω αυτό θα μας προδώσει ο χωροφύλακας. Θα βρούμε και οι δυο μας το μπελά μας. Θα τ' αναφέρω στην Υποδιοίκηση, χωροφυλακής Πυρσόγιαννης. Πράγματι ειδοποίησε. Την άλλη μέρα ήρθε ο υποδιοικητής με ένα αμάξι με κάτι ξύλινα κιβώτια, έγινε λεπτομερής καταγραφή των βιβλίων, εγγράφων και περιοδικών και τα μετέφεραν στην Πυρσόγιαννη.

Ο διοικητής αστυνόμος ενωματάρχης του χωριού, είχε την καλωσύνη να μου δώσει τον αριθμό αποστολής του υλικού.

Η υποδιοίκηση τ' άστειλε στην Κόνιτσα, αυτή στην Ασφάλεια Ιωαννίνων, και αυτή στη Γενική Ασφάλεια Αθηνών (Υπουργείο Εθνικής Ασφάλειας). Έτσι χάθηκε αυτό το Υλικό.

Τέτοια ήταν η κατάσταση τότε.

Πέρασαν χρόνια. Όταν ο τότε κυβερνήτης της χώρας κι όλοι οι τότε συνεργαζόμενοι πο-

λιτικοί το 1989, απεφάσισαν να πολτοποιήσουν, ό,τι είχε σχέση με την εθνική Αντίσταση, τους αγώνες, τους κατατρεγμούς, τις εξορίες κλπ. κλπ.

Όλα αυτά τ' αρχεία, τα μετέφεραν στην Υψικάμνο της χαλυβουργικής του Αγγελόπουλου, έγιναν όλα στάχτη.

KPIMA! Χάθηκε πολύτιμο υλικό για την πραγματική ιστορία του λαού μας. Και φυσικά και το Αρχείο του παλιού Σχολείου ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ.

Προσπάθησα να βρω την αλήθεια. Είχα κρατήσει, τον αριθμό πρωτοκόλλου, του Σταθμού Χωρ/κής του Γοργοποτάμου που τάστειλε ο Ενωματάρχης στην Πυρσόγιαννη. Πήγα παντού ερεύνησα στην Κόνιτσα. Ασφάλεια Ιωαννίνων, Ασφάλεια Αθηνών. Δυστυχώς τίποτα δεν βρήκα.

Στη Γενική Ασφάλεια Αθηνών, ένας ταγματάρχης υπεύθυνος των Αρχείων μου είπε "Τι γυρεύεις Δάσκαλε ψύλλο στ' άχυρα. Δυστυχώς όλα αυτά κήκαν έτσι καθένας τώρα γράφει κατά το δοκούν και σύμφωνα με ό,τι συμφέρει στον πολιτικό φορέα που εκφράζει για πολιτικό όφελος και μόνο.

Κάθε φορά που αναλογίζομαι αυτά από το παλαιό σχολείο από το πάτωμά του, με το πολύτιμο υλικό πράγματι μελαγχολώ.

Τι σου είναι αυτή η έρμη ζωής μας.

Έτσι χάθηκε ένα πολύτιμο αρχειακό Υλικό.

Σ. ΣΥΝΤ.

Με την ευκαιρία ας αναφέρουμε και την ηρωίδα της Εθν. Αντίστασης Μαρία, κόρη του γιατρού Κώστα Δημάδη, από το Γοργοπόταμο που κατακρεουργήθηκε από τους απάνθρωπους ταγματασφαλίτες του Τολιόπουλου στο Αγρίνιο το 1944.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Α.Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Από μικρός στα γράμματα και άλλα τινά

Το πρώτο μου ταξίδι στην Κόνιτσα έγινε στις αρχές του 1942, Φλεβάρη ή Μάρτη μήνα... Πώς αποχωρίστηκα με τα αγαπημένα μου πρόσωπα και πράγματα του σπιτιού; Την μητέρα μου και τα αδελφία μου, ιδιαίτερα την αδελφή μου Ελπίδα, που είχαμε ένα μόνο χρόνο διαφορά στα χρόνια. Δεν θυμάμαι παρά ελάχιστα. Ούτε ήξερα γιατί φεύγουμε και πού πηγαίνουμε. Μπροστά ο πατέρας και από πίσω εγώ. Η Μητέρα ακολουθούσε ως τα τελευταία σπίτια του μαχαλά. Μούδωσε να βάλω στην τσέπη μου ό,τι κρατούσε στην ποδιά και έκλαιγε γυρνώντας στο σπίτι. Όταν φθάσαμε στην Αγία Βαρβάρα, μας περίμενε η Θειάκω, αδελφή του πατέρα μου, που όπως πάντα, κάτι κρατούσε να μας δώσει. Από εκείνη τη στιγμή άρχισε το οδοιπορικό μου. Όπως αυτό καταγράφηκε σε μια διαρκή πολύχρονη προσπάθεια.

«Των γραμμάτων αι ρίζαι πικραί αλλ' οι καρποί γλυκεῖς»

Περνούσαμε ανάμεσα από πλαγιές, πότε ανήφορο, πότε κατηφορίζοντας, ώσπου φθάσαμε στο Σαραντάπορο. Βούιζε το μεγάλο ποτάμι, με θολό νερό, αγριεμένο και τρόμαξα όταν το είδα μπροστά μας. Ήταν και τρία τέσσερα άλλα άτομα, με ανέβασε ο πατέρας στο γαίδαρο και όλοι μαζί βγήκαμε στην άλλη μεριά.

Πηγαίναμε στην Κόνιτσα, στη Δασκάλανου μου Σοφία Γκόρτσου.

Το σπίτι της Νουνάς μου ήταν στην

πάνω Κόνιτσα, λίγο πιο κάτω από τα πλατανάκια, και καθώς ήμασταν κουρασμένοι ύστερα από δρόμο 4-5 ωρών μου φάνηκε ατέλειωτη η ανηφόρα ώσπου να φθάσουμε. Εκεί βρήκαμε τον Νουνό μου Γεώργιο Τσόγκα, διαχειριστή του ορφανοτροφείου, την γιαγιά μητέρα της Νονάς μου και τον Άγγελο ένα εξάχρονο αγόρι, που γίναμε αδέρφια τα τέσσερα χρόνια, που έζησα σ' αυτό το σπίτι.

Πώς προσαρμόστηκα στο άγνωστο και ασυμβίβαστο με το γνωστό μου περιβάλλον;

Το χωριό, το σπίτι μου, τα αδελφία μου τον πατέρα μου και την μητέρα μου, γρήγορα τα ξέχασα όλα. Μια αόρατη εξουσία καθοδηγούσε τα βήματά μου από την επόμενη μέρα. Και έχοντας μόνο στο νου μου να είμαι υπάκουος και να συμμορφώνουμαι σε όσα μου έλεγαν οι μεγάλοι, έζησα τα τέσσερα χρόνια, χωρίς καμιά παιδική αταξία, κανένα παράπονο, καμιά απαίτηση, καμιά διεκδίκηση.

Στο πρώτο Δημοτικό σχολείο, που με γράψε στη Β' τάξη δεν θυμάμαι ποιος ήταν δίπλα μου στο ίδιο θρανίο. Ένα περιστατικό ωστόσο θυμάμαι - καθώς χαράχτηκε στη μνήμη μου. Τα ευχάριστα εύκολα τα ξεχνάμε, ενώ αζεχάστα μένουν τα δυσάρεστα.

Είχε πολύ χιόνι εκείνη την ημέρα. Εγώ με τον Θεμιστοκλή, γιο του Παπά-Παύλου, κυνηγώντας ο ένας τον άλλο, φθάσαμε ως την πλατεία της εκκλησίας, παίζοντας χιονοπόλεμο. Το κουδούνι εν τω

μεταξύ είχε χτυπήσει, όλοι ήταν μέσα στην τάξη τους, όταν εμείς γυρίσαμε με σκυμμένο το κεφάλι. Εκεί μας περίμενε ο Διευθυντής του σχολείου Θωμάς Ζώης, που χωρίς πολλές κουβέντες μας έβαλε να απλώσουμε την ξεπαγιασμένη παλάμη μας, για να προσμετρήσει πέντε αλεπάλληλα χτυπήματα στα τρυφερά δάχτυλα. Μάλλον τη θεωρήσαμε πολύ φυσική την τιμωρία και μ' αυτό το συμπέρασμα θα σημειώσω κάποιες μεθόδους, που χρησιμοποιούσαν εκείνα τα χρόνια οι Δάσκαλοι.

Όσο το δυνατόν σύντομα για να μη φανώ ότι δεν προσέχω σ' αυτά που ο καλός μας φίλος, ο διευθυντής του περιοδικού κ. Σ. Τουφίδης, μας συνιστά να μη πλατειάζουμε στα γραπτά μας καθότι [ουκ εν τω πολλώ το ευ].

Εκείνα τα χρόνια και σε ακόμα παλαιότερες εποχές το σχολείο ήταν συνδεδεμένο με μεθόδους αυστηρής αντιμετώπισης άκοσμων συμπεριφορών ή ανικανότητας προς εκμάθηση. Προϊδεασμός γινόταν και από τους γονείς και από τους μεγάλους απειλώντας τους μικρούς μαθητές με τη φράση, (Σαν θα πάτε σχολείο εκεί θα ιδείτε τι σας περιμένει) Την απειλή αυτή δεν μπόρεσα να καταλάβω, μέχρι που μεγάλωσα και έμαθα (τα γραμματικά μετά πολλού του κόπου). Ευτυχώς, που δεν δίναμε σημασία σ' αυτές τις φοβέρες αλλ' όμως στο υποσυνείδητο φώλιαζε ο φόβος από την αόρατη εξουσία, που απειλούσε τα μαθητούδια εκείνης της εποχής. Δεν απείχε πολύ η σχηματιζόμενη εικόνα από το να ταυτίζεται ο ρόλος του σχολείου με σωφρονιστήριο παρά ως διδακτήριο. Με τρομάζει η σκέψη να σκεφθώ πως ο

αναλφαριθμητισμός εκείνα τα χρόνια μαζί με άλλες αιτίες ήταν αποτέλεσμα από αυτά που εφαρμόζε η τότε αντίληψη περί αγωγής). Πριν από το 1930, ο αναλφαριθμητισμός έφθανε στο 30 τοις εκατό, για τον ανδρικό πληθυσμό και ασφαλώς περισσότερο για τις γυναίκες.

Όμως με πείθουν πολλά παραδείγματα, που έχω ακούσει ή έχω διαβάσει. Στη δεκαετία του τριάντα σε σχολείο στα περικόρια της Άρτας ο Δάσκαλος έβαλε τους μαθητές να φτύσουν τη συμμαθήτριά τους, στημένη μπροστά στον πίνακα, επειδή είχε κάνει λάθος στην προπαίδεια. Ήταν Τρίτη τάξη. Από την επόμενη μέρα δεν ξαναπάτησε στο σχολείο η φιλότιμη Ηπειροτοπούλα. (Άπαντα Γ. Κοτζούλα τότες πρώτος).

Στην Αγία Βαρβάρα ο Δάσκαλος απειλώντας τον μαθητή με την βέργα στο χέρι, τόσο τον τρομοκράτησε που ο μαθητής βλέποντας ανοικτό το παράθυρο πετάχτηκε έξω και βλέποντας τον δάσκαλο του είπε (δεν θα με ξαναδείς πάλι στο σχολείο).

Τα Ελληνόπουλα επί τουρκοκρατίας έγραφαν στα τετράδιά τους. Άρξον χείρ μου αγαθή, γράψον γράμματα καλά, μη δαρθείς, μη παιδευτείς, μη εις φάλαγγα βαλθείς.

Αγαπημένη παροιμία των ανθρώπων εκείνης της εποχής ήταν, (ο πηλός αν δεν δαρθεί, κέραμος δεν γίνεται). Αυτό το μήνυμα ήταν διάχυτο και το άκουα σε παιδαγωγικές συζητήσεις στο σπίτι της Νουνάς μου, που συχνά επισκεπτόταν η αυστηρή δασκάλα, Αγγελική Φλώρου.

Εγώ βέβαια ούτε πηλός ήξερα τι σημαίνει ούτε κέραμος και φανταζόμουν με

το άγουρο παιδικό μυαλό πολλά και φοβερά, που με περίμεναν στο δρόμο για να μάθω γράμματα...

Και έτσι φθάσαμε στα χρόνια του Καποδίστρια, που το ξύλο καταργήθηκε τυπικά στα ελληνικά σχολεία. Με το υπάριθμό 2210 στις 28-9-1829 έγγραφο του Ι. Καποδίστρια. Έλεγε το έγγραφο. Ο ραβδισμός των παιδών δεν είναι μέσον καλής αγωγής, διότι ταπεινώνει τόσο την ψυχή του ανθρώπου και την αγωνίζει, ώστε γίνεται ή αχρείος διόλου και τότε κάκιστος πολίτης, ή ηλίθιος και τότε άχρηστος.

Και δια πολλών άλλων αλλά ιδιαίτερα

για την πνευματική ανόρθωση της Ελλάδας αποδεικνύεται πόσο μεγάλο κακό προέκυψε από την άγρια δολοφονία του πρώτου κυβερνήτη της πολύπαθης Ελλάδας του Ι. Καποδίστρια στον Άγιο Σπυρίδωνα στο Ναύπλιο το 1833.

[ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ]

φάλαγγας [σωματική ποινή, που επιβαλλόταν στους απειθαρχούς ή αμελείς μαθητές]. Ήταν ένα είδος ποδοκάκης, ένα ξύλινο όργανο, δια του οποίου εκκοπούντο τα πόδια των καταδίκων.

Ζωγράφου 24 Μαρτίου 2018

Α. Γ. Πολίτης

Μια σπουδαία εκδήλωση του Συλλόγου Ασημοχωριτών Αττικής με θέμα: "Η σοφία και Φιλοσοφία των αρχαίων ελλήνων και ο εξαίρετος βίος των αρχαίων Ελλήνων"

Στις 22 Απριλίου 2018 και στην μεγάλη αίθουσα των γραφείων του Συλλόγου Ασημοχωριτών και επί της οδού Βουλγαροκτόνου 40 οργανώθηκε μια σπουδαία εκδήλωση του Συλλόγου την οποία εμπνεύστηκε ο πρόεδρος του Συλλόγου Κώστας Β. Νούτσης, ιατρός δερματολόγος και συνταξιούχος Διευθυντής της δερματολογικής κλινικής του νοσοκομείου "Ευαγγελισμός", στην οποία εκδήλωση αναπτύχθηκε από εξαιρετους ομιλητές το εν επικεφαλίδι θέμα.

Στην αρχή μίλησε ο πρόεδρος του Συλλόγου Κώστας Νούτσης, ιατρός ο οποίος παρουσίασε τους ομιλητές και ανέφερε πόσο σπουδαίο είναι να γνωρίζουμε για την φιλοσοφία των αρχαίων ελλήνων και για την ζωή των, διότι η

ελλάδα είναι η μοναδική χώρα που ανέπτυξε έναν υπέρλαμπρο πολιτισμό τον οποίον μετέδωσε σ' ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Αμέσως μετά έλαβε τον λόγον ο κύριος ομιλητής κύριος Τόλης Βασιλείος, ιατρός Καρδιολόγος, του οποίου ο πατέρας είναι από την Κράψη Ιωαννίνων και η μητέρα του από τα Καβάσιλα.

Στην ομιλία του ο κύριος Τόλης ανέφερε πόσον σπουδαίο είναι να γνωρίζουμε την σοφία και φιλοσοφία των ανυπερβλητών ελλήνων φιλοσόφων, όπως του Ηράκλειτου, του Πυθαγόρα, του Σωκράτη, του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη, του Πλουτάρχου και πολλών άλλων Ελλήνων φιλοσόφων που με την σοφίαν τους χάραξαν την πορεία του πολιτισμού των ελλήνων και όλης της

ανθρωπότητας. Επίσης υποστήριξε ότι και ο βίος των αρχαίων ελλήνων ήτο εξαίρετος και είχαν δημιουργήσει μία φανταστική κοινωνία, η οποία δεν μπορεί να συγκριθεί με την σημερινή φαύλη και αρρωστημένη κοινωνία τόσο των ελλήνων όσο και όλης της ανθρωπότητας.

Ο Πλούταρχος, για τον Περικλή που κυβέρνησε για πολλά χρόνια την Αθήνα και που με τα έργα του, πνευματικά και τεχνικά δημιούργησε τον χρυσόν Αιώνα του Ελληνισμού και της ανθρωπότητας, ήταν αδέκαστος και ανώτερος χρημάτων και την περιουσία που του άφησε ο πατέρας του δεν την έκανε ούτε μία δραχμή μεγαλύτερη. Κυβέρνησε με την δύναμη του λόγου και την βιοθεωρία του τον πολυπληθή λαό των Αθηνών και για την διοίκησή του πάνω από 40 χρόνια· περιβλήθηκε με δύναμη ανώτερη από την δύναμη πολλών βασιλέων και μοναρχών. Αυτά και άλλα πολλά γράφει ο Πλούταρχος για τον μεγάλο Περικλή.

Μετά ο ιατρός, ιατροφιλόσοφος κύριος Τόλης προέτρεψε στην ομιλία του τους ακροατές, όλοι να διαβάζουν τους υπέροχους αρχαίους έλληνες φιλοσόφους και στην ζωή τους να εφαρμόζουν τις υποδείξεις τους για να μπορέσουν έτσι σιγά-σιγά να ξεπεράσουν τα σημερινά αδιέξοδα για να μπορέσουμε μάλιστα τον βίον των αρχαίων ελλήνων να τον γνωστοποιήσουμε και σε όλον τον κόσμο για να αλλάξουν όλες οι κοινωνίες και έτσι να δημιουργηθεί μια σωστή κοινωνία και ο κόσμος να γίνει

καλύτερος.

Στη συνέχεια ανήλθε στο βήμα, ο εκπαιδευτικός Δρόσος Λάμπρος, από την Ζίτσα Ιωαννίνων, πρώην αντιπρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος ο οποίος με γλαφυρότητα ανέπτυξε ποιος ήτο ο βίος των αρχαίων ελλήνων και εξήρε την επαρχίαν Κονίτσης ως ένα υπέροχο τμήμα όχι μόνον της Ηπείρου αλλά και όλης της Ελλάδος. Οι εξ επαρχίας Κονίτσης καταγόμενοι είναι ξεχωριστοί και δημιουργικοί άνθρωποι και αποτελούν εξέχοντα πρόσωπα σε όποια κοινωνία ζουν στην Ελλάδα κ.λ.π. Σαν παράδειγμα φέρω ότι την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία την δημιούργησαν το 1937 κονιτσιώτες και πρώτος πρόεδρος της ήταν ο Βουρμπιανίτης Θάνος και πρώτος Γενικός Γραμματέας της ήταν ο ιατρός Ασημοχωρίτης Βασίλειος Χρήστου ο μετέπειτα ευεργέτης και σήμερα βρισκόμεθα σε αίθουσα που ανήκει στον σύλλογο Ασημοχωριτών την οποία με άλλα πολλά ακίνητα άφησε ο Βασίλειος Χρήστου στον εν λόγω σύλλογο.

Μετά έλαβε τον λόγον η ασημοχωρίτισσα νύφη Χρύσα Πανταζή, συγγραφέας και συνταξιούχος Λυκειάρχης, η οποία ανέφερε για τον νεώτερο έλληνα φιλόσοφο Λιαντίνη. Είπε ότι ο Λιαντίνης πίστευε ότι η Ελλάδα εβραιοκρατείται και το πιστεύω του αυτό τον στενοχωρούσε πολύ, διότι μία μοναδική χώρα του πλανήτη γη που εφεύρε τον πολιτισμόν και τον μετέδωκε σ' όλη την ανθρωπότητα, αυτή η μοναδική χώρα, η Ελλάδα, δεν μπορεί να είναι δουλωμέ-

νη σε ξένους λαούς και αυτή η στενοχώρια του τον οδήγησε στην αυτοκτονία. Πίστευε ότι όλες οι ανώτερες θέσεις του Δημοσίου και των οργανισμών κατέχονται από ελληνογλωσσους και με ονόματα Ελληνικά, εβραίους. Αλλά το κυριότερον πίστευε ότι από το ένα άκρο της Ελλάδος μέχρι το άλλο άκρο σε πόλεις, χωριά και μικρούς ακόμη οικισμούς, στις εκκλησίες και τα εκκλησάκια δοξάζουν οι παπάδες και προσκυνούν εβραίους ως προπάτορες των ελλήνων, ενώ οι αρχαίοι έλληνες ήταν μέγιστοι σοφοί και φιλόσοφοι ενώ οι νεώτεροι έλληνες τους αγνοούν παντελώς. Αυτά είπε η πρώην Λυκειάρχης Χρύσα Πανταζή.

Τέλος στην έδρα, από τον πρόεδρον Κώστα Νούτση, εκλήθη και ανέβηκε η νέα ασημοχωρίτισσα Άννα Π. Γιαννούλη, θυγατέρα του αείμνηστου ιατρού Καρδιολόγου Παντελή Γιαννούλη, η οποία είναι αγιογράφος και ζωγράφος και έδειξε δείγμα της εργασίας της. Μας έδειξε μία μεγάλη εικόνα αγιογραφημένη από την ίδια με την Παναγία να κρατάει στην αγκαλιά τον Χριστό, δηλαδή την Παναγία Βρεφοκρατούσα.

Ήταν υπέροχη εικόνα και με αυτή έδειξε η ασημοχωρίτισσα Άννα Γιαννούλη το εξαιρετικό ταλέντο της. Επίσης παρουσίασε και ένα άλμπουμ με φωτογραφίες από την πλούσια συλλογή της με αγίους και διάφορες ζωγραφιές και αυτό το Άλμπουμ πέρασε στα χέρια όλων που βρίσκονταν στο ακροατήριο το οποίο εθαύμασε το εξαιρετικό έργο

της δεσποινίδος Γιαννούλη και πολλοί της ζήτησαν την κάρτα της με το τηλέφωνο για να παραγγείλουν, να αγοράσουν κάποιο έργο της.

Την εκδήλωση έκλεισε ο πρόεδρος του Συλλόγου Ιατρός Κώστας Νούτσης, λέγοντας μακάρι όλοι μας να μελετήσουμε το μέγα έργο των αρχαίων ελλήνων και να μιμηθούμε τον βίον και την ζωή τους και ευχαρίστησε όλους όσοι προσήλθαν στην εκδήλωση, Ασημοχωρίτες και φίλους των Ασημοχωριτών καθώς ευχαρίστησε και όσους μίλησαν.

Τέλος οι ηπειρώτισσες νοικοκυρές Μαργαρίτα Σ. Νούτση και η Τασία Δ. Γεωργάκη έκαμαν και έφεραν τρεις νόστιμες ηπειρώτικες πίτες από τις οποίες έφαγαν όλοι και ευχαριστήθηκαν και συνεχάρηκαν ιδιαιτέρως την Μαργαρίτα Σ. Νούτση, αντιπρόεδρο του Συλλόγου Ασημοχωριτών για τις δύο νόστιμες ηπειρώτικες πίτες που έφερε και τις μοίρασε σε όλους.

Ο αρθρογράφος εύχεται στον Κώστα Νούτση, Ιατρόν να οργανώνει τέτοιες ωραίες εκδηλώσεις οι οποίες μας βγάζουν από την μизέρια και την ζοφερή ζωή που όλοι ζούμε στην αφιλόξενη Αθήνα. Μακάρι να φθάσουμε να ζούμε και στο ελάχιστο όπως ζούσαν οι αρχαίοι έλληνες οι πραγματικοί πρόγονοί μας όπως έγραψε ο μέγας φυλελλήνας ακαδημαϊκός που έγραψε την μεγάλη ελληνική μυθολογία Jan Ρισπέν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΝΟΥΤΣΗΣ
Συγγραφέας - Ποιητής

Μιμητές - Όμοιοιότητες

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

- Τι μοι θέλετε δοῦναι κάγω παραδώσω Αὐτόν;
- ... Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια.
- ...Ὁ Ἰούδας μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ ἀργύρια λέγων:
- «Ἦμαρτον, παραδοὺς αἷμα ἀθῶον»

(Εὐαγγ. Ματθαῖος)

ΠΡΟΔΟΣΙΑ...! λέξη κακόηχη, αποκρουστική, μισητή.

Πράξη ἐπαίσχυντη, σιχαμερή, κατακριτέα, γέννημα δειλίας.

Πολλά εἶναι τὰ αἷτια γνωστὰ καὶ ἄγνωστα ποὺ ὠδήγησαν τὸν Ἰούδα Ἰσκαριώτη, στὴν ἐνέργεια αὐτή.

Διακινδυνευμένη, ἀκόμα καὶ ἡ ἐκδοχή πὼς ἓνας ἀπ' τοὺς δώδεκα μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἰούδας, νέος, δυναμικός, φιλόδοξος, ἄτολμος, ὑπέρμετρα ἐγωΐστης, πλὴν ὅμως ἐπιπόλαιος καὶ ψυχοπαθής, θεώρησε, καθ' ὅλα νόμιμη καὶ ἀναγκαῖα τὴν προδοσίαν γιὰ τὴ δυναμικὴ ἀνατροπὴ καὶ ἀλλαγὴ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας στὴν κατεχόμενη Παλαιστίνη, μὲ ἀρχηγὸ ἄλλον ἀντὶ τοῦ Χριστοῦ.

Βλέποντας ὁ Ἰούδας τὴ συνεχιζόμενη, ἀσταμάτητη καὶ μεγάλη δημοτικότητα τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὸ μείλιχιο, γλυκὸ καὶ καθαρὸ λόγο, τὶς θεραπείες πασχόντων, τὰ θαύματα, τὶς ἀναστάσεις τῶν νεκρῶν καὶ τὶς πρωτοφανεῖς, καινοτόμες κοσμοθεωρίες, πίστευε, λαθεμένα, πὼς καὶ ὁ ἴδιος ἦταν ἀξιότερος γιὰ τὴν ἡγεσία τοῦ παράνομου ἐνοπλοῦ κινήματος τῶν Ἰουδαίων, ἀγνοώντας ἢ ξεχνώντας τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Χριστὸς ἦταν Θεάνθρωπος, μὲ κύρια ἀποστολὴ τοῦ τὸ κήρυγμα

Ἀγάπης, καὶ Εἰρήνης στὸν κόσμον καὶ ὄχι τῆς βίας.

Κυριευμένος ἀπ' τ' ἀνυπότακτα πάθη, τὸ μίσος, τὴ ζηλοτυπία, τὸν παθολογικὸ ἐγωϊσμό, τὴν ἀπατηλὴ σκέψη, τὴν αὐτοπάτη, τὶς φαντασιώσεις καὶ ὑπερεκτιμώντας τὶς ἱκανότητές του, ἀδίστακτα, τόλμησε ν' ἀντιπαρατεθῇ μὲ τὸ Χριστὸ καὶ ἀλόγιστα νὰ τὸν παραδῶσιν τοὺς διώχτες, ὑποκριτὲς Ἰουδαίους, ἀντιπαλεύοντας ἔτσι τὸ Διδάσκαλο, Σωτῆρα καὶ Θεὸ του.

Αὐτοχρηζόταν, κατὰ μία ἔννοια, Θεὸς καὶ ἀσπαζόταν τὴν ἀσέβεια πρὸς τὸ Δημιουργὸ καὶ χορηγὸ ζωῆς, Χριστό.

Τὰ τριάκοντα ἀργύρια ἦταν ἀπλά, τὸ πρόσχημα καὶ ἡ ἀπαξίωση τοῦ Θεοῦ, προκειμένου νὰ ικανοποιηθοῦν οἱ πόθοι, τὰ πάθη καὶ τὰ σχέδιά του.

Μεγάλῃ ἡ Πλάνη...!

Ὅταν ὅμως συνειδητοποίησε τὸ σφάλμα, τὴν ἀδικία καὶ τὸ μέγα ἐγκλημά του, ἐπέστρεψε τὰ ἀργύρια τοὺς συνωμότες Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους καὶ ἀπογχοῖστηκε.

Παράδειγμα μεταμέλειας καὶ αὐτοτιμωρίας.

Στὴ σημερινὴ ἐποχή, στὰ σκοτεινὰ παιχνίδια τῆς διαπλοκῆς, τῶν συμφερόν-

των, τῶν κάθε εἶδους διεκδικήσεων ἀπ' τοὺς ἐπιπόλαιους, ἄφρονες, μωροφιλόδοξους θνητοὺς, συμμετέχουν ἀλλοίμονο καὶ πολλοὶ μιμητὲς τοῦ Ἰούδα, μὲ τὴν οὐσιώδη διαφορὰ ὅτι αὐτοὶ παραμένουν ἀμετανόητοι γιὰ τὶς πράξεις τους, μέχρι τὸ πέρας τῆς ζωῆς τους, διότι στεροῦνται τοῦ θάρρους ἀναγνώρισης τῆς πλάνης τους καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀπέναντι τοὺς «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωση τοῦ θεοῦ, συνανθρώπους» καὶ τῆς αἰτήσης συγγνώμης καὶ μεταμέλειας, ἀποδίδοντας τὰ ματωμένα ἀργύρια τῆς προδοσίας, τοὺς φτωχοὺς.

Οἱ μιμητὲς αὐτοὶ ὑπερέχουν καὶ ἐπισκιάζουν μὲ τὴν κακία τους, τὸν προπάτορα Ἰούδα, καίτοι προηγοῦνται αὐτοῦ ὁ Ἐφιάλτης τῶν Θερμοπυλῶν, ὁ Σπαρτιάτης Πανσανίας τῶν Πλαταιῶν καὶ ἄλλοι.

Ζήλεια, ἀχαλίνωτος, ἀρρωστημένος καὶ ἀντιπαραγωγικὸς ἐγωϊσμός ἀνομες συναλλαγές, ἐγκληματικὲς πράξεις, πόθοι καὶ πάθη ἀπόκτησης ἀγαθῶν, σκιαγραφοῦν, συνήθως, τὸ χαρακτῆρα τῶν προδοτῶν ποὺ μὲ σημαία τὴν ἰδιοτέλεια, δρώντας πάντοτε στὸ σκοτάδι, διεκδικοῦν ἀξιώματα, ἐξουσία, διακρίσεις, πλοῦτη, ἐραστὲς ἢ ἐρωτικούς συντρόφους καὶ ἀπαντιῶνται σ' ὅλους τοὺς χώρους ἀνθρώπινης δραστηριότητος, πολιτικό, κοινωνικό, θρησκευτικό, οικονομικό, ἀθλητικό συναισθηματικό.

Ἀδίστακτοι, θρασυδειλοὶ καὶ ἀσυνείδητοι οἱ τύποι αὐτοί, προχωροῦν στὴν ἐπίτευξη τῶν στόχων τους, στηριζόμενοι στὴν ἀρχή: «Ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα».

Εἶναι οἱ σκοτεινὲς ἀνθρώπινες φύσεις.

Πλανῶνται φυσικὰ διότι ἔτσι αὐτοκαταδικάζονται, περιμένοντας ἀργὰ ἢ γρήγορα τὴν ἀνθρώπινη ἢ Θεῖα τιμωρία ἀφοῦ ξεχνοῦν τὴ ρήση πὼς: «Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος».

Προδότες νοοῦνται καὶ ὅσοι χρησιμοποιοῦν τὴν ἴδια μέθοδο διάκρισης στὴν κοινωνία ἢ ἀναρρίχησης σὲ ἀξιώματα μὲ ἀντικανονικὸ τρόπο, ὅπως οἱ δολοπλόκοι καταχραστὲς, κλέφτες, ἐπίορκοι πολιτικοὶ μετακινούμενοι ἀπὸ κόμμα σὲ κόμμα, προδίδοντας ὑρχές, πίστη, ἰδανικά, οἱ ὀκνηροὶ θρασυδειλοὶ, οἱ ἐπιπόλαιοι καιροσκόποι σύντροφοι καὶ ἐραστὲς ποὺ ἀνεύθυνα ἐγκαταλείπουν τὸ ταίρι τους, οἱ ἀναρριχητὲς σὲ θέσεις καὶ ἀξιώματα, ἀτάλαντοι δηλαδὴ ποὺ Ὑφαντὰζουν αὐτὲς ἀδικώντας τὰ ἄξια καὶ ἔντιμα ἄτομα, ὑπερφαλαγγίζοντας αὐτὰ, οἱ ὑπονομευτὲς τῆς ἀγνῆς φιλίας, οἱ κατὰ συνθήκη ψεῦτες, ὅλοι οἱ παραπάνω Ραδιοῦργοι τῶν παρασκηνίων.

Προδότες πρώτου μεγέθους εἶναι ὅσοι ξεπωλοῦν τὰ ἱερὰ καὶ ὅσα καὶ κατὰ πρῶτον τὴν ἀκριβὴ πατρίδα χωρὶς δισταγμὸ καὶ τοὺς ἀδούλωτους ἀγωνιστὲς.

Οἱ ὁμοιοίτητες μεταξὺ τῶν μιμητῶν τοῦ Ἰούδα, εἶναι φανερὲς καὶ ἐκπηγάζουν ἀπ' τὶς ἀδυναμίες, τὰ τυραννικά πάθη, τὴ μανία ἐπικυριαρχίας, σὲ ἀδύναμα ἄτομα, μὲ εὐτελὴ ἀκόμα ἀμοιβή...!

Ἄνθρωποι χαμηλῆς ἠθικῆς ὑπόστασης, ἀπαιδευτοὶ, χωρὶς ἠθικοὺς φραγμούς.

Ὅμως ἡ προδοσία κηλιδώνει τὴν προσωπικότητα αὐτῶν τῶν ἀτόμων καὶ ἡ ἀνεξίτηλη κηλίδα μεταβιβάζεται δυστυχῶς στὶς ἐπόμενες γενιές, τοὺς

απογόνους οι οποίοι ἀνάιτια στιγματίζονται - καίτοι δὲν ἦταν ἄμεσοι συνεργοί - καὶ κερδίζουν τὴν ἀπέχθεια καὶ τὴν ἀνυποληψία τῆς ὑγιοῦς κοινωνίας.

Αποφυγή καὶ ἀποκήρυξη τῶν μιμητῶν προδοσίας ἀποτελεῖ καθήκον κάθε ἐντιμου πολίτη, ὁ ὁποῖος ὅμως ἔχει τὴ μεγαλοψυχία νὰ συγχωρεῖ καὶ νὰ ξε-

χνᾷ τὶς συμπεριφορές καὶ τὰ ἔργα τους, ἀρκεῖ νὰ ἐπιδείξουν μεταμέλεια εἰλικρινή, ὥστε μὲ τὴ σειρά τους οἱ ἐπίορκοι, ξαλαφρωμένοι ἀπ' τ' ἁμαρτωλὰ βάρη τους νὰ βαδίζουν στὸν εὐθὺ καὶ φωτεινὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς προσβλέποντας στὴ σχετικὴ εὐτυχία.

ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΟΒΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Próhtu Πρόχτου (la-) = πάνω στον ὄχτο. Ἡ γειτονιά στο κέντρο του δυτικού μαχαλά. Σύνθετη λέξη ἀπὸ τὴ βλαχικὴ πρόθεση pr(i) «ἐπάνω», λατ. per καὶ τὸ κοινὸ ΝΕ ὄχτος.

Prúnyh Προύνου (la-) = στὴν κορομηλιά. 1. Ονομασία μεγάλης περιοχῆς στα σύνορα Αρμάτων, Διστράτου, Σαμαρίνας με δασικές, βοσκήσιμες καὶ καλλιεργήσιμες παλιότερα ἐκτάσεις, διεκδικούμενη ἀνέκαθεν ἀπὸ τὸ Δίστρατο. Φυτωνύμιο προερχόμενο ἀπὸ μεγάλη καὶ χαρακτηριστικὴ κορομηλιά που θα υπήρχε ἐκεῖ. Τὸ βλαχικὸ ουσιαστικὸ ἀπὸ τὸ λατ. prunus, i. 2. Τοποθεσία στὴ Γκρούσια, πρὸς τὰ δυτικά.

Rúngi Πούνγκι (la-) = στὴ γέφυρα. Στον Αῶο, ἐκεῖ που ἐκβάλλει τὸ ποτάμι που διασχίζει τὸ χωριό, εἶχε κατασκευαστεῖ τὴ δεκαετία του 1920 μεγάλη ξύλινη γέφυρα με κοινές δαπάνες Αρματοβιτῶν καὶ Λαϊστινῶν. Ἡ γέφυρα παρασύρθηκε ἀπὸ τὰ ὀρμητικὰ νερά του ποταμιού. Κατασκευάστηκε ἐκ νέου τὴ δεκαετία του 1950, ἀλλὰ εἶχε τὴν ἴδια τύχη.

Prócheirh γέφυρα υπήρχε πάντα, γιατί ἀπὸ ἐκεῖ περνοῦσε τὸ μονοπάτι πρὸς τὸ Ζαγόρι καὶ τὰ Γιάννενα. Ἡ λέξη rúngi(e) προέρχεται ἀπὸ τὴ λατ. rons, ntis.

Rúricu Πούρικον (la-). Τοποθεσία κάτω ἀπὸ τὶς Πλέντζες. Πιθανότατα πρόκειται γιὰ κυριώνυμο προερχόμενο ἀπὸ παρωνύμιο. Rúricu λέγεται «ὁ ψύλλος».

Putāmi Πουτμί (tu-) = στὴν ποταμιά. Ἐτσι ονομάζεται γενικά ἡ περιοχή του ποταμοῦ Αῶου. Με τὸ τοπωνύμιο αὐτὸ προσδιορίζεται τὸ κατεξοχὴν ποτάμι του χωριού, ὅπως με τὸ Βουνὸ τὸ κατ' ἐξοχὴν βουνό.

Ramandáni Ραμαντάνη (l'-) = στὸν Ραμαντάνη. Κυριώνυμο στα Πάνω Αμπέλια ἀπὸ κάποιον με αὐτὸ τὸ παρωνύμιο. Ραμαντάνης λεγόταν «ὁ ἀσουλὸς-πῶτος ἄνθρωπος». Εἰς παλιότερα τὸν χειμῶνα ἀνάβλυζε νερό.

Sadici Σαντίκι (la-) = στὸν Σαντίκι. Τοποθεσία στὴ Βάλια Σιάκα (ἐκεῖ που τὸ μέρος ἰσοπεδώθηκε γιὰ νὰ γίνει ἀμμοληψία γιὰ τὴν ἀσφαλτοστρώση του δρόμου), ὅπου κατὰ τὴν παράδοση σκοτώσανε τὸν τούρκο Σαντίκι(i). Γιὰ τὸ τοπωνύμιο ὁ

Στεργιόπουλος (HX 13, 171) ἀναφέρει: «Τοποθεσία Διστράτου (ΒΔ), ὅπου ἐσκοτώθη τὸν τούρκο ἀξιωματικὸς Σαντίκι».

Sálturi Σ'λτούρι (la-). Περιοχὴ στα Αμπέλια. Με τὸν ὄρο αὐτὸν ἢ παραπλήσιους στὴ βλαχικὴ ἀπαντώνται: 1. silatură (πληθ. silături) «ὁ αὐχένος, τὸ φαράγγι», ἀπὸ τὸ λατ. sellatura < sellare (Οικονόμου 1986, σ. 864). 2. šalatura «αλατίστρα». Πρβ. Σαλατούρα, λα. Schalatură «στὴν αλατιέρα» (Στεργιόπουλος, HX 13, σ. 170) καὶ Σαλατούρι(i), τὸ «αλίστρα/αλατίστρα/αλαταριά» (Ζιώγας 2013, σ. 412). 3. šārature (πληθ. šārature) «πλαγιά με σαθρὸ ἢ λασπώδες ἐδάφος» (Δασούλας 2013, σ. 210). Καμία ἀπὸ τὶς σημασίες αὐτές δὲν φαίνεται νὰ ἀνταποκρίνεται στὸ τοπωνύμιο εἴτε λόγω τῆς γεωμορφολογίας τῆς περιοχῆς, εἴτε λόγω τῆς χρήσης παλιότερα ὡς ἀμπελότοπου. Εἶναι πιθανόν νὰ πρόκειται καὶ ἐδῶ γιὰ κυριώνυμο, προερχόμενο ἀπὸ παρωνύμιο. Σημειώνεται ὅτι σιλτούρης στα ποντιακά εἶναι «ὁ κουρελὴς ἄνθρωπος».

Sálsj Σ'λτσι πληθ. (ον. εν. sálsā) (la-) = στὶς ιτιές. Τὰ χωράφια βόρεια ἀπὸ τὸν δυτικὸ μαχαλά, πάνω ἀπὸ τὰ τελευταῖα σπίτια. Φυτωνύμιο ἀπὸ τὸ βλαχικὸ sálsa «ἡ ιτιά», λατ. salix, icis.

Scárā Σκάρα (la-) = στὴ σκάλα. Τὸ μονοπάτι πρὸς τὰ Αμπέλια στο βράχο μετὰ τὸ Μιτόχι. Ἐτσι ονομάζονται γενικά τὰ ἀπόκρημνα καὶ δύσβατα περάσματα.

Sicárinj Σικ'ρίν'ι (la-) = στὶς βρίζες. Οἱ χαμηλότερες πλαγιές στο Βουνό, ὅπου παλιότερα καλλιεργοῦσαν βρίζα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ ουσιαστικὸ sicārā «βρίζα, σίκαλη», λατ. secal-lis.

Sinédru Σινέντρου (la-) = Ἅγιος Δημήτριος. Ἡ ἐκκλησία του ἁγίου Δημητρίου. Ἡ παλιὰ ἐκκλησία πυρπολήθηκε τὸν Οκτώβριο του 1943 ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς κατακτητές. Ἡ σημερινὴ χτίστηκε στὴν ἴδια θέση τὸ 1951. Ἀγιωνυμία ἀπὸ τὸ βλαχικὸ sin (καὶ με τοὺς τύπους sum, simtu, sintu) «ὁ ἅγιος» καὶ τὸ βαπτιστικὸ Médru «Δημήτριος». Sumédru λέγεται καὶ ὁ μῆνας Οκτώβριος, ἀπὸ τὴ γιορτὴ του ἁγίου Δημητρίου.

Smilanu Σμίλιανον (tu-). Ἡ κορυφὴ δυτικὰ στο Βουνό (2.014 μ. υψόμετρο), γνωστὴ καὶ ἀπὸ τὶς επικεῖς μάχες που ἔδωσε τὸ 1° Σύνταγμα Ἱππικὸ με τὶς Ἰταλικές δυνάμεις τὶς πρώτες μέρες του πολέμου του 1940. Φυτωνύμιο ἀπὸ τὸ σλαβ. smilj, ονομασία του φυτοῦ «helichrysom angustifolium» (Miklosich, Etymologisches. .. σ. 311). Πρόκειται γιὰ τὸν αρωματικὸ θάμνο «ελίχρυσος», γνωστὸ καὶ ὡς «ἀθάνατος, ἀμάραντος μόσχος».

Sorbu Σόρμπου (la-) = στὴ σορβιά. Φυτωνύμιο στα Αμπέλια, ἀπὸ δέντρο σορβιάς που υπήρχε ἐκεῖ. Ἡ λέξη ἀπὸ τὸ λατ. sorbum, i.

Stáma Στάμα (la-) = στὴς Στάμως. Πηγὴ στὸν δυτικὸ μαχαλά κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι του Παντζιούρη. Τὴ χρησιμοποιοῦσαν μόνο γιὰ καθαριότητα, πόσιμο νερό ἐπαιρνε ὁ μαχαλὰς ἀπὸ τὴ Δέση. Τὸ τοπωνύμιο καταγράφεται ἀπὸ τὸν Στεργιόπουλο καὶ ἔχει πλέον λησμονηθεῖ. Τὸ ὄνομα Στάμα ἢ Τάμα εἶναι συγκεκριμένους τύπος του βαπτιστικοῦ Σταματία.

Stāmāri Στ'μ'ρί (la-) = στὴν Παναγία. Ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας ἦταν στὴν κορυφὴ στὸν Σταυρό, δίπλα ἀπὸ τὴ μεγάλη βε-

λανιδιά με τον σταυρό του Αγίου Κοσμά. Την είχε χτίσει προπολεμικά ο Μίχος Χρυσικός και την έκαψαν και αυτήν οι Γερμανοί. Η σημερινή εκκλησία χτίστηκε το 1974 από τον γιο του Χρήστο. Αγινύμιο από το βλαχικό επίθετο stă «η αγία» και το ουσιαστικό Măria. Λατ. Sancta Maria.

Stăviniri Στ'βίνιρι = Αγία Παρασκευή. Η εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στο Μετόχι. Είναι η προσφιλής αγία των Βλάχων. Αγινύμιο προερχόμενο από το επίθετο stă και το ουσιαστικό Veneri «Παρασκευή», λατ. Sancta Venus -eris. Για τα τρία αγινυμία, Νικολαΐδης, ό. π., σ. 119, 462, 465, 507 και Οικονόμου 1986, σ. 835.

Săptili Sôpati Σ'ιάπτιλι Σ'ιόπατι (la-) = στις επτά βρύσες. Ονομασία της ψηλότερης πηγής στο Βουνό και του ομώνυμου βοσκότοπου. Περιφραστικό τοπωνύμιο από το βλαχικό έναρθρο αριθμητικό săpti-li «οι επτά» (λατ. septem) και το ουσιαστικό sôpatu «βρύση, κρουνός», προερχόμενο από το σλαβ. sorotъ «η πηγή» (Οικονόμου 2010, 114).

Scrăclu Σ'κράκλου (la.-). Η τοποθεσία πριν από την Κορομηλιά. Από το ου-

σιαστικό şcrăcu «σκόρπιος» και το επιτασσόμενο άρθρο —lu. Πιθανότατα πρόκειται για κυριώνυμο. Αν και είναι άγνωστο σε ποιον αναφέρεται, δεν είναι απίθανη η σύνδεσή του με τους αδελφούς Σκράκους (Τζήμας, Γιώργης, Ζήσης), κλέφτες από τη Σαμαρίνα, που έδρασαν περί το 1880.

Sufiţu Σ'ιουφίτσιου (la-); Τα χωράφια κάτω από τα Λιβάδια. Ίσως πρόκειται για κυριώνυμο. Υπάρχει αλλού το επώνυμο Φίτσιος, προερχόμενο ως παρωνύμιο από το βλαχικό ficiu «μικρή πέτρα που χρησιμεύει σε παιχνίδι, κοντός άνθρωπος πυγμαίος» (Οικονόμου 1986, σ. 860 και Κικόπουλος, ό. π., σ. 75).

Supătârţ Σιουπ'άρτ (la-) = στη μεγάλη βρύση. Πηγή στο μονοπάτι που οδηγεί στο Βουνό. Από το ουσιαστικό sôpatu και την καταλ. -arţ, λατ. -arius.

Supăţicu Σ'ιουπ'τίκου (la-) = στη βρυσούλα. Πηγή στο Σμίλιανο, στο μονοπάτι προς τις Επτά Βρύσες, και στην Τσ'ιούμα. Από το ίδιο ουσιαστικό και την υποκοριστική κατάληξη -icu, λατ. -iculus.

(Συνεχίζεται)

Παρακαλούμε τους συνεργάτες και φίλους του περιοδικού μας να είναι όσο πιο σύντομοι μπορούν στα κείμενα που μας στέλνουν και να αναφέρονται κυρίως στην ιστορία, παράδοση, προβλήματα της περιοχής μας κ.ά. Έτσι, θα δημοσιεύονται περισσότερες εργασίες προς ικανοποίηση όλων.

Οι πρόγονοί μας συμβούλευαν:

«Ουκ εν το πολλώ το ευ...» και «το λακωνίζειν εστι φιλοσοφείν».

ΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΤΑ ΧΝΑΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ

Στο καφενείο του χωριού, που ήταν συνάμα και Μπακάλικο, ένα βραδάκι του Αυγούστου το έτος 1945, όπως κάθε βράδυ ήταν γεμάτο με τους χωριανούς συζητώντας πίνοντας τον καφέ τους, και παίζοντας διάφορα παιχνίδια ως συνήθως πρέφα, ξερή και δηλωτή, ενώ άλλοι ψώνιζαν είδη διατροφής, για τις ανάγκες του σπιτιού τους όπως λάδι, ρύζι, μακαρόνια, αλάτι καθώς και πετρέλαιο για τις λάμπες που φωτίζαν τα βράδια τα σπίτια τους.

Το Καφενείο είχε αρκετά τραπέζια που ήταν σχεδόν όλα γεμάτα. Στο ένα τραπέζι παίζαν οι γέροντες εκείνης της εποχής, που γέροντας θεωρείτο από τα 50 και πάνω, ενώ σήμερα οι ηλικίες αλάξανε, και ο άνδρας εκείνης της εποχής των 50 χρόνων, είναι ο σημερινός 60ντάρης. Η πρόοδος της επιστήμης και προπαντός της Ιατρικής, άλλαξε τα πάντα στη ζωή.

Στα άλλα τραπέζια παίζαν ξηρή, δηλωτή, και τάβλι. Σε ένα από τα τραπέζια ήταν ο Θύμιος Μάλλιος, ο Κώστας Τσόγκας, ο Χρήστος Τσανάδης και ο Μητρούσης, ή Δημήτριος Γκουβέλης, που πίνοντας τον καφέ τους συζητούσαν για διάφορα θέματα σχετικά για τη ζωή του χωριού, στα πιο περασμένα χρόνια, στα χρόνια των παππούδων και προπαππούδων του χωριού μας.

Στα χρόνια εκείνα γίνονταν πολλές επιδρομές των κλεφτών, που ρήμαζαν

τις περιοχές, με θύματα πολλές φορές, αλλά και απαγωγές ζητώντας λύτρα μετά να τους ελευθερώσουν. Πάνω στη συζήτηση, φθάσαν στο θέμα των προγόνων των τριών χωριών, του Γανναδιού, της Μεσαριάς και Μποτσιφαριού που κατοικούσαν στη θέση Λειβάδι και με το όνομα του χωριού Σουπόστιανη (κατά την παράδοση), και τα κτήματα που καλλιεργούσαν ήταν αρκετά σε στρέμματα. Εκτός από τα κτήματα που είχαν γύρω από το χωριό τους, είχαν και άλλα στη Δέσινα, στη Δαβή, στο Περιβόλι, στο Γκόλιο ή Γύφτισσα. Στο Περιβόλι είχαν καλλιεργήσιμα περισσότερα από 25 στρέμματα και λόγω του υψόμετρου τα σπέρναν πάντα με καλαμπόκια, γιατί η σοδειά τους ήταν πάντα πλούσια, ευνοώντας το υψόμετρο, αλλά και η γης που ήταν πλούσια σε συστατικά που ευνοούσαν τα συστατικά αυτά στην ανάπτυξη και στην πλούσια σοδειά τους. Νερό υπήρχε αρκετό και κρύο.

Στο τραπέζι που συζητούσαν αυτά, έτυχε να είμαι και εγώ, νέος 15 χρόνων και μου άρεσε να ακούω αυτές τις συζητήσεις. Δύο άντρες που ήταν στο τραπέζι και συζητούσαν αυτά τα θέματα, ο Θύμιος Μάλλιος, και ο Χρήστος Τσανάδης, ο οποίος ήταν θείος μου το πήραν γεστά το θέμα σχετικά με τα καλαμπόκια στο Περιβόλι, και έτσι αποφάσισαν να πάνε εκεί ανοίγοντας και σκάβοντας ένα μέρος, έστω λιγότερο από στρέμμα,

για να διαπιστώσουν, αν τα όσα λέγαν ήταν πραγματικότητα, σχετικώς με την πλούσια σοδειά. Αποφάσισαν να πάνε κάνοντας διάφορες προετοιμασίες, όπως τα τρόφιμα που θα παίρναν κοντά τους, αφού η δουλειά αυτή θα τους έπαιρνε αρκετές ημέρες, καθώς και τα εργαλεία που θα 'παίρναν μαζί τους.

Στο Περιβόλι, είχα πάει και εγώ με τη θεία μου Σοφία να κόψουμε και να φορτώσουμε το μουλάρι με τα χόρτα που τα έλεγαν Μπουρδένια, ψηλά, και όμοια με πράσα, αλλά σε πιο λεπτή μορφή. Εκεί, εκτός από τα μπουρδένια και τις φτέρες, υπήρχαν και ερειπωμένες καλύβες, αρκετές, και διαψεύδεται ότι ήταν μύθος και όχι αλήθεια ότι κατοικούσαν οι πρόγονοί μας εκεί, στο χωριό Σουπόστιανη.

Αφού ετοιμάστηκαν, ο θεός μου ο Τάκης και ο Θύμιος Μάλλιος, φόρτωσαν, την άλλη ημέρα, στο γαϊδάρο του θείου μου τα τρόφιμά τους για τις ημέρες που θα μένανε εκεί, τις αξίνες, τα δρεπάνια, τα τσεκούρια ενώ ο Θύμιος Μάλλιος πήρε και το τσοκάνι, καθότι ήταν κτίστης, για να φτιάξει τις ερειπωμένες πλευρές της καλύβας για να μείνουν τα βράδια από το φόβο των άγριων ζώων. Πρωί-πρωί, ακόμη πριν φέξει καλά, ξεκίνησαν για το Περιβόλι. Ξεκίνησαν τόσο πρωί γιατί ήταν αρκετά μακριά και να μην τους πιάσει η ζέστη, αφού ο Αύγουστος ήταν ο μήνας με την πιο μεγάλη ζέστη. Περνώντας από τα αμπέλια του Καντσαούση ή Χασάν Τσαούση, γέμισαν τα καλάθια που είχαν με σταφύλια και σύκα που είχαν ωριμάσει, και συνέχισαν το δρόμο

τους, όπου φθάσαν μετά από 31/2 ώρες. Ο δρόμος ήταν καλός γιατί εκτός από τις γυναίκες του χωριού που πήγαιναν εκεί για να κόψουν μπουρδένια και άνοιγαν το δρόμο, ήσαν οι κυνηγοί, που και αυτοί δεν άφηναν το δρόμο να κλείσει. Πριν φθάσουν στο περιβόλι, καμιά μισή ώρα κάτω από αυτό, συνάντησαν το εξωκλήσι των προγόνων μας του Προφήτη Ηλία, ο οποίος βρίσκεται συντηρημένος από διάφορους χωριανούς, άναψαν το κερί τους για να τους βοηθήσει στην προσπάθειά τους. Λίγο παραπάνω από το Εξωκλήσι μπορεί να ιδεί κανείς ένα μέρος από το καλντερίμι της Εγνατίας Οδού, που περνούσαν οι άμαξες εκείνη την εποχή, συνδέοντας την Ήπειρο με τη Μακεδονία. Σε λίγο έφθασαν στο Περιβόλι.

Μόλις ξεφόρτωσαν τα πράγματα από τον γαϊδάρο, η πρώτη τους δουλειά ήταν να καθαρίσουν από την ερειπωμένη καλύβα τα χόρτα και τις πέτρες και μετά να σηκώσουν τα τοιχεία στα δύο μέτρα και να το σκεπάσουν με τις φτέρες. Ο γαϊδάρος έβοσκε στο πεντακάθαρο χορτάρι, ενώ οι δύο άντρες βάλθηκαν έως αργά τη νύχτα να τελειώσουν τα τοιχώματα και να φτιάξουν με διαζύγια το μέρος της πόρτας που είχαν αφήσει. Την καλύβα αυτήν φαίνεται την είχαν χρησιμοποιήσει και οι τσοπαναράιοι και σχεδόν τα τοιχώματα δεν ήσαν τελείως κατεστραμμένα, γι' αυτό και τελείωσαν πιο γρήγορα ενώ διαφορετικά θάθελαν δύο ημέρες να την τελειώσουν, γιατί δεν ήταν μικρή αλλά είχε διαστάσεις 3Χ4 μέτρα.

Κουρασμένοι όπως ήταν άναψαν

φωτιά, με τα ξερά ξύλα που υπήρχε γεμάτος ο τόπος, φάγανε, και αφού έφτιαξαν τα κρεβάτια τους με τις φτέρες, και βάζοντας το γαϊδάρο μέσα στην καλύβα που κοιμόνταν αυτοί, από το φόβο των λύκων αλλά και της αρκούδας, κοιμήθηκαν ήσυχοι. Το πρωί που ξύπνησαν, τα κούτσουρα στη φωτιά σιγόκαιγαν ακόμη. Βγάλαν το γαϊδάρο έξω, καθάρισαν το μέρος της καλύβας από τις κοπριές, μετά άρχισαν να φτιάχνουν το καλυβάκι με διαζύγιο για το γαϊδάρο και να είναι σίγουροι πως δεν θα πάθει τίποτα από άγριους επιδρομείς.

Αφού τελείωσε και το καλύβι του γαϊδάρου, σειρά είχε πλέον να διαλέξουν και να οριοθετήσουν το μέρος για το χωράφι που θα άνοιγαν και θα το έσπερναν καλαμπόκι. Ξεχώρισαν ένα μέρος περίπου ένα στρέμμα, το οριοθέτησαν, και άρχισαν να κόβουν τις φτέρες και τα μπουρδένια που είχε μέσα με τα δρεπάνια που είχαν μαζί τους, και όταν τελείωσαν το θερισμό των χορταριών, τότε πήραν τις αξίνες και άρχισαν να σκάβουν στρεμματίζοντας γιατί οι φτέρες και τα μπουρδένια είχαν βαθιές ρίζες και έπρεπε να τις βγάλουν, γι' αυτό το σκάψιμο έπρεπε να γίνει πιο βαθιά ώστε να σπείρουν μετά το καλαμπόκι. Αφού τελείωσε η ημέρα σκάβοντας, κουράστηκαν και βάλθηκαν να μαγειρέψουν αγριογούρουνο που είχε πιάσει με το βρόχι ο θεός μου ο Χρήστος, την προηγούμενη ημέρα. Όταν έβρασε το φαγητό, βάλανε το γαϊδάρο μέσα στο καλύβι του γιατί γύριζε γύρω στα πόδια τους, αφού ήταν χορταμένος, και κάθισαν να φάνε με την πсуχία

τους το καλομαγειρεμένο γουρουνάκι, γιατί και οι δύο ήταν καλοί μάγειροι αφού στο χωριό όταν γινόταν γάμος, αυτούς φωνάζαν μαζί με τον Αντρέα Τζιμννάδη για να μαγειρέψουν. Βάλανε στα πιάτα φαγητό και φάγανε. Καθισμένοι έξω από την καλύβα δίπλα στην αναμμένη φωτιά, ήπιαν το κρασάκι τους και μετά ξαπλώνοντας στα χορτάρια δίπλα στη φωτιά λέγανε διάφορες ιστορίες για να περάσει η ώρα και να πέσουν για να κοιμηθούν στα χοντρά κρεβάτια τους που είχαν φτιάξει με τις φτέρες, και με την καθαρή κουβέρτα από πάνω στη θέση του σεντονιού, απολάμβαναν θαυμάζοντας τη μαγεμένη φύση και τη γοητεία που είχε το τοπίο εκεί, με τις όμορφες και τις ψηλές οξυές. Μέσα στην πсуχία της φύσης και με το αεράκι που φυσούσε, άκουγες το θρόισμα των φύλλων της οξυάς και παρατηρώντας τον πεντακάθαρο ουρανό, έβλεπες αραϊά να πέφτουν οι κομήτες στη γη. Αφού τελείωσαν τις ιστορίες και οι θαυμασμοί της φύσης, κουρασμένοι όπως ήταν από το σκάψιμο πέσανε να κοιμηθούν να ανανεώσουν τις δυνάμεις τους για την άλλη μέρα που θα συνέχιζαν το όνειρό τους να γίνεται πραγματικότητα όπως οι πρόγονοί τους.

Όταν ξύπνησαν το πρωί η πρώτη τους δουλειά ήταν να τεμαχίσουν το κρέας από το γουρουνάκι, να το καπνίσουν με τα ξηρά κλαδιά που βάλαν στη φωτιά για να κρατήσει ανέπαφο το κρέας για τις μέρες που θα ήταν εκεί.

Αφού κρέμασαν το καπνισμένο κρέας μέσα στην καλύβα, πήραν τις αξίνες τους και συνέχισαν το στρεμματισμό του

χωραφιού.

Την ημέρα τα ενοχλητικά νταβάνια τους τοιμπούσαν ακόμα και έξω από τα πουκάμισα, και δεν ήταν και ολίγα που τους ενοχλούσαν, γι' αυτό αναγκάστηκαν να φορέσουν τα σακάκια τους και να πάνε να τους ενοχλούν.

Μετά από 10 ημέρες τελείωσαν το στραμμάτισμα του χωραφιού καθώς και το φράξιμο για να είναι έτοιμο για το σπαρμό την Άνοιξη της άλλης χρονιάς. Αν και κουρασμένοι νοιώθανε χαρούμενοι που πραγματοποίησαν το όνειρό τους. Γύρισαν στο χωριό και έλεγαν τις εμπειρίες τους, και όταν μία ημέρα που ο θείος Τάκης ήλθε στο σπίτι το δικό μας και τα έλεγε στον πατέρα μου το τι τράβηξαν έως όπου τελειώσουν, εγώ ακούγοντάς τον τα αποτύπωσα στο μυαλό μου και τα γράφω όπως τα εξιστόρησε.

Την επόμενη χρονιά την Άνοιξη, ξαναπήγαν και σπείραν καλαμπόκι, αλλά χωρίς μεγάλη κούραση καθώς ήταν στρεμματισμένο και φύγαν μετά από δύο ημέρες από το Περιβόλι, αφού είχαν τελειώσει το σπαρμό.

Ξαναπήγαν όταν επρόκειτο να το σκαλίσουν και απόρρησαν με τη ζωντάνια που είχε το φυτό, λόγω της παρθένας γης, του υψομέτρου, ή και της κοπριάς από τις φτέρες και τα μπουρδένια.

Τον Αύγουστο πήγαν ξανά και το πότισαν με το τρεχούμενο νερό που υπήρχε εκεί. Είχαν ψηλώσει αρκετά, και ορισμένα είχαν σχεδόν ξεσταχυάσει.

Το βράδυ κοιμήθηκαν εκεί στο καλύβι που είχαν φτιάξει, αλλά είχαν εκεί τις κουβέρτες μέσα στην καλύβα, και τις

βρήκαν όπως τις είχαν αφήσει.

Ξαναφράξαν ορισμένες μεριές που νομίζανε ότι είναι ευάλωτες, και ξαναγύρισαν για το χωριό. Στην επιστροφή τους, γέμισαν τα καλάθια που είχαν αφήσει στο αμπέλι στη θέση Καντσαούση, με σταφύλια και σύκα.

Περίμεναν μετά να έρθει ο Οκτώγρης για να πάνε να μαζέψουν τα καλαμπόκια. Σχεδόν, τέλος Οκτωβρίου αποφάσισαν να πάνε για να τα μαζέψουν. Αφού βρήκαν 5 μουλάρια από τους χωριανούς, και με το γαϊδουράκι τους μαζί, ξεκίνησαν να πάνε για να μαζέψουν τον καρπό. Μαζί τους πήραν και τις γυναίκες τους, την θεία μου Αριάδνη και τη Σταθούλα Μάλλιου τη γυναίκα του Θύμιου Μάλλιου, για να βοηθήσουν το μάζεμα του καλαμποκιού.

Όταν έφτασαν στο χωράφι δεν μπορούσαν να πιστέψουν με τα μεγάλα και ψωμωμένα καλαμπόκια που υπήρχαν, σχεδόν διπλάσια από τα καλαμπόκια του χωριού. Όταν τελείωσαν φόρτωσαν τα μουλάρια και το γαϊδάρο με τα τσουβάλια γεμάτα με τη σοδειά, την πειραματική αυτή σοδειά του καλαμποκιού.

Όταν ήρθαν στο χωριό και είδαν τα καλαμπόκια οι χωριανοί, δεν πίστευαν ότι στο Περιβόλι γίνανε αυτά. Γι' αυτό οι πρόγονοί μας που ζούσαν στο χωριό Σουπόσιανη καλλιεργούσαν με καλαμπόκια το Περιβόλι και τα αρκετά στρέμματα που υπήρχαν και στη Γύφτισσα, 100 μέτρα ψηλότερα από το Περιβόλι.

ΣΤΥΡΙΑΔΩΝ ΞΕΙΝΟΣ

ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΛΑΓΚΑΔΙΩΤΩΝ ΜΑΣΤΟΡΩΝ

Πασχάλη Δ. Μανώλη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μονή Αγίου Βησσαρίωνος, 1859
(ή των Μεγάλων Πυλών ή Δούσκου)

Μετά από δύο χρόνια, 1859, συναντάμε την ίδια κομπανία. Δημήτριος & Στεφανής Θεοδώρου, να χτίζει την αραβοσιταποθήκη της Μονής Αγίου Βησσαρίωνος. Ασχολείται με την δόμηση και την συντήρηση των κτισμάτων της Μονής. Διακριβωμένα κτίζει μία από τις αραβοσιταποθήκες του μοναστηριού, όπως μας πληροφορεί η λιθογλυπτή επιγραφή που διασώθηκε.

Αρχικτίστης αναφέρεται ο Δημήτριος. Παραλείπεται το επώνυμό του αλλά όχι και το χωριό απ' όπου κατάγεται, Πλήσιανη (Μπλήσιδιανη) από την Κόνιτσα.

ΜΠΗΣΤΑΝΙ ΑΥΤΟΥ ΠΑΤΡΙΣ
ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΗΝ ΑΥΤΗΣ

Το σκάλισμα της επιγραφής έγινε από τον πελεκάνο Στεφανή Θεοδώρου, ο οποίος δεν μνημονεύεται στην επι-

γραφή. Και αυτό διότι εκτός από τα γράμματα δεν υπάρχει κάποια παράσταση ή έντονος διάκοσμος στο λιθογλυπτο που να προϋποθέτει την αναφορά του πελεκάνου ως δημιουργού της.

Το κείμενο της επιγραφής το συνέθεσε ο Ιερομόναχος Χατζής - Γεράσιμος το 1859, έτσι ο σκαλιστής το είχε μπροστά του όταν σχεδίαζε τα γράμματα στην πέτρα και πελεκώντας τα σχημάτιζε ένα - ένα.

Η εντοιχισμένη πλάκα με την λιθογλυπτή επιγραφή στην αραβοσιταποθήκη της Μονής είχε διαστάσεις: ύψος 0,41μ και πλάτος 0,33μ. Το κείμενο της διακρίνεται σε δύο στίλβες, είναι έμμετρο σε 26 στίχους. Η πλάκα στο επάνω μέρος της και επάνω από το κείμενο διαχωρίζεται σε τρία ισομερή τμήματα με δύο κάθετα σκαλιστά χωρίσματα. Τα σκαλίσματα στα ισομερή τμήματα απεικονίζουν: στο κέντρο σταυρό με κληματοειδή και εκατέρωθεν (δεξιά - αριστερά) πουλιά με αναστηλωμένα τα φτερά τους να ραμφίζουν καρπούς από σχηματοποιημένα δέντρα.

ΤΙ ΘΑΥΜΑΖΕΙΣ ΘΕΛΤΑ / ΝΕ-
ΟΝ ΚΤΙΡΙΟΝ ΧΑΡΑ / ΑΠΟΘΗΚΗΝ
ΟΝ ΘΩΡΕΙΣ / ΑΡΑΒΟCΙΤΟΝ ΒΟΛΗ /
Η ΚΑΤΩ ΘΕΤΕΙC ΤΟ CΠΕΙΡΙ /
ΑΝΩΘΕΝ ΜΕ ΤΟ ΓΟΥΤCΙ / ΝΑ

ΜΗ ΣΕΠΕΤΕ ΑΥΤΟ /ΓΙΑ ΝΑ
ΤΡΩΓΩΣΙ ΚΑΛΩ /ΟΙ ΕΝ ΤΗ
ΜΟΝΗ ΑΥΤΗ /ΙΕΡΑ ΤΕ
ΘΑΥΜΑΣΤΗ /ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΙ
ΠΟΛΟΙ /ΜΟΝΑΧΟΙ ΤΕ ΚΑΙ
ΠΤΩΧΟΙ /ΣΥΓΧΩΡΕΙΤΕ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΝ / ΑΜΑ Κ'
ΕΠΙΜΕΛΕΙΤΗΝ /
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ. /
ΚΛΕΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΑΥ/ΤΗΣ ΟΝΟ-
ΜΑ ΚΥΠΡΙ/ΑΝΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ /
ΚΑΛΗΘΗΣ ΑΥΤΟΣ / ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ
ΧΡΗΜΑ/ΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΣΕΝ / Ο ΘΕ-
ΩΡΙΣ ΤΩ ΠΕΝ/ΤΙΚΟΣΤΟ ΕΝΝΑ-
ΤΩ / ΟΚΤΑΚΟΣΙΟΣΤΟ / ΧΙΛΙΩ
/ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΗ ΜΑΡΤΙΩ
/ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΧΙΚ/ΤΗΣΤΗΣ
ΜΠΑΝΣΤΑ/ΝΙ ΑΥΤΟΥ ΓΙΑΤΡ(ΙC)
ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΗΝ Α / (Υ)
ΤΗΣ
(31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1859)

Ορθογραφικά και συντακτικά λάθη δεν διαπιστώνουμε στην πολύστιχη έμμετρη επιγραφή σκαλισμένη σε πέτρα που ήταν εντοιχισμένη σε μία από τις αραβοσιταποθήκες στα κτήματα του μοναστηριού. Σήμερα βρίσκεται στο σκευοφυλάκιο της Μονής Αγίου Βησσαρίωνος - Δουσικού.

Οι κτητορικές επιγραφές των επιβλητικών Ναών έχουν συνταχθεί από εγγράμματους κληρικούς ή επιτρόπους. Είναι ορθογραφημένες και χωρίς φραστικά λάθη. Αυτό μας μαρτυρεί και η επιγραφή της Μονής Δουσικού ή των Μεγάλων Πυλών. Υπάρχουν όμως και επιγραφές αυτοσχέδιες, δημιουργήματα

των μαστόρων με ορθογραφικά ή συντακτικά λάθη ή είναι ελλιπείς.

Ο Αραβαντινός το 1856, για το εν λόγω μοναστήρι αναφέρει: ...Κατά τον Μάιον, 1823, πάσα η Θεσσαλία διέκειτο πλήρως στρατιωτικών σπιφών και κινήσεων εισελθόντων εκείσε των ως ανωτέρω συλλεχθέντων στρατών. Πρώτος Οθωμανικός στρατός εισέβαλεν εις την Παρακελωίτιδα διά των Τρικκάλων, οδηγούμενος υπό του Σούλτζε Κόρυτζα, όστις αερώχως και ορμητικώς προχωρήσας νναγκάσθη ίνα επανέλθη εις Τρίκαλα κατησχυμένος, αφ' ου επολέμησε και κατεδ/ώχθη υπό του ανδρείου Οδησσέως

Εν τη αισχρά αυτή επιστροφή του εις Θεσσαλίαν ελεηλάτησεν ο ρηθεις Σούλτζε Κόρυτζας το περιώνυμον του Δούσκου μοναστήριον, ούτινος τους πλείστους καλογήρους κατέσφαξεν...

Και αλλού

«Δούσκον και Δουσικόν ορθώτερον. Μοναστήριον μεγαλοπρεπέστατον και οχυρωμένον, ανεγερθέν υπό του Αγίου Βησσαρίωνος, του τε ανεψιού του Νεοφύτου, (Μητροπολιτών της Λαρίσης Χρηματισάντων) κατά τα μέσα της Ι Σ Τ εκατοετατερίδος. Περιέχει το ιερόν αυτό καταφύγιο 366 κελιά, χρσιμεύοντα εις ενοίκησιν των άλλοτε πολλών εκείσε ενοικούντων, ων πλείστους ο Σούλτζης Κόρυτζας εφόνευσεν εν έτει 1823 ότε ελεηλάτησαν οι Αλβανοί του τα ιερά και πάν σκεύος του ρηθέντος μοναστηρίου, την τε λαμπράν βιβλιοθήκην του, συγκειμένην εκ 2000 τόμων περιέχουσας και ικανά χειρόγραφα

εν μεμβράναις. Το μοναστήριον αυτό το και πρώην, και νυν εισέτι, διαπρέπον εν Θεσσαλία, πλείστα κτήματα επιποπίως κι εν τη Βλαχία κατέχει και δεσπόμεν, παρ' ων εισπράττεται επήσιον καθαρό εισόδημα πλείον των 400.000 γροσιών, όπερ κακήν κακώς υπεξαιρείται και σπαταλάται. Επί του ιερού αυτού σκηνώματος ενοριακού όντος αρχήθεν, επώπνευε κυριαρχικώς ο κατά καιρόν Λαρίσης. Υπό τούτου πρότερον τη συναινέσει των ενασκούντων μοναχών εξελέγετο ο κατά καιρόν ηγούμενος, αλλ' εσχάτως, πατριαρχική διαταγή, ανεγνωρίσθη και εγένετο σταυροπηγιάκόν. Κείται τέσσερας περίπου ώρας προς Μ. των Τρικκάλων ενβουνώ του Πίνδου όρους όπερ καλείται Κόζιακας. Τα εν Θεσσαλία δεσποζόμενα παρ' αυτού χωρία εισί ομώνυμον χωρίον ο Δούσκος, τα Λεσσανά και το Βεργογέρι».

Το μοναστήρι βρίσκεται στο νομό Τρικάλων, στην Ανατολική πλευρά της Πίνδου. Στο δύσβατο φαράγγι του Πορταϊκού, παραπόταμος του Πηνειού ποταμού. Εκεί όπου ο Κόζιακας χωρίζεται από τον Ίταμο, σχηματίζεται πραγματική είσοδος - φυσικό πέραςμα. - προς τον κάμπο των Τρικάλων. Στο απώτερο παρελθόν ήταν το πέραςμα, η είσοδος ανθρώπων, ζώων και εμπορευμάτων προς τα ορεινά χωρία βοριοδυτικά και νότια της Πίνδου και αντίθετα. Ονομάζεται και μονή των Μεγάλων Πυλών. Στη σημερινή θέση όπου είναι χτισμένη η κωμόπολη Πύλη. Τη βυζαντινή εποχή υπήρχε πόλη που ονομαζόταν " Μεγά-

λαι Πύλαι".

Ο Δεσπότης της Ηπείρου σεβαστοκράτορας Ιωάννης Α' Αγγελος Δούκας Κομνηνός, το 1283 κατασκεύασε επάνω σε ερείπια αρχαίου ναού, τον ναό Πόρτα Παναγιά ή Παναγία των Μεγάλων Πυλών ή Ακαταμάχτου Θεοτόκου, όπου βρίσκεται στον οικισμό της Πόρτας Παναγιάς. Η σταυρεπίστεγη βασιλική, είναι τρίκλιτη θολωτή και αποτελούσε το καθολικό της μονής της Ακαταμάχτου Θεοτόκου. Έχει δύο σημαντικά ψηφιδωτά: το Χριστό και της Παναγιάς βρεφοκρατούσας και έξοχο μαρμάρινο τέμπλο. Είναι ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα μνημεία της βυζαντινής κληρονομιάς της χώρας μας. Εξέχον ιστορικό μνημείο της βυζαντινής περιόδου κηρύχθηκε το 1967.

Η μονή Δουσικού, ιδρύθηκε το 1522 από τον Μητροπολίτη Λαρίσης, Βησσαρίωνα, αλλά ο ναός ξαναχτίστηκε το 1544 με μεγαλύτερες διαστάσεις από τον ανιψιό του Βησσαρίωνα, Μητροπολίτη Λαρίσης, Νεόφυτο. Η φρουριακή μορφή του, η δόμησή του σε δύο ορόφους, ο τύπος του ναού και η τοιχογραφική του διακόσμηση φανερώουν την καλλιτεχνική επιρροή του Αγίου Όρους. Η εκκλησία είναι τρίκογχη, αθωνικού τύπου, και οι τοιχογραφίες που διατηρούνται σε πολύ καλή κατάσταση, φιλοτεχνήθηκαν από τους ζωγράφους της κρητικής σχολής που εργάζονταν στα μοναστήρια του Αθού. Σύμφωνα με την επιγραφή, ο ναός τοιχογραφήθηκε το Νοέμβριο του 1557. Το τέμπλο, ξυλό-

γλυπτο έργο που έχει επιχρυσωθεί, φέρει εικόνες του ζωγράφου Δροσινού. Η παράδοση θέλει το μοναστήρι με 366 κελιά' το ίδιο μας πληροφορεί και ο Αραβαντινός, όσες και οι ημέρες του χρόνου. Έχει δε τρία παρεκκλήσια καθώς και τριώροφο νερόμυλο, σπάνιο δείγμα της προβιομηχανικής αρχιτεκτονικής. Το νερό για τη λειτουργία του νερόμυλου το προμηθεύονταν από τον Πορταϊκό ποταμό το οποίο μεταφέρονταν σε κτιστό κανάλι.

Το μοναστήρι σήμερα είναι ανδρικό όπου διατηρείται το άβατον των γυναικών και διαθέτει ξενώνα. Πλούσια είναι και η βιβλιοθήκη του μοναστηριού με σπάνια χειρόγραφα, τα οποία μεταφέρθηκαν τον 19^ο αιώνα στην Εθνική Βιβλιοθήκη Αθηνών. Το 1943 από βομβαρδισμό των Γερμανών εν μέρει καταστράφηκε. Τα κατεστραμμένα τμήματα του μοναστηριού αναστηλώθηκαν πρόσφατα.

3. Μεταμόρφωση Σωτήρος

Περτούλι - 1863

Στο Περτούλι Τρικάλων βρίσκεται πάλι την κομπανία του Δημητρίου Θεοδώρου, το έτος 1863. αυτό μας πληροφορεί το λιθόγλυπτο θύρωμα του Ναού. Αρχικτίστης είναι ο Δημήτριος και πελεκάνος ο Στεφανής. Το λιθόγλυπτο περιθύρωμα του Ναού Μεταμόρφωσης Σωτήρος, έχει χαθεί πριν από το 1970. Ο αρχικός Ναός του 1863 καταστράφηκε (άγνωστη ημερομηνία) και στη θέση του χτίστηκε αυτός που υπάρχει σήμερα.

Από τον παλιό Ναό διασώθηκε το δεξιό τμήμα του υπέρθυρου λιθόγλυπτου με ένα μικρό τμήμα της επιγραφής με κεφαλαία γράμματα:

(ΑΩ) Ξ Γ Α Υ Γ Ο Υ Σ Τ Ο Υ Λ'
(1863 Αυγούστου 30)

Τα γράμματα είναι προσεγμένα, καλοδουλεμένα και έχουν ακρέμονες. Στην δεύτερη επιγραφή πάνω από την παράσταση του Αρχαγγέλου με καλλιγραφικά πεζά γράμματα διαβάζουμε το όνομα του αρχικτίστη Δημητρίου από την Κόνιτσα:

«Χειρ δε του Αρχικτίστου Δημητρίου Κονισιώτου» Αναφέρεται ο αρχικτίστης της κομπανίας Δημήτριος Κονισιώτης. Εδώ παραλείπεται το επώνυμό του (Θεοδώρου), η ιδιαίτερη πατρίδα του (Πλήσιανη - Λαγγάδα) και αναφέρεται με το γενικό όνομα των διάφορων χωριών της περιοχής, ως Κονισιώτης. Όπως η προηγούμενη έτσι και αυτή η γραφή είναι επιμελημένη και πρέπει να έχει συνταχθεί από εγγράμματο κληρικό. Η Τρίτη επιγραφή που είναι στα πόδια του Αρχαγγέλου, δεξιά και αριστερά, έχει σκαλιστεί βεβιασμένα, ανορθόγραφα και με σύντμηση:

«ΔΗΛ ΧΕΙΡΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗ ΘΕ-
ΟΔ[Ω]Ρ[ΟΥ]

Προφανώς ο πελεκάνος Στεφανής υπέγραψε το έργο του με δική του πρωτοβουλία χωρίς να έχει κάποιο σχέδιο και χωρίς να πάρει εντολή από κάποιον.

Η φωτογραφία παρουσιάζει το δεξιό τμήμα του περιθυρώματος του Να-

ού, το οποίο δε σώζεται σήμερα. Από το 1975 δεν ήταν στη θέση του.

Η κομπανία του αρχικτίστη Δημητρίου Θεοδώρου ήταν που έκτισε τον πρώτο Ναό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Ο πελεκάνος Στεφανής Θεοδώρου ήταν εκείνος που σμίλευσε την πέτρα και άφησε τα χνάρια τους στο Ναό του Σωτήρος στο Περτούλι των Τρικάλων στις 30 Αυγούστου του 1863.

Η μετοπική απόδοση του αρχαγγέλου Μιχαήλ είναι η μορφή που κυριαρχεί. Το στρογγυλό πρόσωπο της μορφής καταλήγει σε ασύμμετρο τριγωνικό πιγούνι. Τα μεγάλα μάτια κυριαρχούν σε αντίθεση με το μικρό στόμα. Τα αυτιά προβάλλουν μπροστά από το μικρό φωτοστέφανο. Τα πόδια του είναι σε έντονο διασκελισμό και το σώμα του κλίνει προς τα αριστερά.

Η προσπάθεια του πελεκάνου να αποδώσει με τον δικό του τρόπο την κίνηση του μανδύα και του χιτώνα του /Αρχαγγέλου που τελειώνει σε απλές κυματιστές λαξεύσεις, είναι εντυπωσιακή.

Κάτω από τη μέση της μορφής και μπροστά από τις κυματιστές λαξεύσεις, προβάλλει κεφαλή ανθρώπου. Στο τοξωτό άνοιγμα του υπέρθυρου και στην εσωτερική πλευρά του τόξου ακολουθεί περίγραμμα συνεχόμενου ελικωτού βλαστού.

Οι παραστάδες κοσμούνται κάθετα σε μορφή ταινίας, με άνθινα πλαίσια σε αυγοειδές σχήμα. Το εσωτερικό του κοσμούν άνθη, εξαπτέρυγα, πουλιά που

ραμφίζουν καρπούς, ρόδακες και χειρουμείμ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αραβαντινός Παναγιώτης, «Χρονογραφία της Ηπείρου», 1856, επανέκδοση 1969
2. Γκατσόπουλος Σαύρος, «Αρχιεπισκοπή Πατριανής»
3. Γουργιώτη Λένα, «Λιθανάγλυφα και μασόροι της πέτρας στη Δυτική Θεσσαλία, 19^{ος}-αρχές 20^{ου} αιώνα», Αθήνα 2001
4. Δέρεμης Αθανάσιος, «Οι Οθωμανικές μεταρρυθμίσεις (Τανζιμάτ)», εκδοτική Αθηνών, σελ. 168-171.
5. Δραγούμης Ίων, «Νεοελληνικός Πολιτισμός», Αθήνα 1927
6. Εγκυκλοπαίδειες:
α) Δομή 2005-2006
β) Παιδεία 2005-2006
7. Ζάκου Αριστοτέλη, «Λαϊκή Αρχιτεκτονική», περ. Καλλιτέχνης, 1910, σελ. 185
8. Ζιάκας Ηλ. Γεώργιος, «Αρχαιολογικός και Τουριστικός οδηγός Νομού Τρικάλων», Τρίκαλα 1976
9. Καλούσιος Γ. Δημήτριος, «Τρικάλινά Σύμμεικτα Α'», ΠΕΡ. Τα Μετέωρα, Τρίκαλα 1990-91
10. Κανελλάκης Παναγιώτης, «Παναγιά Φανερωμένη», εφημ. «Τρικάλινά Νέα», Τρίκαλα 1987
11. Κίτσου Α. Μακρή, «Η λαϊκή τέχνη του Πηλίου», Αθήνα 1976
12. Παπαζήση Δ. Τριαντάφυλλου, «Τρικάλινό ημερολόγιο», Τρίκαλα 1996
13. Τσοπούτου Δημητρίου, «Γη και Γεωργοί της Θεσσαλίας κατά τη Τουρκοκρατία», Αθήνα 1977

14. Φαλτάιπς Κωνσταντίνος, «Οι πλανόδιοι τεχνίται και η εθνική μας υπόθεση», Αθήνα 1928

15. Πετρονάκης Αργύρης, «Λιθανάγλυφα θυρώματα εκκλησιών της Δυτικής Θεσσαλίας με Νεοκλασικές επιδράσεις», περιοδικό «Ανθρωπολογικά», 3, Βόλος 1982

• Ευχαριστώ θερμά τον κ° Δημήτριο Καλούσιο, καθηγητή από τα Τρίκαλα, για το φωτογραφικό υλικό που μου παραχώρησε (08-08-2004)

• Απευθύνω τις ευχαριστίες μου στην κ° Ρόσιου από τα Τρίκαλα, Διευθύντρια του Πολιτιστικού Οργανισμού Δήμου Τρικαίων, Δημοτική Βιβλιοθήκη, για το έντυπο πληροφοριακό υλικό (14-06-2004)

• Θερμά ευχαριστώ τον κ° Γεώργιο Ζιάκα, καθηγητή, έκτακτο επιμελητή αρχαιοτήτων Ν. Τρικάλων και πρόεδρο της Φιλαρχαίου Εταιρίας Τρίκκης, για τις πληροφορίες που μου έδωσε.

Πασχάλης Δ. Μανώλης

ΕΝΩΣΗ ΤΕΚΝΩΝ, ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ
ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΠΟΣ 1940-41

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Για τους συγγενείς των πεσόντων
κατά το Έπος 1940-41 στη Βόρειο Ήπειρο

Την 22^α Ιανουαρίου 2018 μετά από Συμφωνία Ελλάδας - Αλβανίας, άρχισε επισήμως η αναζήτηση των οστών των 7.976 πεσόντων κατά το Έπος 1940 - 41 στη Βόρεια Ήπειρο, που σχεδόν στο σύνολο τους επί 78 χρόνια παραμένουν άταφοι ή προσωρινά θαμμένοι.

Οι αναζητήσεις - εκταφές άρχισαν από τον ομαδικό τάφο στα Στενά της Κλεισούρας και συνεχίζονται με γοργούς ρυθμούς. Για τον εντοπισμό των οστών των πεσόντων και την αναγνώριση της ταυτότητας οι συγγενείς μπορεί να απευθύνονται:

- Στο ΓΕΕΘΑ, αρμόδια υπηρεσία

παρακολουθήσης έργου για τους Πεσόντες (τηλέφωνο 210 6573274 και 210 6575020). <http://www.geetha.mil.gr/el/briefing-el/press-el/6475-diadikasia-dhmioyrgias-bashs-dedomenwn-tavtopoihshs-dna-pesontwn-ellhno-italikov-polemon.html>

- Στο 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Τμήμα Μοριακής Βιολογίας, που διενεργεί εξετάσεις για την ταυτοποίηση - DNA (τηλέφωνο: 210 7494749).

- Στη Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού (τηλέφωνα 210 3221569/ 20 3221747). <https://dis.army.gr/el/content/search-casualties>

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΩΝ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

& Συμβίωσις μετά των ληστών

ΥΠΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΚΙΑΡΗ
(ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Κ. ΠΥΡΡΟΥ)

(συνέχεια από το προηγούμενο)

6 Ιουλίου

Εξημέρωσεν η Πέμπτη και άμα τη αυγή εβαδίσαμεν επί έν τέταρτον προς τα κάτω και του μέρους καταλήλου κριθέντος προς διημέρευσιν έστημεν ο δε Σέλιος μεθ' ενός ετέρου μας εγκατέλιπε, και επιστρέψας, μετά τέσσαρας ώρας μοι προσέφερε λαχαναρμιάν, πήπταν εκ γάλακτος και κουλούραν, άτινα ετέθησαν εις το ταγάρι του Ασλάν χάριν εμού. Με κατέλαβε μεγίστη στενοχωρία και αθυμίαν διό και εζήτησα την άδειαν να κάμω μικρόν περίπατον· μοι το επέτρεψαν εις απόστασιν δεκαπέντε βημάτων κα επί του ορισθέντος σημείου πολλάκις και επανειλημμένως ήλθον και επανήλθον. Διάφοροι λογισμοί με συνέθλιβον και με κατετάραιπον και αι σωματικά και νοπτικά δυνάμεις μου ήρξαντο χαλαρούμεναι. Θα έπιπτον επί του εδάφους, ότε ο Χασμής οικτείρας την θέσιν μου, ει και σκληρός άλλως, με επλησίασε και με παρεμύθει επιλέγων ότι η τοσαύτη στενοχωρία θα με έβλαπτε και σωματικώς και ηθικώς· πρέπει να φανώ γενναίος και το χέρι των θα είναι καίρλητικόν· επί παραδείγ-

ματι μοι ανέφερεν ότι προ τριών ετών συνέλαβον αιχμάλωτον εις Αικατερίνην παρ' ου έλαβον 1500 οθ. λίρας λύτρα και εντός εξ μηνών ούτος μετά την απολύτρωσίν του εκέρδισε διπλάσια των όσων επλήρωσεν εις τους ληστές. Ο διάλογος ημών έλαβεν επομένως έκτασιν· έκαστος δε ημών όσον ηδύνατο υπερήσπιζε το συμφέρον του, ει και ουδείς εκτός εμού είχεν ουδέν δίκαιον αλλά το δίκαιόν μου ήτο ήδη κοινόν μετά του δικαίου των ληστών, ίσως δε και ολόκληρον ιδικόν των. Το ήμισυ, κατ' αυτούς της περιουσίας μου διεγράφετο των Καταστίκων μου, εάν ελάμβανον εισέτι 1000 οθ. λίρας, το δίκαιον τούτο δεν έπρεπε το παράπαν να με στενοχωρή, ικανά εναπέμενον. Ταύτα κατ' εμαυτόν σταθμίζων διελογιζόμεν την μέλλουσαν δυστυχίαν εις ην έμελλε να υποκύψη η οικογένειά μου, ουσ' ηδυνάμην να εύρω τέλος τι μόνην ανακούφισιν εύρισκον ενθυμούμενος τας καταστροφάς ας υπέστησαν κατά τον παρόντα καιρόν τοσοῦτοι αθώοι και τα μεγάλα δεινά εις α υπέκυψαν οῦτοι ασυγκρίτως των εμών υπέρτερα, εγώ δε σώζων την ζωήν μου ήλπίζον πολύ εις εμέ αυτόν, εις αδελφόν αφοσιωμένον και ειλικρινή και εις φίλους. Έπρεπε λοι-

πόν να συμμορφωθώ με την σκληράν ταύτην παραμυθίαν και την έτι σκληροτέραν τύχην μου.

Ενώ τοιαύτα διελογιζόμην προσελθών ο Σέλιος διέκοψε τον μίτον των σκέψεών μου και παραλαβών με εις απόστασιν δέκα λεπτών ιδιαιτέρως μοι είπεν, ότι πρέπει να τον γνωρίζω σωτήρα μου· ήτο αληθές· και ότι και περί των λύτρων θα φροντίση να ελαττωθώσιν, όσον δυνατόν, και, αφού περί τούτων πεισθώ, ελπίζει ότι θα τον θεωρώ εις το εξής φίλον έτι ειλικρινή, ή όσον μέχρι τούδε. Τω απήντησα δε καγώ ότι ως προς την ζωήν μου αύτη αληθώς χρεωσείται εις αυτόν εάν δε φροντίση και περί των λύτρων όπως καταστήση οπωσούν φορητόν το ποσόν, τότε θέλω οφείλει εις αυτόν το παν και εις ό,τι δυνηθώ άμα τη απαλλαγή μου θα προσπαθήσω να τω φανώ χρήσιμος. Με νοσήσθη και μοι ωρκίσθη το επ' αυτόν, επιπροσθέσας ότι η μεγαλητέρα ευεργεσία ην ηδυνάμην να πράξω υπέρ του φίλου του, και η μεγαλητέρα εκδούλευσις ην ηδυνάμην να τω παράσχω, ήτο να ενεργήσω, όπως δυνηθώ, περί της αμνηστείας του. Εάν τούτο κατορθωθή μοί είπε δύνασαι μόνος να εννοήσης πόσον μέγα καλόν θα κάμης εις τον δυστυχή Σέλιον. Υπεσχέθην να κινήσω πάντα λίθον υπέρ του αιτήματός του και καθ' ην γράφω δεν λησμονώ ούτε θα λησμονήσω την δοθείσαν υπόσχεσιν.

Επεστρέψαμεν προς τους συντρόφους, ενώ επλησίαζεν ήδη η νύξ. Ήνα-

ψαν πυράν· και επειδή το ψύχος ην επαισθητόν, εκαθέσθημεν παρ' αυτήν κύκλω αναμένοντες τινά των συνεταίρων αποσταλέντα όπως μας προμηθεύση καπνόν και ρακίον. Ο απεσταλμένος έφθασε περί την πρώτην της νυκτός και καλέσας τον Χασμπήν τω ωμίλησεν ιδία επί οινας στιγμάς· εγώ, κατά δίκαιον λόγον περιέργος, παρακάλεσα τον Σέλιον ίνα εξετάση τον νεωσί επανακάμψαντα, όστις αλθανιστί έλεξε τάδε. Επειδή ο Τζομαλής έλαβε πληροφορίας ότι ο Μπεκτάσης μετά δεκαπέντε οπαδών ζητεί ευκαιρίαν ίνα κλέψη το αιχμάλωτον όπως σι' αυτού τύχη αμνηστείας παρά τω Αλάμπεη, μεθ' ου διατελεί εις συνεννόησιν, ούτος έρχεται επίτηδες μετά των εαυτού εις αναζήτησιν ημών, ίνα τιμωρήση την απιστίαν του Μπεκτάση προς την συντροφίαν εκδικούμενος επί του αιχμαλώτου, όπως ο Μπεκτάσης μείνη με κενάς υποσχέσεις και μάθη να απατά και άλλοτε. Ο Σέλιος εξήφθη δικάως εις ταύτα και εκήρυξεν ότι ούτε τον Μπεκτάση θα δεχθή πλησίον, ούτε τον Τζομαλήν· εζήτησε δε και τον λόγον των οπαδών του και όλοι έμειναν σύμφωνοι να θυσιασθούν μάλλον ή να λάβη χώραν το εν ή το έτερον προς τον αιχμάλωτον, επισφραγίσαντες ενόρκως την υπόσχεσιν αυτών ταύτην και συμφωνίαν. Επειδή ήτο ώρα του δείπνου με προσεκάλεσαν ίνα δειπνήσω και τούτο μεν απειποιήθην, μη έχων όρεξιν τοις εζήσα δε μόνον σιγάρα τινά και μοι προσέφερον άφθονα. Περί το μεσονύ-

κτιον ηκούσθησαν συρίγματα και ο Ασλάν ηρώτησε τον Σέλιον αν πρέπει να απαντήση, λαβών δε καταφατικήν απάντησιν ανταπήντησε δια συριγμάτων και μετά εν τέταρτον ο Τζιοσμαλής και ο καπετάνιος μετά είκοσι περίπου οπαδών εγένοντο δεκτοί μετά φιλοφρονήσεων. Αφού δε κατά το τουρκικόν έθιμον ανταλλάγησαν οι χαιρετισμοί εγένετο λόγος περί της εξαγοράς, ερωτωμένων εις τούτο των νεωσί ελθόντων, ενώ εγώ προσεποιούμην τον υπνόποντα, ο δε καπετάνος εξ ονόματος πάντων ότι ένεκα της παγάνας δεν ήλθε προς το μέρος εκείνο και εκ τούτου ουδεμία συνεννόησις εισέτι εγένετο· αλλ' εκτός τούτου εις τους εταίρους εγνώσθη ότι τεκνέται τις υπό του Μπεκτάση και τότε ο αιχμάλωτος διατρέχει μέγιστον κίνδυνον, διότι τη αληθεία, είπε, δεν δύναται άλλως να ικανοποιηθή η συντροφία απέναντι της μελετωμένης απάτης. Ο Σέλιος απήντησεν ότι όσον δια τον Μπεκτάσην είναι σύμφωνος να μη τον πλησιάσωσι πλέον αυτοί δε ομού να φροντίσωσι περί της εξαγοράς, διότι ο φόνος του αιχμαλώτου, εις ουδέν ωφελών δύναται να βλάψη· ενταύθα εσίγησαν επιφυλασσόμενοι ίνα επανέλθωσιν εις το ζήτημα την επαύριον. Ήρξαντο δε πάλιν συνδιαλεγόμενοι περί άλλων αντικειμένων και κατά την ώραν ταύτην ενόμισα καλόν να αποσείσω τον προσποιητόν ύπνον μου,

όθεν εγερθείς επορεύθην προς τον καπετάνον και μετά τους χαιρετισμούς μου ηρώτησα, τι περί της εξαγοράς κατορθώθη· ούτος δε απήντησεν ακριβώς δια των αυτών λόγων, δι' ων προ μικρού προς την συντροφίαν, αύριον δε μοι προσέθηκε εξαπαντος θα πορευθώ εις το προσδιωρισμένον μέρος. Με ηρώτησεν επομένως πώς επέρασα εις το διάστημα της δημέρου απουσίας του και αν τα παιδιά με περιποιούνται, εγώ δε εξέφρασα τας περί τούτου ευχαριστίας μου. Απελθών εις ην ευρισκόμην θέσιν με επλησίασεν πάλιν ο Ταμάζης και μοι είπε να είμαι ήσυχος και αυτός την επαύριον έμελλε να απέλθην εξεπιτήδες εις τα μέρη της Κονίτης, ίνα διαπραγματευθή περί της εξαγοράς. Τον ευχαρίστησα και το νυχήθην ευόδωσιν του σκοπομένου και ούτως απεχωρίσθη ευχνηθείς μοι καλήν νύκτα.

Όλοι πλέον κοιμώνται, μη εννοούντες αν εις τα όρη ευρίσκονται και εις τας ερήμους ως λησταί, ή εις τας οικίας των μεταξύ των οικογενειών, πολίται ήσυχοι. Εγώ δε μόνος συλλογιζόμενος την ασυμφωνίαν των και ο Ασλάν μη εμπιστευόμενος καθ' ολοκληρίαν την απηνίαν μου διετελούμεν έξυπνοι ο μεν επικαλούμενος ο δε αποδιώκων τον ύπνον, άχρις ου κατέλαβεν αμφοτέρους.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙΤΕΣ: ΑΕΙ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΣ

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

Είναι ευτύχημα που σ' αυτούς τους χαλεπούς για την πατρίδα μας καιρούς υπάρχουν άνθρωποι που μπορείς να τους εμπιστευθείς και να τους δεχθείς ως εγγυητές ενός ελπιδοφόρου μέλλοντος.

Οι άνδρες αυτοί διακρίνονται για το ήθος τους, τις αδιάψευστες ικανότητες, την εργατικότητα, την προσήλωση στο καλό του συνόλου της κοινωνίας, την ανιδιοτέλεια, και την μοναδική για την εποχή μας ιδιότητα, την φιλαλήθεια το ισχυρό και δραστικό αντιβιοτικό του ιοβόρου λαϊκισμού.

Από τα Γυμνασιακά μου χρόνια αισθάνομαι τον εαυτό μου πολιτικοποιημένο χάρις στον πατέρα μου άκρως Βενιζελικό από τα χρόνια διαμονής του σε Δράμα και Καβάλα και ένθερμο ψηφοφόρο της Ένωσης Κέντρου την δεκαετία του '60. Επίσης ο αείμνηστος αδελφός μου Οδυσσέας ενταγμένος στους Λαμπράκηδες συνέβαλε στην ένταξή μου στον προοδευτικό πολιτικό χώρο. Τα αναφέρω εν παρενθέσει τα ανωτέρω γιατί θέλω να πιστεύω ότι με διακρίνει ένα σίγουρο και κατασταλαγμένο πολιτικό αισθητήριο. Συζητώντας με τον αείμνηστο Βασίλη Τσαλιαμάνη για την τρέχουσα πολιτική κατάσταση συμφωνούσαμε πως η χώρα μας θα βολοδέρνει στον φαύλο κύκλο της πολυποικίλης κρίσης για δύο ουσιώδεις λόγους.

Πρώτον: Ως πολίτες αρνούμαστε το αυτεξούσιο. Για την κακοδαιμονία μας

φταίνει οι άλλοι οι ξένοι. Αυτοκριτική μηδαμινή έως ανύπαρκτη.

Δεύτερον: Και ουσιώδες. Τόσο οι πολιτικοί μας όσο και οι εκπρόσωποι της διανοήσης παραλείπουν να προσδιορίσουν τον ανθρωπό-τυπο του Έλληνα που χρειαζόμαστε ώστε να οικοδομήσουμε μια άλλη Ελλάδα.

Ο Απόστολος των Εθνών Παύλος στην προς Κολασσαείς Επιστολή μεταξύ των άλλων έγραφε:

«απεκδυσάμενοι τον παλαιόν άνθρωπον συν ταις πράξεσιν αυτού και ενδυσάμενοι τον νέον ανακαινούμενον εις επίγνωσιν κατ' εικόνα του κτίσαντος αυτόν» ήτοι «αφού πλέον εγδυθήκατε τον παλαιόν διεφθαρμένον άνθρωπον μαζί με τις πράξεις του και αφού ενδυθήκατε το νέον που συνεχώς ανανεούται ώστε να προσοδεύσει στην τέλεια γνώση του Θεού». Φυσικά στην εποχή μας τα ανωτέρω θεωρούνται αναχρονιστικά, πλην όμως τόσο αναγκαία.

Κλείνω την παρένθεση και επανέρχομαι στο θέμα μου που είναι οι illuminati οι πεφωτισμένοι πολιτικοί άνδρες. Στους ελάχιστους ανωτέρω ανεπιφύλακτα κατατάσσω τον νυν Αξιότιμο Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξανδρο Κακριμάνη, τολμών να τον τοποθετήσω δίπλα στον Ευπατρίδη Ευάγγελο Αβέρωφ και στον πρῶτο και μελίχιό Γεώργιο Μυλωνά υφυπουργό Παιδείας της Ένωσης Κέντρου και κτήτορα των τριών πρώτων σχολών, Φιλοσοφικής,

Φυσικού, Μαθηματικού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο κ. Α. Κακριμάνης ανήκει φυσικά στον Φιλελεύθερο χώρο και εγώ στην Σοσιαλδημοκρατία πλην όμως δεν μας χωρίζει απολύτως τίποτα. Φιλελευθερισμός και Σοσιαλδημοκρατία είναι τέκνα ενός και μόνου ιδεολογικού χώρου του Διαφωτισμού. Για τον λόγο αυτό ο κ. Α. Κακριμάνης είναι και θα είναι αποδεκτός από το ευρύ φάσμα των πολιτών, οποιασδήποτε πολιτικής απόχρωσης. Ήπειρος: Γεωγραφικός χώρος ταυτισμένος με το ορεινό εν πολλοίς του εδάφους την προγονική Φιλότιμη φτώχεια, τους ακέραιους φίλεργους χαρακτήρες και τέλος της ξεπαιτιάς και του αποχωρισμού.

Όταν επωμίζεσαι τις τύχες ενός τέτοιου γεωγραφικού διαμερίσματος αισθάνεσαι ολίγον μονομάχος σε ρωμαϊκή αρένα. Άνισος αγώνας. Από παντού κτυπήματα από ποιον να φυλαχτείς, υπερασπιζόμενος τον εαυτό σου και τους συντρόφους σου μονομάχους.

Διορατικός και δίκως ψευδαισθήσεις ο Α. Κακριμάνης υπερφαλάγγισε το γραφειοκρατικό αθηνοκεντρικό κράτος και ξανοίγει την Ήπειρο στο Παγκόσμιο χωριό που αντιπροσωπεύει σήμερα ο πλανήτης γη. Αποφασιστικός και τολμηρός ο Αξιότιμος Περιφερειάρχης ανταποκρίθηκε εν τάχει στο αίτημα των Παλαιοσελλιτών (Επιστολή της 6ης Ιανουαρίου 2018 συνοδευόμενη με τριάντα υπογραφές) χρηματοδότησης του εδώ και είκοσι χρόνια λησμονημένου κοινοτικού και νυν δημοτικού ξενώνα. Ο Περιφερειάρχης μας στέλνει ένα σαφές μήνυμα:

Θαρσείτε και αγωνισθείτε, τίποτε δεν έχει χαθεί σχετικά με την ερήμωση της υπαίθρου. Η ιστορία κύκλους κάνει, ο πλανήτης γη εξελίσσεται σ' ένα παγκόσμιο χωριό. Η επιστήμη, η τεχνολογία, η θέληση του ανθρώπου, η κλιματική αλλαγή, όλα αυτά δε θα αφήσουν καμιά γωνιά της γης ανέγγιχτη. Η οδική ένωση με το απέναντι Βρυσσοχώρι και ευρύτερα με το Ζαγόρι και μάλιστα με κόμβο το Παλαιοσέλλι ήταν και αυτή μια διορατική ενέργεια του νυν Περιφερειάρχη. Τα τρία χωριά Παλαιοσέλλι-Βρυσσοχώρι-Πάδες έχουν την δυνατότητα με αगाστή συνεργασία να δημιουργήσουν ένα τρίγωνο διαρκούς εξελεκτικού ορειβατικού τουρισμού. Και τώρα ο λόγος στο εξόχως σπουδαίο. Το Παραδοσιακό μας χωριό Παλαιοσέλλι των κοντά τριακοσίων σπιτιών πυρπολήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1943 από τους ναζί της 1ης Ορεινής Μεραρχίας «Εντελβάις». Μόνη όρθια παρηγοριά ο περκαλλής Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής και αυτός στο μεταίχμιο φθοράς και αφθαρσίας πληγωμένος από την έντονη απόκλισή του.

Αξιότιμε Περιφερειάρχη, χρηματοδοτήσατε την μελέτη αποκατάστασης με το εξαιρετικό ποσό των ογδόντα επτά χιλ. ευρώ (87.000) που αποτελεί ένδειξη του έντονου ενδιαφέροντός σας για την διάσωση του Ιερού Ναού.

Ευχή όλων μας είναι όπως ο Ι.Ν. μείνει όρθιος μέχρι την ολιστική και οριστική αποκατάστασή του που δεν θα αργήσει χάρις σε Σας. Όλα τα ανωτέρω εις «επίρωσιν» ενδυνάμωση του υπέρτιτλου «Παλαιοσελλίτες αεί ευγνώμονες».

Εύθυμα και ... σοβαρά

1. Ανθρώπινα άγχη

α) Επά θηλυκά αράδιασε η γυναίκα του Φίλιππα σ'εφτά χρόνια και η γκρίνια πήγαινε σύννεφο. Ο Φίλιππος ήθελε και σερνικό και το σερνικό δεν ερχότανε και η καμμένη η γυναίκα του η Έλλη ήταν πάντα με τη ρόμπα τη φαρδιά στον ήλιο.

Έμαθε ο παπάς πως ο Φίλιππος κακολογεί την Έλλη... την λέει ανίκανη και αχρείαστη που δεν μπορεί να γεννήσει ένα σερνικό παιδί μετά από τόσα θηλυκά.

Τρέχει και βρίσκει, με τρόπο, τον Φίλιππα και του μιλάει με τρόπο.

- Πότε σαραντίζει, η λεχωιά της η Έλλη, Φίλιππα;

- Δεν ξέρω, παπά μου... Εκείνη που γέννησε ξέρει. Αν γένναγα εγώ τότε να ρώταγε η αφεντιά σου εμένα.

- Δεν κάνεις καλά, Φίλιππα, που λες πως θέλεις σερνικό παιδί.

Όλα τα πλάσματα του Θεού είναι το ίδιο.

- Η αφεντιά σου, αν ήσουν θηλυκό... θα γινόσουν παπάς;

- Όχι, βέβαιαι.

- Τότε πώς είναι το ίδιο;

- Άμα το αφήσεις στο θέλημα του Θεού και πεις: Γερό παιδί νά'ναι ... και ό,τι νά'ναι, θα στείλει και το αγόρι ο Θεός. Σε ακούω ... λέγε το....

- Γερό παδί νά'ναι... και ό,τι νά'ναι μοναχά να κατουράει όρθιο!

β) Το παράπονο ενός μικρού που εί-

χε υιοθετηθεί από ένα ομοφυλόφιλο ζευγάρι: Εμένα γιατί η μαμά μου έχει μούσι, ενώ οι άλλες μαμάδες δεν έχουν;

2. Κολοκοτρωναίικα

α) Επήγα εις το Εκτελεστικό, (διηγείται ο Κολοκοτρώνης) εχαιρέτησα το Μαυρομικάλη και λοιπούς και μου αποκρίθηκε ο Πετρόμπεης, ότι:

- Ως πότε θα χορεύεις, Κολοκοτρώνη;

Και του είπα:

- Όσο τραγουδάτε σεις, χορεύω γω!

Παύτε τα τραγούδια, και παύω τον χορόν!...

β) Κάποτε έγινε υπουργική μεταβολή. Ο Όθωνας ρώτησε την γνώμη του Κολοκοτρώνη:

- Οι Βιολιτζήδες άλλαξαν, ο χαβάς μένει ο ίδιος! είπε.

γ) Ερώτησε κάποτε τον Θ. Κολοκοτρώνη ένας Άγγλος διπλωμάτης στο Ναύπλιο: Και είναι μεγάλη η πόλη της γεννήσεώς σου;

- Βέβαια, εξοχώτατε! Έχει διακόσιους φούρνους! του απάντησε γελώντας.

Ο πρέσβης εθαύμασε, γιατί δεν κατάλαβε πως κάθε καλύβι στο Λιμνοβίσι είχε και τον μικρό φούρνο του, κατά τα έθιμα των χωρικών.

3. Άγιο χιούμορ, από τον Άγιο Παΐσιο

α) Είχε πει ο Γέροντας: "Οι Ευρωπαίοι έχουν την ευγένεια την αναπτυγμένη, εμείς έχουμε την ευλάβεια. Γι' αυτούς

φρένο είναι η ευγένεια, για μας ο φόβος του Θεού. Τώρα όμως εμείς αρχίζουμε να χάνουμε την ευλάβεια, δεν έχουμε και την ευγένεια, και πάμε χαμένοι".

β) "Έναν τουρβά μεταφέρει κανείς και λέει πότε να τον ξεφορτωθεί. Πόσο μάλλον να κουβαλάει συνέχεια περισσότερο βάρος, το οποίο προσθέτει με την πολυφαγία, και βλάπτει και την υγεία!"

γ) "Είτε καθρέπτης είναι κανείς είτε καπάκι από κονσερβοκούτι, εάν δεν πέσουν οι ηλιακές ακτίνες, δεν λαμποκοπάει".

δ) "Εάν ο ήπιος χαρακτήρας βοηθάει μια φορά για την πνευματική πρόοδο, ο

θυμώδης βοηθάει πιο πολύ, αρκεί την δύναμη αυτή του θυμού να την στρέψει εναντίον του κακού, των ψυχικών του παθών".

ε) "Η κάθε καλή ιδέα που έρχεται στον ανθρώπινο νου είναι από άνω, από τον Θεό. Μόνο ό,τι κατεβάζει η μύτη μας με το συνάχι είναι δικό μας".

στ) Γέροντα τι θα γίνει μ' αυτούς τους Σκοπιανούς;

Και ο Γέροντας χαμογελώντας: "Την σαύρα να μην την φοβάστε, γιατί δεν μπορεί να σας κάνει τίποτε. Να φοβάστε τα μεγάλα φίδια, γιατί εκείνα τσιμπάνε και μπορούν να κάνουν και κακό".

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Ευτράπελες διηγήσεις

1. Ρανίζω... Ρανίζω....

(Κατά Πέτρον Παγούνην εκ Πυρσογιάννης)

Από το βιβλίο του Χαρ. Ρεμπέλη
«ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ»

Όλ' οι παπάδες, όντας γκιζερούν τα σπίτια κάθε πρωτομηνιά με το Σώσον Κύριε έπαιρναν στα παλιότερα χρόνια κι ένα παιδί από κοντά για να κρατάει το κακαβούλ' με τον αγιασμό πόρρικναν μέσα οι Χριστιανοί τα όβολα και τ'ς πεντάρες.

Ένας παπάς σ' ένα κεφαλοχώρ' τ'ς Κόντσας έδινε στο παιδί κι έναν τροβά για να βάν' μέσα τ'ς κάχτες και τα ζαρβόμ'λα που θα τόδιναν οι ν' κοκυρές.

Αν ήγλεπε ο παπάς μέσα στο σπίτι τέτοια καλούδια και δεν τόδ'ναν οι ν' κοκυραίοι, ήγλεγε ο ίδιος στο παιδί να πάρη και να βάλ' καμπόσα στον τροβά.

Αμ' έμπαινε στο σπίτι κ' ήλεγε το Σώσον Κύριε ήφερνε γύρα όλα τα χωρίσματα του σπιτιού και ράνιζε κι έψελνε αντ'ς για το Σώσον Κύριε αυτάγιαγια:

Ρανίζω, ρανίζω, τσέργκες και βελέντζες
Μήλα και καρύδια και καλά κρομμύδια...

- Δεν τα γλέπ'ς ωρέ γκαβε'; ...

Πάρε βάλε στον τροβά....

Σημ.: Σύνταξης

Ρανίζω = ρανίζω

κάχτες = καρύδια

γκαβός = τυφλός

ΣΧΟΛΙΑ

ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ

«Η Ελλάδα έχει την πρωτιά στα τροχαία» (από εκπομπή στην ΕΡΤ-1 στις 8.6.18).

Μια μικρή πόλη σαν την Κόνιτσα ... χάνεται κάθε χρόνο. Χιλιάδες οι νεκροί, δεκάδες χιλιάδες οι τραυματίες, ανάπηροι και πολλά εκατομμύρια οικονομική ζημιά για πολίτες και κράτος.

Και όλα αυτά γιατί δεν έχουμε την κατάλληλη διαπαιδαγώγηση από τη μικρή ηλικία, δε σεβόμαστε «το κόκκινο» τρέχουμε με ταχύτητα υπερβολική, δεν φοράμε ζώνη, μιλάμε στο κινητό, οδηγούμε μεθυσμένοι ή άπυνοι κ.ά.

Να ιδούμε πόσα χρόνια θα περάσουν για να βάλουμε μυαλό!...

Σ.Τ.

• Όλοι οι λαοί έχουν προτερήματα και ελαπώματα. Εμείς σαν λαός έχουμε ένδοξη ιστορία, πολιτισμό και πολλές αρετές, αλλά και ένα προαιώνιο ελάττωμα, το «σαράκι» της δικόνοιας και του αλληλοσπαραγμού.

Δεν προλαβαίνει να ορκιστεί μια κυβέρνηση, μετά την ανάδειξή της από τις εκλογές και αμέσως η αντιπολίτευση αρχίζει αγώνα φθοράς να πέσει και δε βρίσκει κανένα θετικό μέτρο να το ψηφίσει στη βουλή...

Εχθροπραξίες μεταξύ πόλεων-κρατών στην Αρχαιότητα και παρ' ολίγο να υποδουλωθούμε στους Πέρσες. Ευτυχώς που ο Μ. Αλέξανδρος κατάφερε να

τις ενώσει φτιάχνοντας μια αυτοκρατορία μέχρι τις Ινδίες κ.ά.

Μετά το θάνατό του, η δικόνοια μεταξύ των επιγόνων έφερε τη διάλυση να υποταχθούμε τελικά στους Ρωμαίους. Αλλά να μη μακρυλογούμε, ας πάμε στο 21 που παραλίγο να μας υποδουλώσει ο Ιμπραήμ πριν προλάβουμε να απελευθερωθούμε από τους Τούρκους. Δολοφονείται ο εθνικός Κυβερνήτης Καποδίστριας μόλις δημιουργήθηκε το Κράτος, αλλά και αργότερα δικόνοια ανάμεσα στους Βασιλικούς και τους Βενιζελικούς με αποτέλεσμα τη Μικρασιατική καταστροφή.

Φτάνουμε στον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940 με το θαύμα της ενότητας που κατατρόπωσε το φασισμό.

Με την απελευθέρωση από το Ναζιστικό ζυγό μπαίνουμε στον ολέθριο εμφύλιο και τελικά με τη Δικτατορία και το πραξικόπημα στην Κύπρο χάνουμε το μισό νησί.

Στις μέρες μας που απειλούμαστε από πολλές πλευρές ανακινήθηκε το χρονίζον θέμα με τα Σκόπια. Και πάλι επτά κόμματα στη Βουλή και δε μονοιάζουν να βρουν μια πατριωτική λύση. Τι να πει κανείς; Ο καλός θεός της Ελλάδας να μας φυλάξει!

Σ.Τ.

• Σε διάφορες εκδηλώσεις του Δήμου ή άλλων φορέων παρατηρείται πολλές φορές μικρή συμμετοχή. Μερικοί συμπολίτες μας παραπονούνται ότι δεν ενημερώνονται.

Μήπως πρέπει οι διοργανωτές, εκτός

από κάποιες ανακοινώσεις, που δεν τις διαβάζουν πολλοί, να ενημερώνουν τον κόσμο με ένα megάφωνο σε αυτοκίνητο όπως κάνουν οι μικροπωλητές;

Θα ακούνε πεντακόσιοι και μπορεί να 'ρχονται εκατό στην εκδήλωση. Επί πλέον δεν θα δικαιολογούνται ότι δεν το έμαθαν. (Στην Πρέβεζα ο Δήμος το κάνει συχνά).

Για τους καταργέλοντες και όχι μόνον

Για να σταματήσουν επιτέλους οι όποιες καταγγελίες, συκοφαντίες κ.λπ. περί της χρήσεως του Νέου Νεκροταφείου, η όλη υπόθεση εν ολίγοις έχει ως εξής:

Όταν, τω καιρώ εκείνω, ερρίφθαι η ιδέα περί της κατασκευής Νεκροταφείου στα Σέρβινα, από την τότε κρατούσα Πολιτική και Πνευματική ηγεσία του τόπου, σχεδόν σύσσωμος ο λαός της κάτω Κόνιτσας αντέδρασε. Για την Άνω Κόνιτσα ούτε λόγος.

Αντί εκεί, προτάθη η κατασκευή Νεκροταφείου στην Αγία Παρασκευή για τους πιο κάτω σημαντικούς λόγους.

α) Η Αγία Παρασκευή ευρίσκεται σχεδόν στο ήμισυ της αποστάσεως από το προτεινόμενο και ως εκ τούτου, ο κόσμος και κυρίως οι γυναίκες θα μπορούν πιο εύκολα να ανάβουν ένα κερί στους δικούς των.

β) Η εκκλησία ήδη υπάρχει και δεν θα χρειαστεί να κατασκευασθεί άλλος Ναός.

γ) Επειδή η οικοπεδική έκταση ήταν ελλειπής, δύο άτομα που γειτνιάζανε με τον χώρο της εκκλησίας θα παραχωρούσαν δωρεάν την απαιτούμενη έκταση. Όμως δεν επείσθησαν και προχώρησαν σε εργασίες με τα επακόλουθα χρονοβόρα προβλήματα.

Τέλος επειδή όλοι οι Κονιτσιώτες είναι από παιδιόθεν δεμένοι με την εκκλησία των Αγίων Αποστόλων, αλλά κατά προσφιλιάτων πρόσωπα από αμνημονεύτων ετών είναι εκεί θαμένα, δεν είναι εύκολο να το αποχωριστούν.

Εκτός από τους μόνιμους κατοκούντες στην κ. Κόνιτσα σχεδόν και οι προερχόμενοι από τα χωριά ενταφιάζουν τους δικούς των στο υπάρχον Νεκροταφείο με αποτέλεσμα να χρειάζεται σχετική διαμόρφωση.

Επομένως δεν είναι σωστό έτσι εύκολα και αβασάνιστα να επιρρίπτουμε αναθέματα τόσο στον αξιολογώτατο Παπατόλη μας όσον και στους άξιους Επιτρόπους που αφιερώνουν αρκετό χρόνο για την εύρυθμη λειτουργία τόσο του Νεκροταφείου όσον και της Ενοριακής Εκκλησίας και όχι μόνον.

Και κάτι ακόμη: Όποιος έχει τόσο διακαή πόθο για την λειτουργία του Ν. Νεκροταφείου δεν έχει παρά να το δηλώσει εγγράφως πως επιθυμεί τον ενταφιασμό του εκεί και όντως η επιθυμία του -θέλω να πιστεύω- θα εκπληρωθεί δεόντως.

Ε. Ευαγγελίδης

Μόνιμος κάτοικος Κάτω Κονίτσας

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

• Με καλοκαιρία γιορτάστηκε η Εργατική Πρωτομαγιά φέτος. Στην Κόνιτσα δεν έγινε καμιά εκδήλωση, αλλά πολλοί ήταν οι επισκέπτες που προτίμησαν να απολαύσουν τις ομορφιές του τόπου μας. Βοϊδομάτης και Μπουραζάνι, όπως πάντα, δέχονται τον περισσότερο κόσμο.

• Στις 10/5 έγινε στο Αρσάκειο Μέγαρο της Αθήνας εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου "ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ" του συνεργάτη του περιοδικού μας Χ. Γκούτου. (βλ. σε άλλη σελ. 157).

• Στις 13/5/18 έγινε στη Δημόσια βιβλιοθήκη Κόνιτσας η παρουσίαση του βιβλίου «Η ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΣΣΑ ΜΑΝΑ» της Ανδρομάχης Μπούνα.

• Στις 17/5, γιορτή της Αναλήψεως, λειτούργησε το εκκλησάκι του Αγ. Βασιλείου (δίπλα στη γέφυρα Αώου) με συμμετοχή αρκετού κόσμου.

• Στις 20 Μαΐου γιόρτασε η εκκλησία του Αγ. Νικολάου στο εγκατελειμμένο χωριό Δερβένι. Με πρωτοβουλία του Νικήτα Πορφύρη συγκεντρώθηκαν στο παλιό χωριό αρκετοί χωριανοί που παρακολούθησαν τη Λειτουργία με τον παπα-Θανάση Ρωμανέλη και ψάλλτη τον Γιάννη Λασπονίκο.

Για όσους δε γνωρίζουν το χωριό αυτό είναι κοντά στο Λυκόμορο και πιο ψηλά από τη γέφυρα Σκορδίλη. Τον Ιούλιο του 1943 Γερμανοί των Ορεινών

Καταδρομών της "Εντελβάϊς" ερχόμενοι από το Λεσκοβίκι, το κατέστρεψαν και οι κάτοικοί του σκόρπισαν στα γυρω χωριά και στην Κόνιτσα.

• Βροχερός ήταν ο φετινός Μάης ως το τέλος, ενώ ο Ιούνιος ήρθε με απότομη ζέση.

• Στις 9/6/18 πραγματοποιήθηκε στο Δημαρχιακό Μέγαρο συναυλία της Μικτής χορωδίας του Δήμου Καλαμαριάς, υπό τη δ/ση του κ. Ιωάννη Κούκα.

Την εκδήλωση προλόγισε η Αντιδήμαρχος Πολιτισμού κ. Κατερίνα Δημάρατου και χαιρετισμό απήλυθε ο Δήμαρχος κ. Ανδρέας Παπασπύρου.

Το πρόγραμμα με τραγούδια ελληνικών και ξένων συνθετών ενθουσίασαν το κοινό που καταχειροκρότησε τους χορωδούς και έφυγε ευχαριστημένο.

Ήταν μια εξαιρετική εκδήλωση και έχασαν αυτοί που δεν παραβρέθηκαν.

• Την Κυριακή 24/6 στη Μητρόπολη Κόνιτσα τελέστηκε μνημόσυνο για τον ευεργέτη Μιχαήλ Αναγνωστόπουλο.

• Τριήμερο Σεμινάριο Παραδοσιακών χορών πραγματοποιήθηκε στις Πάδες 28-30 Ιουνίου.

• Στις 20-21-26-27 Ιουνίου από την Κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου μοιράστηκαν στην αίθουσα του κοινωνικού Παντοπωλείου (αίθουσα Μαθητικής Εστίας) προϊόντα από το πρόγραμμα επισιτιστικής και βασικής υλικής Συνδρομής του Ταμείου Ευρωπαϊκής βοήθειας για τους άπορους (ΤΕ-

ΒΑ/FEAR).

• Στις 22/6, με τη λήξη των μαθημάτων της Μουσικής Σχολής του Δήμου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση των μαθητών στο Δημαρχείο. Οι μαθητές έδειξαν την πρόοδο που είχαν αυτή τη χρονιά με τη διδασκαλία του μαέστρου Γιάννη Γαρίτη και της πιανίστας συζύγου του Αγγέλας Παπανικολάου.

Είναι αρκετά παιδιά που φοιτούν στη Σχολή και αυτό δείχνει το ενδιαφέρον των γονέων που τα στέλνουν, εισφέροντας ένα μέρος στα οικονομικά μαζί με τον Δήμο.

• Στις 30/6 το Πολιτιστικό Εργαστήριο της Αθλητικής Ένωσης Κόνιτσας παρουσίασε τη μουσικοχορευτική παράσταση «Μια θάλασσα τραγούδια» στην αίθουσα Τελετών Δημαρχείου. Σενάριο-Χορογραφίες; Χαρά Κυρούση-Αλεξ. Λάκκας. Οι μικροί μαθητές απέδωσαν με ακρίβεια τους ρόλους τους και η μεστή αίθουσα δονήθηκε από τα παρατεταμένα χειροκροτήματα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι:

• Στις 27-4-18 έγιναν οι γάμοι του Ιωάννη Ράπη και της Παναγιώτας Κυρτζόγλου στην Κόνιτσα.

• Στις 6-5 του Δημητρίου Σκεύα και της Νικολέτας Πασσιά... στην Κόνιτσα.

• Στις 26-5 του Πέτρου Σταμούλη και της Χριστίνας Παναγιώτου στην Κόνιτσα.

Γεννήσεις:

• Ο Χάρης Μουλαΐδης και η Όλγα Β. Μάτσα απέκτησαν κοριτσάκι στη Θεσ/νίκη (14-5-18).

Βαπτίσεις:

• Στις 28/4/18 η Σοφία Β. Ζήδρου και ο Αδάμ Πανταζής βάφτισαν το γιό τους στη Δράμα. Όνομα: Κων/νος-Χρυσοβαλάντης.

• Στις 15/4 βαπτίστηκε στην Καλλιθέα η Δήμητρα Ντίνα του Θωμά και της Ελένης.

• Στις 20/5 βαπτίστηκε στην Κόνιτσα η Ελένη Ράγγα του Αντωνίου και της Γρηγορίας.

• Στις 3/6 βαπτίστηκε στην Κόνιτσα η Αθανασία Λαγού του Ευαγγέλου και της Αικατερίνης.

Απεβίωσαν:

• Στις 6/5 η Παρασκευή Μακρυγιάννη, ετών 92, στην Αγ. Παρασκευή.

• Στις 12/5 η Ελένη Τσινασλάν, ετών 83, στην Κόνιτσα.

• Στις 15/5 η Ευτυχία Καρρά, ετών

89, στην Ηλιόρραχη.

• Στις 29/5 ο Λεωνίδας Ζώτος, ετών 88, στην Πηγή.

• Στις 1/6 ο Δημήτριος Μήτσικας, ετών 84, στην Κόνιτσα.

• Στις 12/6 ο Δημήτριος Κυριζόγλου, ετών 55, στην Κόνιτσα.

• Στις ο Γρηγόριος Ευαγγελίδης, ετών 55 στην Αθήνα.

• Στις ο Σταύρος Κέντρος, ετών 69, στα Γιάννινα.

• Στις 23/6 ο Απόστολος Ζώτος, ετών 83, στην Κόνιτσα.

• Στις 24/6 η Σοφία Λιάπη-Σέρρα, ετών 83, στην Κόνιτσα.

• Στις 30/4 ο Ευάγγελος Νταλαμπύρας, ετών 87 στην Πυρσόγιαννη.

• Στις 6/5 η Γιαννούλα Τσέγκα, ετών 91, στην Πλαγιά.

• Στις 1/6 ο Ιωάννης Παπαχρήστος, ετών 96, στην Καστάνιανη.

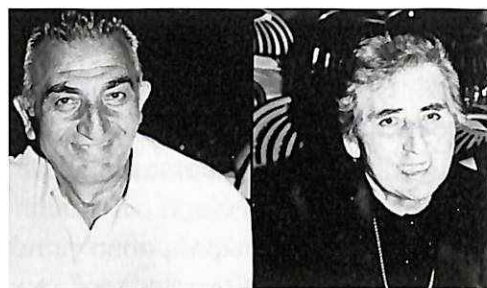
• Στις 2/6 η Βασιλική Μάτσικα, ετών 87, στην Βούρμπιανη.

ΜΝΗΜΕΣ

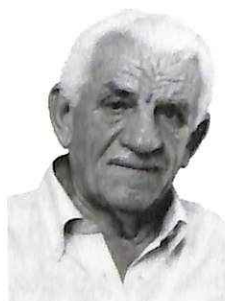
• Στη μνήμη του Γιάννη Καπάιου, η σύζυγος Αντιγόνη και η αδερφή του Ασημούλα, προσφέρουν στο περιοδικό μας 50 ευρώ.

Στη μνήμη του Γιάννη και της Ανθούλας Γαϊτανίδη, με τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων από τότε που έφυγαν από τη ζωή, τα παιδιά τους, προσφέρουν 20 ευρώ στο περιοδικό μας.

Αυτοί που έφυγαν

† Λεωνίδας Θ. Ζώτος ετών 88

Στις 29 του Μάη 2018, στο Κοιμητήριο του Αη Νικόλα φίλοι, γνωστοί και συγγενείς ολόκληρο το Πεκλάρι και όχι μόνο, συνόδευσαν

τον Λεωνίδα στην τελευταία του κατοικία, εκεί που αναπαύονται όλα τα προσφιλή μας πρόσωπα.

- Εκεί στη φιλόξενη γη του κοιμητηρίου του χωριού μας, αναπαύεται και ο Λεωνίδας, ο δικός ΝΙΔΑΣ!!!!

Γεννήθηκε στο Πεκλάρι το 1930. Γνήσιος Πεκλαρίτης ο Νίδας, αγωνιστής της ζωής και της Πατρίδας, γνήσιο τέκνο του Πεκλαριού, δούλεψε σκληρά στη ζωή του στο Πεκλάρι, στην Κόνιτσα, στα Γιάννενα και πέτυχε...

Δημιούργησε μια θαυμάσια οικογένεια με την σύντροφο της ζωής του Ελένη, κόρη του Ανδρέα και της Αλεξάνδρας Βουρδούκα.

Ανάθρεψαν και αποκατέστησαν τα αξιόλογα παιδιά τους, τον Νίκο, το Μάνθο και την Ευδοξία και ευτυχισμένοι παππούς στο πέρασμα του χρόνου, αξιώθηκε να καμαρώσει και να κρατήσει στην αγκαλιά του τα παιδιά των παιδιών του, τα ΕΓΓΟΝΙΑ του!!!

Γεννημένος στην ταραγμένη 10ετία του 30: βίωσε τα γεγονότα στην παιδική του ηλικία του Ελληνοϊταλικού πολέμου του 40, την Γερμανική Κατοχή, τον εμφύλιο σπαραγμό και συμμετείχε ενεργά στους αγώνες της Πατρίδας.

Στρατευμένος στα κοινά του χωριού, απόγονος της ιστορικής οικογένειας του Παπαθανάση ακολούθησε τα χνάρια του παππού του και παρά τη στοιχειώδη παιδεία του μυήθηκε στα μονοπάτια της εκκλησιαστικής διαδικασίας και υπηρέτησε ως ιεροψάλτης στον Ιερό Ναό του Πολυούχου του χωριού μας Αη-Γιώργη, μέχρι τον θάνατό του, σε δύσκολες στιγμές πάντα ταπεινός και πρόθυμος με συνέπεια και απέραντη καλοσύνη. Σοβαρός επαγγελματίας, δεν υπήρχε τέχνη - εργασία που να μην φέρνει εις πέρας.

Μοναδικός, ίσως από τη γενιά του που δεν απέδρασε από το Πεκλάρι μετανάστης, για καλύτερη ζωή, έμεινε πιστός στα πάτρια εδάφη, τιμώντας και υπηρετώντας την παράδοση και την πολιτιστική κληρονομιά του χωριού μας.

Το Πεκλάρι κάνει την ιστορία του, κάνει την παράδοσή του, κάνει χρήσιμους για το χωριό ανθρώπους.

Ευχόμεθα και προσευχόμεθα ο πανάγαθος θεός να τάξει την ψυχή του «ένθα οι δίκαιοι αναπαύονται».

Τα μυρωμένα λουλούδια από τις αυλές και τους μπακτσέδες μας που σέπασαν το φέρετρό του, ας γίνουν βάλσαμο παρηγοριάς στις πονεμένες καρδιές της γυναίκας του, των παιδιών του του αδελφού του Πασχάλη.

Αιώνία σου η μνήμη
Καλό σου ταξίδι φίλε

Κ.Γ.Κ.

† Τηλέμαχος Κων. Χρήστου

Στις 22 Ιουνίου 2018 έφυγε για το μεγάλο ταξίδι ο αείμνηστος Τηλέμαχος Κ. Χρήστου, ετών 85, Συνταξιούχος Αστυνομικός από Μολυβδο-

σκέπαστο Κόνιτσας.

Ήπιος, νομοταγής και αγαπητός όπου υπηρέτησε. Συνιστούσε να είμαστε ήσυχoi πολίτες, να εφαρμόζουμε τους νόμους της πολιτείας και να αποφεύγουμε τα άκρα, τις κακιές και τις συκοφαντίες.

Όπου υπηρέτησε, άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις.

Ο γράφων υπήρξε συμμαθητής του, στο Γυμνάσιο εγκάρδιας φίλος και πολιτιστική κληρονομιά του χωριού μας.

Κόνιτσα

λύ αγαπτός. Όλοι τους όσοι τον γνώρισαν, είχαν να πουν καλά λόγια. Ο θάνατός του πολύ μας λύπησε.

Πλήθος κόσμου στην εξόδιο ακολουθία του στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κοπάνων Ιωαννίνων.

Πολλά στεφάνια, πολλές δωρεές ιδιαιτέρως στο αγαπημένο του χωριό Μολυ-

βδοσκεπάστο.

Συλλυπούμαστε βαθύτατα τη σύζυγό του, τα παιδιά του, τα εγγόνια του, τ' αδέρφια του, τ' ανήψια του, όλους τους συγγενείς και τους φίλους του.

Αιώνια να είναι η μνήμη του

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου
Γεροπλάτανος

Από το περιοδικό μας εκδόθηκε το βιβλίο «ΚΟΝΙΤΣΑ» για τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση, με ιστορικό περιεχόμενο.

Για τους φίλους του περιοδικού η συμβολική τιμή 5€ + 3€ έξοδα αποστολής.

Πληροφορίες: Τηλ. 26550 22212 & 6979138737

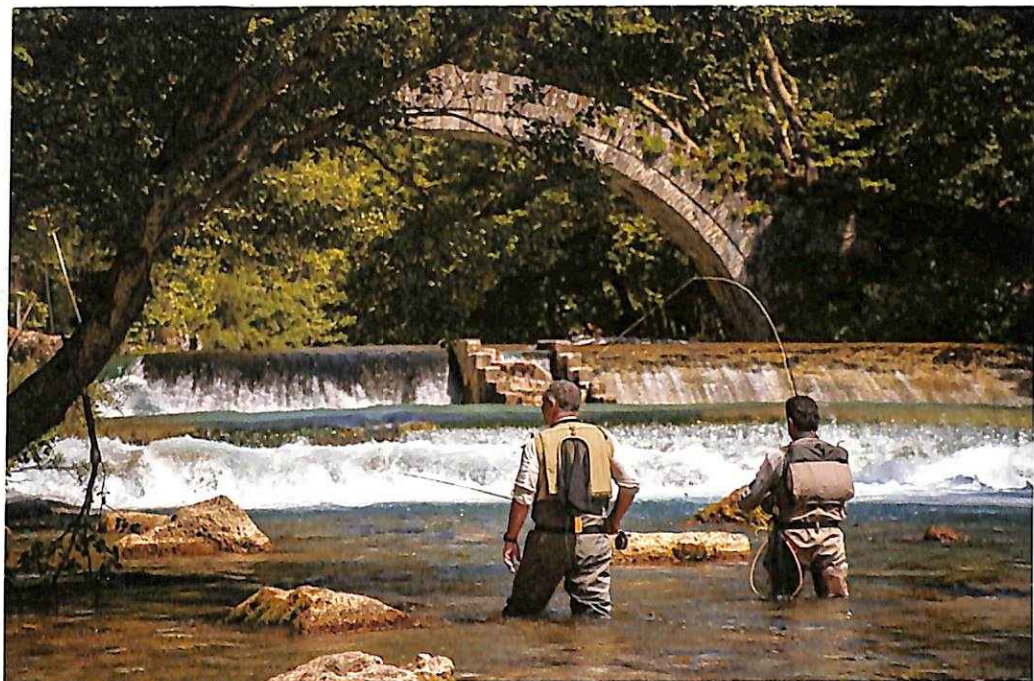
Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr. (www.metar.gr)
Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας-Πραμάντων (υψόμ. 530m)
Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Μάιος 2018					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών άνεμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
17,8	30,6	8,7	154,6	26	ΝΔ
Ιούνιος 2018					
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών άνεμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
20,2	35,6	12,0	119,6	17	ΝΔ

Συνδρομές

	€	Πορφύρης Κων. Κόρινθος	15
		Ζιώγας Αντ. Χαλκιδική	20
Μωυσίσης Χρήστος Γερμανία	30	Γεράσης Γεράσιμος Τύρναβος	20
Κούσιος Δημ. Αθήνα	50	Χούσος Κων. Τρίκαλα	20
Οικονόμου Ελευθ. Αθήνα	50	Νάτσης Βασίλειος Πρέβεζα	30
Χατζή Σπυριδούλα Αθήνα	20	Αρχ. Αρσένιος Μάιπας Κόνιτσα	20
Κυπαρίσσης Βασ. Αθήνα	20	Κυρτζόγλου Ηλίας Κόνιτσα	15
Γκούτος Χαρίλ. Αθήνα	50	Γαϊτανίδης Σπυρ. Κόνιτσα	15
Τέλλης Δημ. Αθήνα	20	Αγόρου Κων. Κόνιτσα	20
Πάντος Πέτρος Αθήνα	50	Ζήδρος Κ. Βασ. Κόνιτσα	30
Ρούβαλης Αλεξάνδρα Αθήνα	15	Πορφυρίου Παν. Κόνιτσα	30
Καρατζήμος Κων. Αθήνα	30	Ζάμπου Κόνιτσα	20
Μπαλτογιάννη Ευγενία Αθήνα	15	Ρούση Φανή Κόνιτσα	15
Μπλιθικιώτη Διαμάντω Αθήνα	15	Κορέτση Μαρία Κόνιτσα	15
Ζιώγας Ιωάννης Αθήνα	60	Φίλιου Ελένη Κόνιτσα	15
Χούσιος Σπύρος Αθήνα	20	Ντάφλης Χαρ. Κόνιτσα	15
Κίτσιος Δημ. Αθήνα	20	Ρεμπέλη Άννα Κόνιτσα	20
Χατζή Αθανασία Αθήνα	20	Νάκου-Χατζή Κυρ. Κόνιτσα	50
Δεμίρη Εύη Αθήνα	50	Καραφέρη Ελισάβετ Κόνιτσα	15
Καρβέλης Επαμ. Θεσ/νίκη	70	Στεφάνου Δημ. Κόνιτσα	15
Εξάρχου Γεωργ. Θεσ/νίκη	15	Νίκου Μάχη Κόνιτσα	20
Ντίνης Παν. Θεσ/νίκη	20	Νούτσος Γεωργ. Κόνιτσα	50
Σδούκος Δημ. Θεσ/νίκη	20	Πράπας Ηλίας Κόνιτσα	30
Παπαευθυμίου Βασ. Γιάννινα	30	Γαϊτανίδης Ι. Μάκης Κόνιτσα	15
Λέτσιος Νικ. Γιάννινα	30	Αμπάζ Χατέμ Κόνιτσα	20
Μπουζούλα Μαρία Γιάννινα	15	Χούσου Άννα Κόνιτσα	20
Μπάρμπας Αθαν. Γιάννινα	30	Δημόπουλος Αποστ. Μολυβδοσκεπάστη	25
Παπαδιάς Δημ. Γιάννινα	15	Πορέτσης Μηνάς Εξαχή	30
Ζήνδρος Βασ. Γιάννινα	20	Ραπακούσιος Φωτ. Αηδονοχώρι	50
Παπαδιαμάντης Κων. Γιάννινα	20	Παπαδιάς Νίκος Ελεύθερο	15
Καλλιντέρη Αμαλία Γιάννινα	15	Μπόμπολα Έλλη Ελεύθερο	15
Πρόκος Κων/νος Γιάννινα	20	Γούρης Στεφ. Ελεύθερο	15
Πρόκος Νίκος Γιάννινα	20	Σακκάς Ζήσης Ελεύθερο	20
Βλάχος Επαμ. Πάτρα	15	Τσόμπος Χρήστος Αρίστη	20
Πορφυριάδης Νικ. Άρτα	15	Σπανού Πελαγία Πηγή	20
Νάτσης Σωκράτης Βόλος	20		

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΠΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Ψάρεμα στον Βοϊδομάτη (Flyfishing).

ΥΠΟΔ.1031 ΚΑΥ.25.90.09.0010
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR

Άγνωστος	☐ Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐ Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐ Refusé
Απεβίωσε	☐ Décédé
Συνωνυμία	☐ Synonymie
Δ/ση δύσα- νόγνωστη	☐ Adresse illisible
Αζήτητο	☐ Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐ Parti sans laisser d' adresse

ΔΙΗΜΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνησα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

